

GRUPA KAPITAŁOWA ORANGE POLSKA

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI ZA 2015 ROK ZAKOŃCZONE 31 GRUDNIA 2015

15 lutego 2016

Niniejsze Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej Orange Polska („Grupa”, „Orange Polska”) w 2015 roku zostało sporządzone na podstawie §91 i §92 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. 2009 Nr 33 poz.259 ze zmianami).

ROZDZIAŁ I OMÓWIENIE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO6

1 WYBRANE DANE ZE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO7

1.1	Omówienie skonsolidowanego rachunku zysków i strat	8
1.2	Omówienie skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych.....	8
1.2.1	Nakłady inwestycyjne	9
1.3	Omówienie skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.....	9
1.4	Transakcje z podmiotami powiązanymi	10
1.5	Opis znaczących umów	10
1.6	Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	10
1.7	Zakres konsolidacji w Grupie.....	10
1.8	Informacje o udzieleniu przez emitenta lub przez jednostkę od niego zależną poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji.....	10
1.9	Zarządzanie zasobami finansowymi i płynność finansowa Grupy	10
1.9.1	Obligacje	10
1.9.2	Kredyty bankowe i pożyczki.....	10
1.9.3	Niewykorzystane kredyty	11
1.9.4	Warunki umów kredytowych.....	11
1.9.5	Gwarancje i poręczenia	11
1.9.6	Transakcje zabezpieczające.....	11
1.9.7	Ocena płynności finansowej Grupy oraz zadłużenie finansowe netto.....	11

ROZDZIAŁ II SPRAWOZDANIE ZARZĄDU DOTYCZĄCE WYNIKÓW OPERACYJNYCH I FINANSOWYCH GRUPY13

2 WYNIKI FINANSOWE I OPERACYJNE GRUPY14

2.1	Usługi komórkowe	16
2.1.1	Rynek i konkurencja.....	17
2.1.2	Oferta konwergentna	17
2.1.3	Mobilne usługi głosowe oraz przesyłu danych.....	18
2.2	Usługi stacjonarne i przychody pozostałe	20
2.2.1	Rynek i konkurencja.....	21
2.2.2	Stacjonarne usługi głosowe	21
2.2.3	Stacjonarne usługi przesyłu danych	22

3 PERSPEKTYWY ROZWOJU ORANGE POLSKA23

3.1	Perspektywy rynkowe	23
3.2	Średniokresowy plan działań Orange Polska.....	23
3.3	Atuty Orange Polska	25

4 ISTOTNE ZDARZENIA MAJĄCE WPŁYW LUB MOGĄCE MIEĆ WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ ORANGE POLSKA26

4.1	Ogłoszenie nowego średniokresowego planu działań Orange Polska.....	26
4.2	Rozwój technologii 4G oraz aukcja częstotliwości	26
4.3	Umowa o współkorzystanie z infrastruktury sieciowej oraz częstotliwości.....	27
4.4	Konkurencja na rynku telefonii komórkowej	27
4.5	Współpraca z ITI Neovision	27

4.6	Działalność Grupy w obszarze usług Information and Communication Technology (ICT)	27
4.7	Machine to Machine (M2M)	28
4.8	Operatorzy telewizji kablowych	28
4.9	Rozbudowa infrastruktury	28
4.10	Ewolucja sieci dystrybucji Grupy	29
4.11	Aktywność Orange Polska w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych	30
4.12	Obowiązki regulacyjne	30
4.13	Proponowane zmiany w regulacjach	32
4.14	Regulacja stawek roamingowych	32
4.15	Wyniki kalkulacji kosztów	33
4.16	Dopłata do usługi powszechnej	33
4.17	Zmiany prawa	33
4.18	Roszczenia i spory, kary i postępowania	35
5	WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA GRUPY W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU	36
5.1	Prace badawczo-rozwojowe	36
5.2	Współpraca z Orange SA w dziedzinie badań i rozwoju	36
	ROZDZIAŁ III STRUKTURA ORGANIZACYJNA	37
6	ZMIANY ORGANIZACYJNE W GRUPIE W 2015 ROKU	38
6.1	Zmiany w strukturze organizacyjnej Orange Polska S.A.	38
6.1.1	Zarząd Orange Polska S.A.	38
6.1.2	Jednostki organizacyjne Orange Polska S.A.	38
6.1.3	Zmiany w strukturach organizacyjnych jednostek zależnych Orange Polska S.A.	38
6.2	Zmiany własnościowe w Grupie w 2015 r.	38
6.2.1	Likwidacja spółki Przedsiębiorstwo Produkcyjne Projektowo – Wdrożeniowe „Telefon 2000” sp. z o.o.	38
6.2.2	Sprzedaż spółki Contact Center sp. z o.o.	39
6.2.3	Podwyższenie kapitału zakładowego Orange Szkolenia sp. z o.o.	39
6.2.4	Połączenie spółek TP Edukacja i Wypoczynek sp. z o.o i Orange Szkolenia sp. z o.o.	39
6.3	Akcjonariat jednostki dominującej	39
7	STRUKTURA GRUPY NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015	40
7.1	Organy zarządzające i nadzorujące jednostki dominującej	40
7.1.1	Akcje Orange Polska będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących Orange Polska	40
7.1.2	Informacje o wynagrodzeniach osób zarządzających i nadzorujących	40
7.1.3	Umowy z osobami zarządzającymi	40
7.1.4	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy	40
7.2	Zatrudnienie	40
7.2.1	Umowa Społeczna	41
	ROZDZIAŁ IV KLUCZOWE CZYNNIKI RYZYKA	42
8	CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z ORANGE POLSKA	43

8.1	Realizacja nowego średniookresowego planu działań Grupy.....	43
8.2	Decyzje regulacyjne oraz zmiany w otoczeniu regulacyjnym mogą niekorzystnie wpływać na Grupę.....	43
8.3	Wpływ konkurencji i presja na usługi i ceny.....	44
8.4	Potencjalne nasycenie sieci.....	44
8.5	Nowe inwestycje w infrastrukturę sieciową.....	44
8.6	Nowe usługi.....	45
8.7	Niedostępność i awarie infrastruktury technicznej.....	45
8.8	Niedostępność i awarie systemów informatycznych.....	45
8.9	Bezpieczeństwo systemów i ochrona danych.....	45
8.10	Zależność od dostawców zewnętrznych.....	46
8.11	Ryzyko związane z umowami handlowymi, aliansami, strategicznymi porozumieniami.....	46
8.12	Dostępność wykwalifikowanych pracowników.....	46
8.13	Ryzyka związane z zasobami ludzkimi oraz dostosowaniem struktury organizacyjnej.....	46
8.14	Kwestie związane z powstaniem Orange Polska S.A.	46
8.15	Podatkowe zobowiązania warunkowe.....	47
8.16	Przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych oraz nieprzestrzeganie umów licencyjnych i praw autorskich.....	47
8.17	Ryzyka związane z ochroną środowiska.....	47
8.18	Ryzyko utraty wartości aktywów.....	47
9	CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z SEKTOREM TELEKOMUNIKACYJNYM	48
9.1	Ryzyka regulacyjne.....	48
9.1.1	Jedna oferta ramowa.....	48
9.1.2	Dzierżawa łączy (RLLO).....	48
9.1.3	Nowy model kalkulacji kosztów zakańczanie połączeń w sieci stacjonarnej (FTR).....	49
9.1.4	Zakańczanie połączeń w sieciach mobilnych (MTR).....	49
9.2	Ryzyka konkurencyjne.....	49
9.2.1	Operatorzy telewizji kablowych.....	49
9.2.2	Dosprzedaż usług pomiędzy Cyfrowym Polsatem i Polkomtelem.....	50
9.2.3	Nowy operator zintegrowany na rynku biznesowym: T-Mobile połączony z GTS.....	50
9.2.4	Proces wypierania telefonii stacjonarnej przez telefonię komórkową.....	50
9.2.5	Bezprzewodowy dostęp do Internetu spowalnia rozwój Internetu stacjonarnego.....	50
9.2.6	Rynek ofert hurtowych WLR, BSA i LLU.....	50
9.2.7	Rynek łączy dzierżawionych.....	50
9.2.8	Pisma Polkomtela do UOKiK i Komisji Europejskiej.....	51
10	CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z OGÓLNA SYTUACJĄ GOSPODARCZĄ I STANEM RYNKÓW FINANSOWYCH	52
10.1	Czynniki makroekonomiczne oraz czynniki związane z sytuacją w Polsce.....	52
10.1.1	Wzrost gospodarczy.....	52
10.1.2	Inflacja.....	52
10.1.3	Bezrobocie i koszty pracy.....	52
10.1.4	Czynniki polityczno-ekonomiczne.....	52
10.1.5	Polski system podatkowy.....	52
10.2	Czynniki związane z rynkami finansowymi.....	53

10.2.1	Ogólne czynniki ryzyka związane z rynkiem w Polsce	53
10.2.2	Stopy procentowe.....	53
10.2.3	Kursy wymiany.....	53
10.2.4	Sytuacja na Warszawskiej Giełdzie oraz notowania.....	53
10.2.5	Inne czynniki mogące mieć wpływ na cenę akcji Orange Polska	56
ROZDZIAŁ V OŚWIADCZENIA.....		57
11 OŚWIADCZENIA ZARZĄDU		58
11.1	Oświadczenie o przyjętych zasadach rachunkowości.....	58
11.2	Oświadczenie o wyborze podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych dokonującego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego	58
11.3	Umowa z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych.....	58
11.4	Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany okres	59
12 OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO		60
SŁOWNIK POJĘĆ SPECJALISTYCZNYCH.....		69

ROZDZIAŁ I
OMÓWIENIE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
na dzień 31 grudnia 2015 oraz za okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015

1 WYBRANE DANE ZE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

	12 miesięcy zakończone				Zmiana
	31 grudnia 2015		31 grudnia 2014		
	w mln zł	w mln EUR ¹	w mln zł	w mln EUR ²	
Skonsolidowany rachunek zysków i strat					
Przychody	11.840	2.829	12.212	2.915	-3,0%
EBITDA (skorygowana *)	3.521	841	3.916	935	-10,1%
Marża EBITDA (skorygowane *)	29,7%		32,1%		-2,4pp
Zysk operacyjny	572	137	986	235	-42,0%
Rentowność operacyjna	4,8%		8,1%		-3,3pp
Skonsolidowany zysk netto	254	61	535	128	-52,5%
Zysk netto przypisany właścicielom Orange Polska S.A.	254	61	535	128	-52,5%
Średnia ważona liczba akcji (w milionach)**	1.312		1.312		nd
Zysk na jedną akcję (w zł) (podstawowy i rozwodniony)	0,19	0,05	0,41	0,10	-53,7%
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych					
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	2.537	606	2.753	657	-7,8%
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej,	(1.570)	(375)	(1.745)	(417)	-10,0%
w tym:					
Zakup środków trwałych i wartości niematerialnych	(1.998)	(477)	(2.153)	(514)	-7,2%
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(949)	(227)	(965)	(230)	-1,7%
Zmiana stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów					
środków pieniężnych, netto	18	4	43	10	-58,1%
Organiczne przepływy pieniężne (skorygowane *)	952	227	1.149	274	-17,1%
na dzień					
	31 grudnia 2015		31 grudnia 2014		Zmiana
	w mln zł	w mln EUR ³	w mln zł	w mln EUR ⁴	
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej					
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	266	62	248	58	7,3%
Pozostałe wartości niematerialne	3.010	706	3.215	754	-6,4%
Środki trwałe	11.025	2.587	11.715	2.749	-5,9%
Aktywa razem	21.652	5.081	22.104	5.186	-2,0%
Zobowiązania finansowe wyceniane według					
zamortyzowanego kosztu***, w tym:	4.248	997	4.431	1.040	-4,1%
Krótkoterminowe	1.318	309	1.143	268	15,3%
Długoterminowe	2.930	688	3.288	771	-10,9%
Pozostałe zobowiązania krótko i długoterminowe	5.427	1.274	5.275	1.238	2,9%
Kapitał własny razem	11.977	2.811	12.398	2.909	-3,4%

Uwagi do przeliczenia powyższych danych:

1 - Zastosowano kurs PLN/EUR = 4,1848

3 - Zastosowano kurs PLN/EUR = 4,2615,

2 - Zastosowano kurs PLN/EUR = 4,1893

4 - Zastosowano kurs PLN/EUR = 4,2623

* Przekształcenia dotyczące podstawowych danych finansowych znajdują się w nocie 3 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

** Średnia ważona liczba akcji w okresie 12 miesięcy do dnia 31 grudnia 2015 r. i 2014 r.

*** Wyłączając zobowiązania handlowe

1.1 Omówienie skonsolidowanego rachunku zysków i strat

Skonsolidowane przychody wyniosły w 2015 r. 11.840 mln zł i były niższe o 372 mln zł (3,0%) w porównaniu z 2014 r.

Skorygowany zysk operacyjny przed amortyzacją i zmianą odpisu z tytułu utraty wartości aktywów trwałych (EBITDA skorygowana, patrz nota 3 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego wg MSSF) wyniósł w 2015 r. 3.521 mln zł i był niższy o 395 mln zł w porównaniu z 2014 r.

W szczególności, w 2015 r. w porównaniu do 2014 r. (skorygowane dane):

- Przychody z komórkowych połączeń głosowych spadły o 398 mln zł głównie ze względu na niższe ceny oraz większą presję konkurencji;
- Przychody ze sprzedaży usług w zakresie przesyłu danych, wiadomości, treści (content) i M2M (machine-to-machine) wzrosły o 20 mln zł ze względu na wyższy popyt na usługi w zakresie danych;
- Przychody z mobilnych usług hurtowych wzrosły o 163 mln zł, w wyniku zwiększonego ruchu w telefonii mobilnej. Wzrost przychodów ma odzwierciedlenie we wzroście kosztów rozliczeń międzyoperatorskich;
- Sprzedaż sprzętu do telefonii komórkowej wzrosła o 216 mln zł, w wyniku sprzedaży ratalnej;
- Przychody z tytułu usług wąskopasmowych spadły o 237 mln zł, głównie ze względu na migrację klientów z sieci stacjonarnej do komórkowej;
- Przychody z tytułu rozwiązań teleinformatycznych dla przedsiębiorstw spadły o 17 mln zł ze względu na presję cenową oraz większą konkurencję;
- Przychody ze stacjonarnych usług hurtowych spadły o 121 mln zł w wyniku spadku liczby klientów związanego z migracją klientów z sieci stacjonarnej do komórkowej;
- Koszty rozliczeń międzyoperatorskich wzrosły o 114 mln zł, głównie w efekcie zwiększonego ruchu w telefonii mobilnej;
- Koszty sieci oraz usług informatycznych spadły o 54 mln zł w wyniku prowadzonych inicjatyw oszczędnościowych;
- Koszty sprzedaży wzrosły o 201 mln zł, głównie w wyniku wyższych kosztów sprzedanych urządzeń i pozostałych towarów, na skutek intensywnych działań marketingowych;
- Koszty świadczeń pracowniczych były niższe o 151 mln zł, głównie ze względu na niższe zatrudnienie oraz niższe rezerwy aktuarialne.

Zysk operacyjny (EBIT) wyniósł 572 mln zł w 2015 r. i był niższy o 414 mln zł w porównaniu z 2014 r., głównie w wyniku niższego skorygowanego zysku EBITDA, utworzenia w 2015 r. rezerw na nową umowę społeczną w wysokości 92 mln zł oraz na skutek rozpoznania w 2014 r. zysku ze sprzedaży Wirtualnej Polski S.A. w wysokości 191 mln zł.

Koszty finansowe netto były niższe o 114 mln zł w porównaniu z 2014 r., co wynika głównie ze spadku kosztów odsetkowych netto o 90 mln zł (z powodu niższych kosztów obsługi długu) oraz spadku kosztów dyskonta o 22 mln zł.

Skonsolidowany zysk netto wyniósł 254 mln zł w 2015 r. i był o 281 mln zł niższy w porównaniu z 2014 r. Zysk na jedną akcję zmniejszył się z 0,41 zł do 0,19 zł.

1.2 Omówienie skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej wyniosły 2.537 mln zł w 2015 r. i były niższe o 216 mln zł w porównaniu z 2014 r. Spadek był spowodowany przede wszystkim niższą EBITDA oraz zwiększonym zapotrzebowaniem na kapitał obrotowy (388 mln zł wykorzystane w 2015 r., w porównaniu do 255 mln zł wykorzystanych w 2014 r.), co zostało skompensowane spadkiem kosztów odsetkowych.

Łączne wydatki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej w 2015 r. wyniosły 1.570 mln zł i były niższe o 175 mln zł w porównaniu z 2014 r. Wpływy na zakup środków trwałych i wartości niematerialnych wyniosły w 2015 r. 1.736 mln zł i były niższe o 118 mln zł w porównaniu do wydatków w 2014 r. (skorygowanych o 378 mln zł płatności z tytułu depozytu oraz rezerwacji i innych praw do częstotliwości). Przychody ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych były w 2015 r. wyższe o 43 mln zł w porównaniu z 2014 r. W 2014 r. wpływy netto ze sprzedaży Wirtualnej Polski S.A. wyniosły 371 mln zł.

Łączne wydatki pieniężne netto z działalności finansowej w 2015 r. wyniosły 949 mln zł i były niższe o 16 mln zł w porównaniu z 2014 r. W 2015 r. i 2014 r. wpływy środków pieniężnych składały się głównie z wypłat dywidendy w kwocie 656 mln zł oraz spłaty zadłużenia.

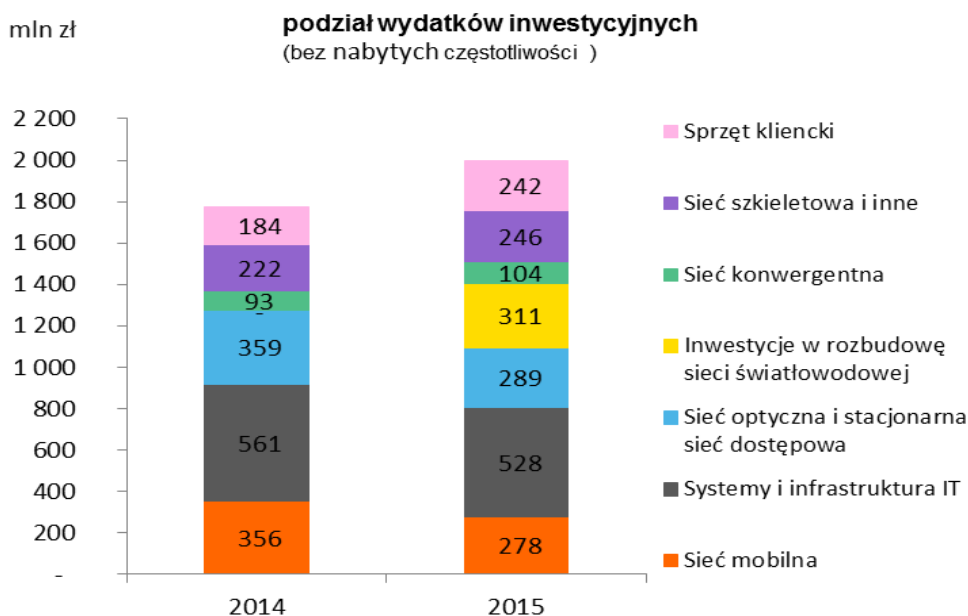
1.2.1 Nakłady inwestycyjne

Nakłady inwestycyjne w 2015 r. wyniosły 1.998 mln zł i były wyższe o 223 mln zł w porównaniu do nakładów inwestycyjnych w ubiegłym roku (skorygowanych o nakłady na zakup licencji telekomunikacyjnych w wysokości 378 mln zł). Jedynym powodem wyższych nakładów inwestycyjnych w 2015 r. było uruchomienie sieci światłowodowej, co wiązało się z nakładami w wysokości 311 mln zł.

Nakłady inwestycyjne Grupy obejmowały przede wszystkim:

- rozbudowę sieci światłowodowej w ramach ogłoszonego programu inwestycyjnego; program objął w roku 2015 swym zasięgiem 638 tys. gospodarstw domowych; co łącznie z wybudowanymi w roku 2014 rozszerzyło zasięg do 716 tys. gospodarstw; głównie w Warszawie, Lublinie, Białymstoku, Bydgoszczy, Katowicach, Łodzi, Szczecinie, Krakowie i we Wrocławiu; rozpoczęto: w Sosnowcu, Elblągu, Zielonej Górze, Opolu, Piotrkowie Trybunalskim, Mysłowicach i Gdańsku.
- nakłady związane ze zwiększaniem jakości sieci mobilnej, pojemności oraz zasięgu usług GSM/UMTS oraz przystosowania mobilnej sieci dostępowej do technologii 4G, jak również w miejscach nieobjętych projektem konsolidacji dostępowej sieci mobilnej (rejon strategiczny lub rejon niedoinwestowany);
- rozbudowę mobilnej sieci transportowej i rdzeniowej, aby sprostać rosnącemu wolumenowi przesyłu danych oraz zapewnić oczekiwany przez klienta jakości usług;
- nakłady na realizację jednego systemu bilingowego dla usług stacjonarnych dla klientów B2C;
- realizację inwestycji związanych z rozwojem oferty, sprzedażą i procesem obsługi klienta jak również modernizacją i rozwojem infrastruktury technicznej IT;
- rewitalizację i modernizację sieci Punktów Sprzedaży Orange (POS-ów);
- prace badawczo-rozwojowe.

Poniższy wykres przedstawia podział nakładów inwestycyjnych pomiędzy główne kategorie (z wyłączeniem licencji telekomunikacyjnych).

1.3 Omówienie skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniósł 11.977 mln zł i był niższy o 421 mln zł w porównaniu ze stanem na 31 grudnia 2014 r. Zmiana wynikała przede wszystkim z deklaracji dywidendy w kwocie 656 mln zł, co zostało częściowo zrównoważone przez osiągnięty w 2015 r. skonsolidowany zysk netto w wysokości 254 mln zł.

Saldo środków trwałych oraz wartości niematerialnych zmniejszyło się o 895 mln zł w porównaniu ze stanem na 31 grudnia 2014 r., przede wszystkim z powodu amortyzacji, która była wyższa od nakładów inwestycyjnych o 873 mln zł.

Saldo aktywów było niższe o 452 mln zł w porównaniu ze stanem na 31 grudnia 2014 r. Zmiana wynikała przede wszystkim z wyżej wspomnianego zmniejszenia salda środków trwałych i wartości niematerialnych o 895 mln zł, co zostało skompensowane zwiększeniem o 291 mln zł należności handlowych oraz zwiększeniem aktywów z tytułu podatku odroczonego o 57 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. łączna wartość zobowiązań krótko- oraz długoterminowych zmniejszyła się o 31 mln zł do kwoty 9.675 mln zł. Zmiana wynikała przede wszystkim ze zmniejszenia pożyczek od jednostki powiązanej o 185 mln zł, co zostało częściowo skompensowane zwiększeniem salda przychodów przyszłych okresów o 96 mln zł oraz zwiększeniem salda pozostałych zobowiązań o 60 mln zł.

1.4 Transakcje z podmiotami powiązanymi

Dane o transakcjach Grupy z podmiotami powiązanymi znajdują się w nocie 29 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

1.5 Opis znaczących umów

Informacje o znaczących umowach zawartych przez Grupę w 2015 r. znajdują się w punkcie 1.9.2

1.6 Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Opis zdarzeń po dniu bilansowym zamieszczono w nocie 30 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

1.7 Zakres konsolidacji w Grupie

Zakres konsolidacji w Grupie został przedstawiony w nocie 1.2 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

1.8 Informacje o udzieleniu przez emitenta lub przez jednostkę od niego zależną poręczeń kredytu lub pożyczki lub udzieleniu gwarancji

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 r. Spółka lub jednostka od niej zależna nie udzielała poręczeń kredytu lub pożyczki ani gwarancji innemu podmiotowi lub jednostce od niego zależnej, których łączna wartość stanowiłaby równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych Orange Polska, pozostałe informacje znajdują się w punkcie 1.9.5.

1.9 Zarządzanie zasobami finansowymi i płynność finansowa Grupy

W okresie objętym sprawozdaniem Grupa finansowała działalność głównie za pomocą środków generowanych z działalności operacyjnej i z udostępnionych przez Grupę Orange SA kredytów.

W roku 2015 Grupa dokonała spłaty zobowiązań długoterminowych z tytułu kredytów w wysokości 41 mln zł oraz kredytu rewolwingowego udostępnionego przez Grupę Orange SA w wysokości 1.960 mln zł.

Grupa korzystała z udostępnionego przez Grupę Orange SA kredytu długoterminowego, który wykorzystano łącznie w wysokości 769 mln zł oraz kredytu odnawialnego wykorzystanego w łącznej kwocie 960 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość zadłużenia Grupy z tytułu kredytów, bez uwzględnienia wyceny instrumentów pochodnych, wyniosła 4.159 mln zł i była o 222 mln zł niższa w porównaniu z poziomem zadłużenia na dzień 31 grudnia 2014 r.

Wartość zobowiązań z tytułu leasingu finansowego i pozostałych zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosła 89 mln zł i była o 39 mln zł wyższa w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2014 r.

Płynność Grupy pozostawała na bezpiecznym poziomie zapewnionym przez środki pieniężne, których stan na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniósł 266 mln zł, oraz dzięki dostępnym liniom kredytowym, których równowartość w złotych wynosiła łącznie 3.717 mln zł (szczegółowe informacje w punkcie 1.9.3).

W oparciu o dostępne środki finansowe oraz linie kredytowe, jak też stosowne możliwości finansowania zewnętrznego Grupa posiada wystarczające środki finansowe na realizację zakładanych zadań inwestycyjnych, jak też wydatków kapitałowych planowanych w 2016 r.

1.9.1 Obligacje

W okresie objętym sprawozdaniem Grupa nie przeprowadzała nowych emisji ani wykupu zewnętrznych długoterminowych dłużnych papierów wartościowych.

1.9.2 Kredyty bankowe i pożyczki

W 2015 r. w ramach Grupy podpisane zostały następujące główne umowy kredytowe:

W dniu 13 maja 2015 r. Orange Polska S.A. („Spółka”) zawarła umowę o kredyt z Atlas Services Belgium SA – jednostka w całości zależna od Orange SA, na podstawie której Grupie zostało udostępnione długoterminowe finansowanie do kwoty 190 mln EUR z datą spłaty kredytu do 20 maja 2021 r.

1.9.3 Niewykorzystane kredyty

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Grupa posiadała niewykorzystane linie kredytowe ogólnego przeznaczenia na łączną kwotę 1 967 mln zł, w rozbiciu na poszczególne podmioty:

- Orange Polska S.A. – 461 mln EUR (kredyt odnawialny),
- Orange Retail S.A. (wcześniej Ramsat S.A.) – 1 mln zł (kredyt w rachunku bieżącym),
- Orange Real Estate Sp. z o.o. – 1 mln zł (kredyt w rachunku bieżącym).

Dodatkowo Grupa posiadała niewykorzystany limit w wysokości 1.750 mln zł w ramach dostępu do zapasowego finansowania płynności, udostępnionego przez Orange SA.

1.9.4 Warunki umów kredytowych

Umowy zawarte przez Orange Polska S.A. nie zawierają zobowiązań do utrzymania przez Grupę wskaźnika finansowego. Dla celów informacyjnych wartość wskaźnika określonego jako stosunek długu netto do skorygowanej EBITDA na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosła 1,1.

1.9.5 Gwarancje i poręczenia

W badanym okresie Orange Polska S.A. zlecała bankom wystawianie gwarancji bankowych za zobowiązania jednostki zależnej TP Teltech sp. z o.o. na rzecz jej kontrahentów, jednocześnie zobowiązując się do pokrycia ewentualnych roszczeń z tytułu wypłat z gwarancji. Na dzień 31 grudnia 2015 r. łączna wartość gwarancji wyniosła 17,9 mln zł.

W dniu 29 grudnia 2015 r. Orange Polska S.A. udzieliła poręczenia w wysokości 2,6 mln zł dla Banku Handlowego w Warszawie S.A. jako zabezpieczenie gwarancji bankowej należytego wykonania umowy wystawionej na zlecenie spółki TP Teltech Sp. z o.o.

1.9.6 Transakcje zabezpieczające

W 2015 r. Grupa kontynuowała działania mające na celu ograniczenie ryzyka walutowego poprzez zawieranie i utrzymywanie transakcji typu swap walutowy, swap walutowo-procentowy i ndf, w wyniku czego na dzień 31 grudnia 2015 r. zabezpieczeniami było objęte:

- 99,7 % zadłużenia wyrażonego w walutach obcych,
- 47,3 % zobowiązania z tytułu rezerwacji częstotliwości 2100 MHz,
- 73,7 % kwoty rezerwy na karę nałożoną przez Komisję Europejską.

W wyniku tych działań ekspozycja walutowa Grupy na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiła:

- 3 mln USD zadłużenia,
- 85 mln EUR zobowiązania z tytułu rezerwacji częstotliwości 2100 MHz,
- 38 mln EUR kwoty rezerwy na karę nałożoną przez Komisję Europejską.

Ponadto, Grupa zabezpieczyła część ekspozycji walutowej związanej z wydatkami operacyjnymi (np. koszty zakupu telefonów komórkowych) i inwestycyjnymi.

Grupa zabezpiecza także ryzyko stopy procentowej, wykorzystując swapy procentowe i swapy walutowo-procentowe. Na dzień 31 grudnia 2015 r. stosunek długu opartego na stałej stopie procentowej do długu opartego na zmiennej stopie procentowej (z uwzględnieniem zabezpieczeń) wyniósł 88/12% względem 73/27% na dzień 31 grudnia 2014 r.

1.9.7 Ocena płynności finansowej Grupy oraz zadłużenie finansowe netto

Na dzień 31 grudnia 2015 r. wskaźniki płynności Grupy pozostawały na poziomie zbliżonym do stanu na koniec 2014 r.

Poniżej przedstawiono wartości wskaźników płynności obliczone dla Grupy na dzień 31 grudnia 2015 r. i na dzień 31 grudnia 2014 r.:

	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Wskaźnik bieżącej płynności	0,60	0,59
Aktywa obrotowe/zobowiązania krótkoterminowe*		

Wskaźnik szybkiej płynności		
Aktywa obrotowe ogółem – zapasy / zobowiązania krótkoterminowe*	0,54	0,53
Wskaźnik superszybkiej płynności		
Aktywa obrotowe ogółem – zapasy – należności / zobowiązania krótkoterminowe*	0,13	0,14

* Do kalkulacji przyjęto zobowiązania krótkoterminowe pomniejszone o przychody przyszłych okresów oraz rezerwy.

Zadłużenie finansowe netto Grupy z uwzględnieniem wycen instrumentów pochodnych na dzień 31 grudnia 2015 r. zmniejszyło się do poziomu 3.911 mln zł, wobec 4.134 mln zł na koniec 2014 r.

ROZDZIAŁ II
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU DOTYCZĄCE WYNIKÓW
OPERACYJNYCH I FINANSOWYCH GRUPY

W 2015 roku

2 WYNIKI FINANSOWE I OPERACYJNE GRUPY

Grupa raportuje jeden segment operacyjny. Ocena wyników segmentu dokonywana jest głównie na podstawie skonsolidowanych przychodów, skonsolidowanego wskaźnika EBITDA, skonsolidowanego zysku netto, skonsolidowanych organicznych przepływów pieniężnych, skonsolidowanych nakładów inwestycyjnych, skonsolidowanego wskaźnika dźwigni finansowej netto i skonsolidowanego wskaźnika dług finansowy netto / EBITDA w oparciu o skumulowany wskaźnik EBITDA za ostatnie cztery kwartały. EBITDA odpowiada zyskowi operacyjnemu przed amortyzacją i utratą wartości aktywów trwałych. Organiczne przepływy pieniężne odpowiadają przepływowi pieniężnemu netto z działalności operacyjnej pomniejszonym o zakupy środków trwałych i wartości niematerialnych, zmiany stanu zobowiązań wobec dostawców środków trwałych i wartości niematerialnych, wpływ różnic kursowych netto zapłaconych/otrzymanych z instrumentów pochodnych ekonomicznie zabezpieczających nakłady inwestycyjne i powiększonym o przychody ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych. Dźwignia finansowa netto to udział długu finansowego netto w sumie długu finansowego netto i kapitału własnego. W celu usprawnienia oceny wyników, w przypadkach istotnych dla analizy trendów, informacje finansowe mogą zostać skorygowane przez wyłączenie wpływu znaczących jednorazowych transakcji lub innych zdarzeń oraz zmian zakresu konsolidacji.

Wybrane dane finansowe (w mln zł), MSSF	12 miesięcy zakończone		
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014	Zmiana
Skorygowane przychody Grupy	11.840	12.191	-2,9%
Skorygowane EBITDA	3.521	3.916	-10,1%
Skorygowane EBITDA (jako % przychodów)	29,7%	32,1%	-2,4 pp
Skonsolidowany zysk netto	254	535	-52,5%

* Przekształcenia dotyczące podstawowych danych finansowych znajdują się w nocie 3 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skorygowane przychody Grupy w 2015 r. wyniosły 11.840 mln zł i były niższe o 351 mln zł (2.9%) niż w poprzednim roku.

Wpływ regulacyjny wyniósł 52 mln zł i był znacznie mniejszy niż w 2014 r. Stawki MTR pozostały na niezmienionym poziomie natomiast efekt niższych stawek roamingowych wpływał na wyniki tylko w pierwszej połowie 2015 r.

Z wyłączeniem wpływu regulacyjnego ewolucja przychodów była pod presją z powodu spadku przychodów z usług stacjonarnych (głównie na skutek strukturalnej erozji w telefonii głosowej oraz działalności hurtowej) a także presji cenowej, która wpłynęła negatywnie na przychody z komórkowego ruchu głosowego (głównie w segmencie klientów biznesowych).

Czynniki te udało się tylko częściowo zrównoważyć wzrostem przychodów ze sprzedaży sprzętu (o 216 mln zł), wyższymi przychodami z mobilnego ruchu przychodzącego oraz wyższymi pozostałymi przychodami. Na dużo wyższe przychody ze sprzedaży sprzętu miał wpływ dalszy wzrost popularności sprzedaży ratalnej sprzętu mobilnego, która została uruchomiona w roku 2014. Pozostałe przychody wzrosły o 80 mln zł głównie w wyniku realizacji szerokopasmowych projektów infrastrukturalnych oraz działalności w obszarze ICT. Wzrost ten zrealizował się w całości podczas pierwszych trzech kwartałów. W ostatnim kwartale pozostałe przychody były niższe rok-do-roku z uwagi na zakończenie projektów infrastrukturalnych realizowanych dla województw warmińsko-mazurskiego i podkarpackiego.

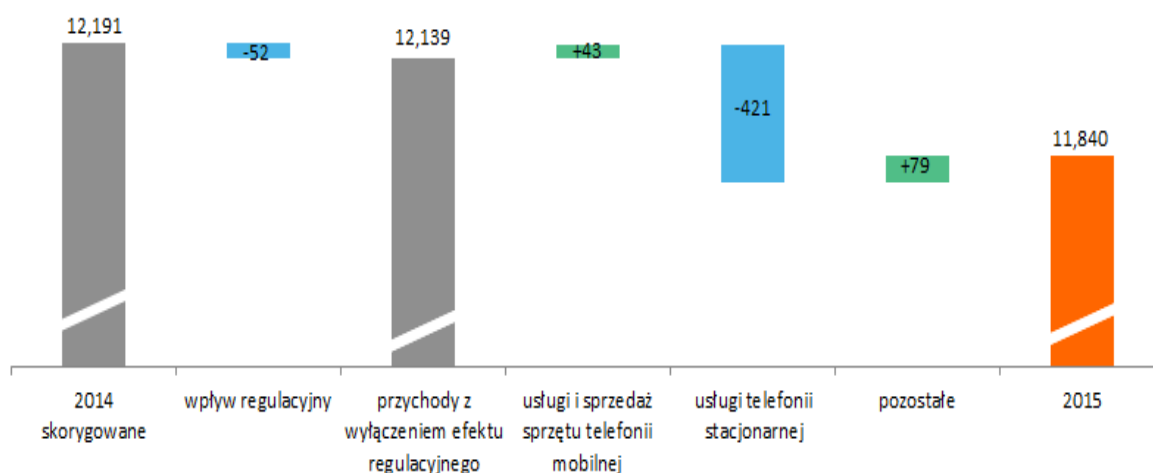
Skorygowana marża EBITDA zmniejszyła się o 2,4 punktu procentowego rok-do-roku, a skorygowany zysk EBITDA był o 395 mln zł niższy w porównaniu z rokiem 2014. Na ten spadek złożyły się głównie następujące czynniki:

- omówiony powyżej spadek przychodów
- wzrost kosztów rozliczeń międzyoperatorskich o 139 mln zł (z wyłączeniem wpływu regulacji) z powodu wzrostu ruchu, między innymi spowodowanego wzrostem popularności taryf nielimitowanych,
- wzrost bezpośrednich kosztów komercyjnych o 156 mln zł, spowodowany ofensywną strategią Spółki nakierowaną na pozyskanie jak największej liczby klientów. W wyniku tych działań liczba usług mobilnych w segmencie post-paid wzrosła w 2015 r. o 9%, co przełożyło się na lepszą dynamikę przychodów w kolejnych okresach,

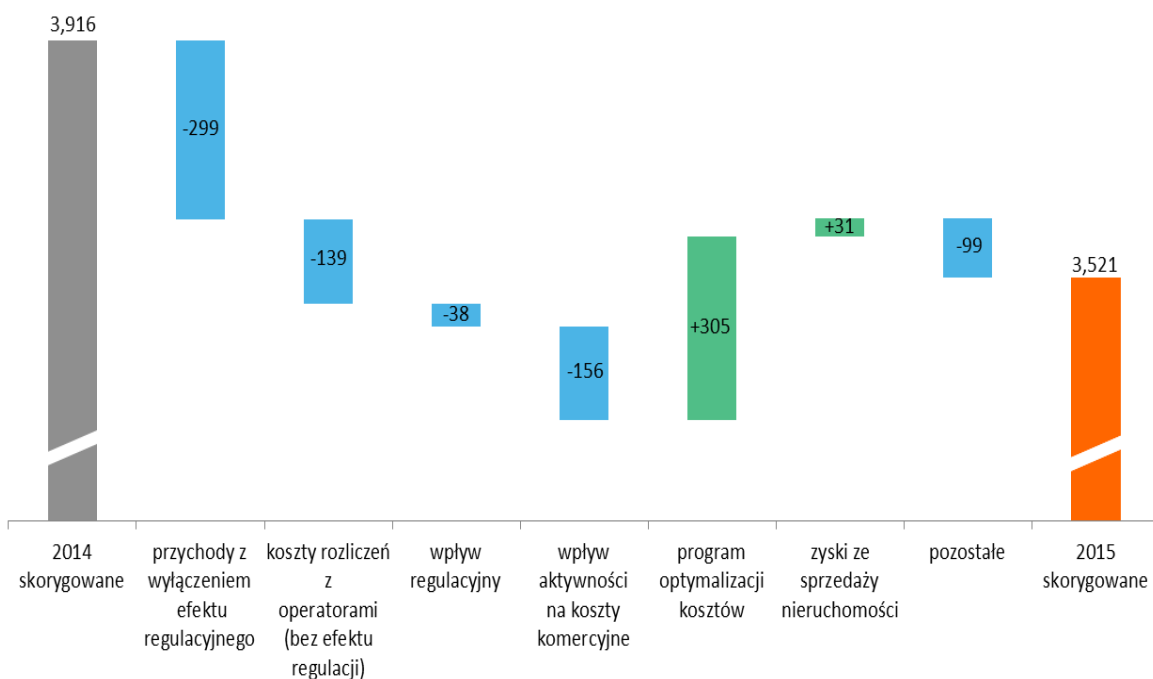
Powyższe czynniki zostały tylko częściowo skompensowane oszczędnościami kosztowymi (drugi rok z rzędu przekroczyły one 300 mln zł) i zyskiem na sprzedaży aktywów.

Ewolucja skorygowanego zysku EBITDA w 2015 r. była znacząco słabsza niż w roku 2014, kiedy pozostawała pod znacznym pozytywnym wpływem wprowadzenia ofert ratalnych. Dodatkowo w 2014 r. pozytywny wpływ na koszty komercyjne miał wzrost popularności ofert bez terminali.

Ewolucja skorygowanych przychodów (mln zł)

Ewolucja skorygowanej EBITDA (mln zł)

Orange Polska dąży do odwrócenia niekorzystnych tendencji głównie poprzez ciągle uatrakcyjnianie oferty rynkowej, koncentrację na rozwoju usług spakietyzowanych, promowaniu oferty konwergentnej, a także na dalszej optymalizacji kosztów oraz wzmacnianiu satysfakcji klienta z usług Orange. Ponadto wsparciem dla poprawy trendów w zakresie przychodów jest ciągły rozwój działalności ICT oraz wprowadzanie usług dodatkowych (usługi finansowe, odsprzedaż energii), będących uzupełnieniem podstawowej oferty telekomunikacyjnej. Grupa przygotowała nowy plan działania, na lata 2016-2018, który zakłada intensywne działania inwestycyjne i marketingowe, w rezultacie których ewolucja przychodów oraz EBITDA powinna ulec znaczącej poprawie. Więcej informacji na ten temat znajduje się w punkcie 3.2.

2.1 Usługi komórkowe

Przychody			
	12 miesięcy zakończone		
w mln zł	31 grudzień 2015	31 grudzień 2014	Zmiana 2015/2014
Przychody z usług telefonii komórkowej, w tym:	5.498	5.713	-3,8%
połączenia głosowe	2.666	3.064	-13,0%
usługi przesyłu danych, wiadomości, treści oraz M2M	1.923	1.903	1,1%
usługi hurtowe	909	746	21,8%
sprzedaż sprzętu do telefonii komórkowej	643	427	50,6%

Kluczowe wskaźniki					
w tys. (jeśli nie podano inaczej)	31 grudzień 2015	31 grudzień 2014	31 grudzień 2013	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2014/2013
Liczba klientów komórkowych (kart SIM), w tym:	15.906	15.629	15.325	1,8%	2,0%
post-paid	8.361	7.679	7.221	8,9%	6,3%
pre-paid	7.545	7.950	8.104	-5,1%	-1,9%
SRC (post-paid), w zł	232,2	277,0	403,9	-16,2%	-31,4%
SAC (post-paid), w zł	316,3	380,1	516,4	-16,8%	-26,4%
Zagregowane miesięczne ARPU, w zł	30,3	31,5	34,5	-3,8%	-8,7%
post-paid	49,2	54,0	59,9	-8,9%	-9,8%
pre-paid	12,7	12,4	13,9	2,4%	-10,8%
Liczba klientów konwergentnych*	728	539	286	35,1%	88,5%

* usługi konwergentne składają się z telefonii stacjonarnej i komórkowej

Na koniec 2015 r. liczba usług mobilnych Orange Polska wyniosła 15,9 mln, co oznacza wzrost rok-do-roku o 277 tys., tj. o prawie 2%. Ten wzrost w całości wynikał ze wzrostu liczby klientów w segmencie post-paid. Liczba usług post-paid wzrosła o 682 tys., tj. prawie 9%. Był to największy wzrost od wielu lat i wynikał z kilku czynników.

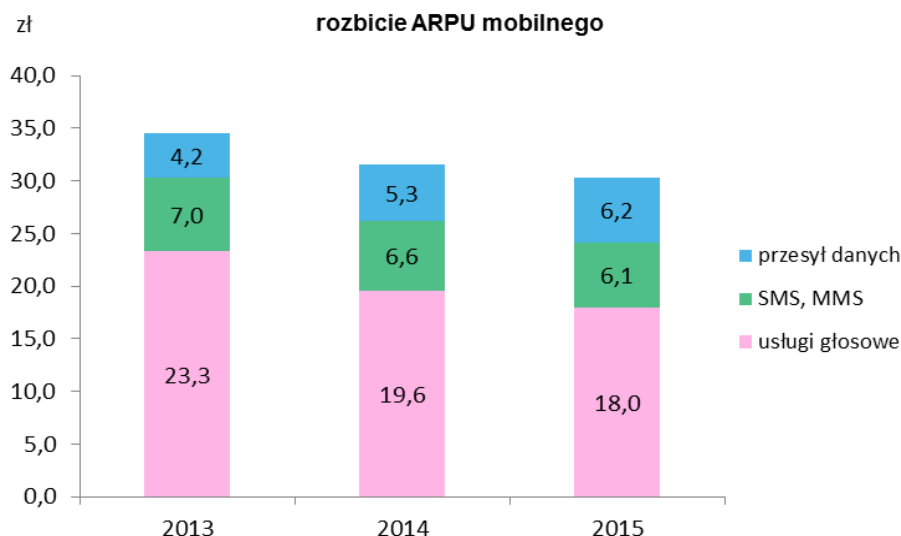
Wprowadzono cały szereg atrakcyjnych ofert dobrze dopasowanych dla potrzeb klientów, zarówno dla segmentu masowego jak i biznesowego. Oferty zostały wsparte intensywną działalnością marketingową, szczególnie w drugiej połowie roku. Efekty przyniosły też działania mające na celu ograniczenie odejść klientów (churn). W rezultacie wskaźnik churn w segmencie post-paid spadł do poziomu 3% kwartalnie, co było najniższym poziomem od wielu lat.

Kolejnym czynnikiem wzrostu była dynamicznie rosnąca popularność kart SIM dedykowanych do mobilnego Internetu, które chętniej są aktywowane w formule post-paid. Baza klientów mobilnego Internetu wzrosła w 2015 r. o ponad 30%. Dodatkowo usługi post-paid stały się znacząco bardziej przystępne dla klientów, którzy częściowo migrowali do tego segmentu z usług przedpłaconych. To w dużej części wyjaśnia ubytek w bazie klientów pre-paid.

Zagregowany wskaźnik ARPU w 2015 r. wyniósł 30,3 zł i był o 3,8% niższy niż w 2014 r. Spadek wynikał ze spadku w usługach głosowych oraz SMS. Był on spowodowany konkurencją cenową na rynku, głównie w segmencie klientów biznesowych oraz większą popularnością ofert nielimitowanych. Dodatkowo, na obniżenie ARPU miało wpływ wprowadzenie ratałnej sprzedaży terminali w 2 kwartale 2014 r. W ich przypadku, część przychodu przypadająca na terminal zasila przychód ze sprzedaży sprzętu i nie jest wliczana do przychodu z usług, który stanowi podstawę kalkulacji ARPU. Te negatywne czynniki zostały tylko częściowo skompensowane wzrostem ARPU z transmisji danych, które w 2015 r. wzrosło o 18% rok-do-roku. Wzrost ten wynikał z ogromnego popytu na transmisję danych. Wzrost transmisji danych w sieciach mobilnych w przeliczeniu na klienta znacznie przekroczył 100%. Udział ARPU z przesyłu danych w całkowitym zagregowanym ARPU wzrósł z 17% w 2014 r. do 20% w 2015 r.

Analizując spadek ARPU należy zauważyć że w roku 2015 był on znacząco niższy niż w poprzednim roku, kiedy wyniósł blisko 9%. Głównie wynikało to ze znacznej poprawy w segmencie przedpłaconym. ARPU w segmencie pre-paid wzrosło w 2015 r. o ponad 2%, po spadku o prawie 11% w roku poprzednim. ARPU pre-paid zyskiwało w większym stopniu pod wpływem wzrostu ruchu przychodzącego oraz ulegało mniejszej presji cenowej w zestawieniu z usługami post-paid. Wynika to głównie z faktu, że na pre-paid nie oddziałują konkurencja na rynku biznesowym.

Jednostkowe koszty pozyskania i retencji klientów (SAC, SRC) spadały drugi rok z rzędu. W 2015 r. głównym powodem był dalszy dynamiczny wzrost udziału sprzedaży ratalnej w całkowitej ilości aktów sprzedażowych.

2.1.1 Rynek i konkurencja

Rynek usług głosowych telefonii komórkowej znajduje się w fazie nasycenia, jeśli chodzi o liczbę użytkowników telefonii mobilnej. Liczba kart SIM zmniejszyła się w stosunku do 31 grudnia 2014 r. o -2,4%, osiągając na koniec grudnia 2015 r. wskaźnik penetracji rynku telefonii komórkowej (wśród ludności) na poziomie 146,2%.

Według szacunków Orange Polska udział czterech wiodących operatorów utrzymał się na poziomie 98%, porównując stan na koniec grudnia 2015 r. ze stanem na koniec grudnia 2014 r. Szacowany udział Orange Polska w rynku telefonii komórkowej wyniósł na koniec 2015 r. 28,4% pod względem liczby kart SIM.

Ze względu na różnice metodologiczne danych prezentowanych przez operatorów, np. odmienny sposób definiowania aktywnej przedpłaconej karty SIM, czy też odmiennie sposoby pozyskania i utrzymania klienta (sprzedaż ratalna, subsydia), coraz trudniejsze staje się ich miarodajne pozycjonowanie względem siebie.

Orange Polska w 2015 r. utrzymała drugą pozycję mierzoną udziałem w rynku przenośności numerów. Liczba numerów przeniesionych do Orange wyniosła 420 tys., co dało 25% udziału w rynku. Bilans przenośności numerów za okres styczeń-grudzień 2015 wyniósł -35 tys. i nieznacznie polepszył się w stosunku do roku 2014, kiedy wyniósł -47 tys. Należy podkreślić, że bilans ten był dodatni w zakresie usług post-paid. Wyniósł +116 tys. i uległ poprawie drugi rok z rzędu.

2.1.2 Oferta konwergentna

Jednym z podstawowych celów strategicznych Orange Polska jest bycie liderem konwergencji dostarczającym pakietowe usługi mobilne i stacjonarne. Konwergencja poprzez mechanizmy rabatów zachęcających do dokupowania kolejnych usług przyczynia się do lojalizacji klientów i zmniejszenia wskaźnika odejść klientów (churn). Liczba rezygnacji jest mniejsza niż w przypadku sprzedaży pojedynczych produktów. Przyczynia się również do wzrostu przychodów i efektywniejszych wydatków na IT i marketing.

Orange Polska w 2015 r. konsekwentnie rozwijała ofertę konwergentną Orange Open (rabat dla klientów multiplikujących usługi mobilne i stacjonarne w Orange) oraz Smart Plan Open (dedykowane plany mobilne dla posiadaczy usług stacjonarnych). Na koniec grudnia 2015 r. baza klientów Orange Open oraz Smart Plan Open, osiągnęła wielkość 728 tys., co oznacza wzrost o 189 tys., tj. przyrost o 35% w stosunku do stanu na koniec grudnia 2014 r. Całkowita liczba usług sprzedanych w ramach konwergencji przekroczyła 3 mln. Średnio każdy klient posiada ponad cztery usługi w Orange. Na rynku konsumenckim Orange Polska jest jedynym operatorem oferującym usługi konwergentne, co niewątpliwie stanowi przewagę konkurencyjną i przyczynia się do sukcesu rynkowego.

Główne inicjatywy marketingowe na rynku masowym wprowadzone w 2015 obejmują:

- Stworzenie predefiniowanych pakietów usług mobilnych i domowych z rabatem Orange Open opartych na pakietach: Rodzinnym, Swobodnym, Komfortowym, Wygodnym. Zostały one stworzone na podstawie najczęściej wybieranych opcji przez klientów. Pakiety te nie zamykają drogi do innego dowolnego łączenia usług i korzystania z rabatów Orange Open.
- Wprowadzenie po raz pierwszy dedykowanych planów mobilnych dostępnych tylko dla posiadaczy usług stacjonarnych w bardzo atrakcyjnych cenach (Smart Plany Open). W listopadzie 2015 r. promocja Smart Plan Open została odświeżona o nowe plany mobilne z nielimitowanymi połączeniami do wszystkich sieci, rabatami sięgającymi nawet 50 zł miesięcznie oraz dodatkowymi pakietami danych i atrakcyjną ceną za terminale. Łącznie wprowadzono 5 nowych planów, poczynając od najtańszej oferty bez telefonu - Smart Plan LTE Open za 29,99 zł a kończąc na ofercie rodzinnej z 4 kartami SIM i telefonem – Smart Plan LTE Wspólny Open za 119,99 zł.
- Obniżono próg uczestnictwa w ofercie Orange Open z 39 zł do 29 zł dla planów mobilnych uprawniając jednocześnie do promocji wszystkie plany telefonii stacjonarnej co ma przełożyć się na zwiększenie lojalności tej grupy klientów.

Rozwijamy również ofertę konwergentną dla klientów biznesowych. W 2015 r. w ofercie Orange Open dla Firm zostały znacząco zwiększone rabaty. Dzięki tej zmianie za korzystanie z kilku usług mobilnych np. telefonu komórkowego lub Internetu mobilnego oraz z usług stacjonarnych klienci mogą uzyskać rabat w wysokości nawet 135 zł netto. Oferta dostępna jest również dla obecnych klientów.

Według raportu Komisji Europejskiej („Implementation of the EU regulatory framework for electronic communication – 2015”) penetracja usług łączonych w Polsce jest na relatywnie niskim poziomie w stosunku do krajów Europy Zachodniej. Oczekujemy że w kolejnych latach popyt na ofertę konwergentną w Polsce będzie się stale zwiększał a gospodarstwa domowe będą rozpoznawały korzyści nabywania wielu usług od jednego operatora. W związku z tym nasza oferta konwergentna będzie dalej rozwijana i promowana jako jeden z filarów strategii spółki. Będzie ona bardzo istotnym aspektem dla osiągnięcia sukcesu oferty Internetu w technologii światłowodowej.

2.1.3 Mobilne usługi głosowe oraz przesyłu danych

W 2015 r. prowadziliśmy bardzo intensywne działania marketingowe w zakresie mobilnych usług głosowych i przesyłu danych, czego skutkiem był prawie 9% wzrost liczby klientów mobilnych w segmencie post-paid. Był to największy wzrost od wielu lat.

W 2015 r. najistotniejszymi trendami rynkowymi dotyczącymi ofert na rynku konsumenckim były:

- Upraszczanie ofert i redukcja liczby planów taryfowych;
- Oferta posiadająca nielimitowane rozmowy do wszystkich sieci komórkowych oraz nielimitowane SMS stała się główną ofertą przy pozyskaniach i utrzymaniach klientów;
- Pakiet danych staje się nieodzownym elementem każdej oferty. Wielkość pakietów danych jest jednym z głównych wyróżników konkurencyjnych;
- Konkurencja polegająca na prostym obniżaniu cen jest zastępowana przez trend dodawania nowych usług (np. roaming) lub większych pakietów danych w tej samej cenie;
- Coraz większą popularność zyskują oferty multisimowe;
- Bardzo istotna pozostaje mocna oferta w zakresie nowoczesnych smartfonów, szczególnie w kontekście rozwoju sieci LTE;
- W obszarze Internetu mobilnego można było zaobserwować zwiększanie pakietów danych przy niezmiennych cenach oraz promocje dotyczące nielimitowanego przesyłu danych w sieciach LTE.

Nasze oferty wprowadzone w 2015 r. odzwierciedlały te trendy. Obecnie wszystkie oferty głosowe (z wyjątkiem marki Nju oraz oferty hybrydowej Zetafon) posiadają pakiet danych. W ramach procesu upraszczania oferty zrezygnowaliśmy w roku 2015 z taryf Mix.

Największą nowością było wprowadzenie w drugiej połowie roku oferty rodzinnej. Standardowy abonament obejmuje możliwość wspólnego korzystania z pakietów na 3 kartach SIM w ramach jednej opłaty. Obejmuje ponadto możliwość korzystania z jednej karty dedykowanej wyłącznie do Internetu. Ponadto za dodatkową dopłatą można dokupić do 5 kolejnych kart SIM i współdzielić zawarte na karcie głównej pakiety nielimitowanych połączeń i SMSów. Nowa oferta spotkała się z dużym zainteresowaniem na rynku i odnotowała bardzo dobrą sprzedaż szczególnie w czwartym kwartale 2015 r.

Zakres oferty pre-paid został poszerzony o usługi nielimitowanych połączeń głosowych do wszystkich sieci. Naturalnym kolejnym krokiem w rozwoju tej oferty było wprowadzenie zintegrowanych produktów

nielimitowanych obejmujących połączenia głosowe i sms dodatkowo wzbogacone wliczonym w cenę pakietem transmisji danych. W rezultacie znacząco podnieśliśmy atrakcyjność oferty-pre-paid, co spowodowało znacząco mniejszy odpływ bazy w drugiej połowie roku.

Najważniejszym wydarzeniem w zakresie oferty mobilnego Internetu było wprowadzenie oferty Internet LTE dla domu będącej alternatywą dla Internetu stacjonarnego. W strefie domowej klienci mogą korzystać z Internetu bez limitu danych, a dodatkowo mają do dyspozycji duże pakiety GB do wykorzystania poza domem. Internet LTE dla domu to dwa plany abonamentowe za 69,90 zł oraz 89,90 zł z możliwością korzystania z Internetu bez limitu danych z maksymalną prędkością w strefie domowej oraz z pakietami - odpowiednio 20 i 40 GB - na transfer poza strefą domową.

Oferty dla klientów biznesowych

Najważniejszym wydarzeniem w roku 2015 w ofercie telefonii mobilnej dla klientów biznesowych było wprowadzenie w kwietniu oferty Nowy Orange Biz z 4 nowymi planami taryfowymi. Po raz pierwszy w każdym planie w ramach abonamentu znalazł się pakiet transmisji danych w technologii LTE/3G. Ponadto w zależności od wybranego planu klienci mogą otrzymać: nielimitowane rozmowy, SMS-y i MMS-y, pakiet minut na połączenia wykonywane w roamingu w Unii Europejskiej, pakiet danych do wykorzystania na całym świecie oraz inne usługi. Równolegle do wprowadzenia oferty głosowej, w czerwcu została wprowadzona oferta Internet LTE dla Firm z 4 planami taryfowymi do wyboru. W najwyższym planie taryfowym nie następuje ograniczenie prędkości przesyłania danych. Struktura ofert została znacznie uproszczona i uatrakcyjniona, co przyczyniło się do bardzo dobrych wyników segmentu biznesowego w zakresie pozyskań klientów w 2015 r.

2.2 Usługi stacjonarne i przychody pozostałe

Przychody			
w mln zł	12 miesięcy zakończone		
	31 grudzień 2015	31 grudzień 2014	Zmiana
Przychody z usług telefonii stacjonarnej, w tym:	5.083	5.520	-7,9%
usługi głosowe	1.746	1.983	-12,0%
dostęp szerokopasmowy, TV i VoIP	1.601	1.663	-3,7%
rozwiązania teleinformatyczne dla przedsiębiorstw	916	933	-1,8%
usługi hurtowe	820	941	-12,9%
Pozostałe przychody	616	552	11,6%

Kluczowe wskaźniki (w tys.)	31 grudzień 2015	31 grudzień 2014	31 grudzień 2013	Zmiana 2015/2014	Zmiana 2014/2013
Stacjonarne łącza głosowe (rynek detaliczny: PSTN i VoIP)	4.194	4.512	4.741	-7,0%	-4,8%
Liczba klientów konwergentnych*	728	539	286	35,1%	88,5%
Liczba klientów 3P (Internet, TV i VoIP)	507	423	351	19,9%	20,5%
Stacjonarne dostępy szerokopasmowe (rynek detaliczny)	2.105	2.241	2.301	-6,1%	-2,6%
Liczba klientów usług TV	787	748	707	5,2%	5,8%
Detaliczne ARPU z usług głosowych telefonii stacjonarnej, w zł.	40,0	41,4	44,2	-3,4%	-6,3%
ARPU z usług dostępu szerokopasmowego, telewizji i VoIP, w zł.	61,2	60,4	60,3	1,3%	0,2%

* usługi konwergentne składają się z telefonii stacjonarnej i komórkowej

Przychody z usług stacjonarnych w 2015 r. pozostawały pod presją konkurencji ze strony innych graczy rynkowych oraz technologii mobilnych.

Utrata klientów telefonii stacjonarnej przyspieszyła do 318 tys., wobec 229 tys. w 2014 r. Wynikało to z kilku powodów. Negatywnie zadziałała presja na klientów dostępu szerokopasmowego, którzy odchodząc również często rezygnują z telefonu stacjonarnego. Ponadto zniechęcająco na klientów usług stacjonarnych wciąż oddziałuje postępująca atrakcyjność usług mobilnych w opcji z nielimitowanymi rozmowami do wszystkich sieci. Dodatkowo, w roku 2014 wystąpił pozytywny efekt powrotów klientów z konkurencyjnych ofert operatorów alternatywnych. Jednak częściowo zostało to skompensowane dużo niższym spadkiem ARPU na tych usługach. W rezultacie spadek przychodów lekko wyhamował w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Negatywne tendencje w telefonii stacjonarnej miały również wpływ na segment usług hurtowych. Spadek liczby linii w ujęciu procentowym w roku 2015 był podobny jak rok wcześniej.

W zakresie przychodów z dostępu szerokopasmowego, TV i VoIP liczba usług spadła, natomiast poprawił się mix klientów co pozytywnie wpłynęło na ARPU. W wyniku bardzo dobrej sprzedaży Internetu szybkich prędkości oraz znacznego spadku w niekonkurencyjnej już technologii CDMA, udział klientów w technologii VDSL i FTTH w całej bazie wzrósł do 15%, z 8% na koniec 2014 r. Całkowita liczba linii zmniejszyła się w wyniku konkurencji ze strony operatorów kablowych jak i technologii mobilnych. Posiadanie szybkiego Internetu zachęca klientów do dokupowania dodatkowych usług. Liczba klientów 3P (Internet, TV i VoIP) wzrosła o prawie 20% rok-do-roku i stanowiła na koniec grudnia już ponad 24% całej bazy internetowej. W rezultacie ARPU z usług szerokopasmowych nieznacznie poprawiło się rok-do-roku, pomimo znaczącej obniżki cen dokonanej w czerwcu.

W 2015 r. nastąpił istotny wzrost kategorii pozostałych przychodów, głównie w wyniku realizacji szerokopasmowych projektów infrastrukturalnych oraz działalności w obszarze ICT. Wzrost ten zrealizował się w całości podczas pierwszych trzech kwartałów. W ostatnim kwartale pozostałe przychody były niższe rok-do-roku z uwagi na zakończenie projektów infrastrukturalnych realizowanych dla województw warmińsko-mazurskiego i podkarpackiego które były realizowane przez spółkę zależną TP Teltech.

2.2.1 Rynek i konkurencja

Rynek usług głosowych:

Na koniec grudnia 2015 r. zgodnie z szacunkami Grupy penetracja telefonią stacjonarną w Polsce wynosiła 21,0% wśród ogółu ludności wobec 22,0% na koniec grudnia 2014 r. Główną przyczyną spadku niezmiennie pozostaje rosnąca popularność usług mobilnych. W Polsce, podobnie jak w pozostałych krajach, w których rozwój telefonii komórkowej rozpoczął się przy niskiej penetracji telefonii stacjonarnej, telefonia komórkowa jest w dużej mierze usługą substytucyjną wobec telefonii stacjonarnej. Trend spadkowy dotyczy także linii oferowanych w ramach regulowanych usług hurtowych (WLR i LLU).

Rynek usług dostępu szerokopasmowego do Internetu:

Zgodnie z szacunkami Grupy całkowita liczba linii stacjonarnego szerokopasmowego dostępu do Internetu w Polsce na koniec grudnia 2015 r. spadła o -0,5% w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Poziom penetracji stacjonarnym dostępem szerokopasmowym w populacji Polski na koniec grudnia 2015 r. wyniósł 18,8% co oznacza spadek wobec stanu na koniec 2014 r. Istotnym czynnikiem wpływającym na dynamikę rynku jest popularyzacja mobilnego dostępu do Internetu, który w zależności od opcji cenowej, może mieć zarówno charakter substytucyjny względem Internetu stacjonarnego jak i komplementarny. Konkurencja ze strony Internetu mobilnego w 2015 r. przybrała na sile pod wpływem rozwoju sieci LTE przez wszystkich operatorów komórkowych i dużej aktywności marketingowej ofert z tym związanych. Zjawisko to miało wpływ na większą utratę klientów Internetu stacjonarnego przez Orange Polska.

Nie maleje presja konkurencyjna ze strony operatorów telewizji kablowych (CATV), których udział w rynku konsekwentnie rośnie. Jest szacowany na ok. 35,3% w ujęciu ilościowym i na ok. 33,4% w ujęciu wartościowym (koniec 2015 r.), wobec 33,8% udziału ilościowego i 31,9% w wartości rynku na koniec 2014 r. Wzrost udziału CATV jest wynikiem popularności ofert pakietyzowanych, których sprzedaż opiera się na silnej pozycji operatorów kablowych na rynku telewizyjnym. Jest to związane również z możliwościami CATV w zakresie oferowania wyższych prędkości dostępu do Internetu bez podnoszenia cen, co wpływa na wzrost średnich prędkości łączy, jak również oczekiwań klientów w tym zakresie.

Operatorzy alternatywni, głównie Netia, wciąż korzystają z hurtowych ofert BSA oraz LLU. Całkowity wolumen łączy dostarczanych w oparciu o model BSA na koniec grudnia 2015 r. obniżył się o 36 tys. względem grudnia 2014 r. Baza LLU osiągnęła na koniec grudnia 2015 r. poziom 131 tys. wobec 152 tys. na koniec grudnia 2014.

2.2.2 Stacjonarne usługi głosowe

Utrata klientów telefonii stacjonarnej przyspieszyła do 318 tys., wobec 229 tys. w 2014 r. Wynikało to z kilku powodów. Negatywnie zadziałała presja na klientów dostępu szerokopasmowego, którzy odchodząc również często rezygnują z telefonu stacjonarnego. Ponadto zniechęcająco na klientów stacjonarnych wciąż oddziałuje postępująca atrakcyjność usług mobilnych w opcji z nielimitowanymi rozmowami do wszystkich sieci. Dodatkowo, w roku 2014 wystąpił pozytywny efekt powrotów klientów z konkurencyjnych ofert operatorów alternatywnych. Negatywnie na ewolucję klientów telefonii stacjonarnej oddziałują czynniki demograficzne.

W 2015 r. nastąpiła deregulacja rynku połączeń telefonicznych. Deregulacji uległy rynki 3-6, przy czym rynek 3 (rynek stacjonarnych oraz komórkowych połączeń krajowych dla konsumentów w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej) i 4 (rynek połączeń międzynarodowych dla konsumentów w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej) są szczególnie istotne z punktu widzenia głosowej oferty stacjonarnej. Dzięki opisanej powyżej zmianie, oferta połączeń telefonicznych nie podlega już regulacjom i może być kształtowana zgodnie z modelem biznesowym operatora. Jednakże dla oferty telefonii stacjonarnej dużo większe znaczenie mają rynki przyłączy (abonamentów), które pozostają regulowane. W 2015 r. Orange Polska kontynuował działania w kierunku ograniczenia spadku liczby użytkowników telefonii stacjonarnej. Nastąpiła dalsza lojalizacja klientów, opierająca się głównie na Dopasowanych Planach dla Domu z umowami na czas określony. Krokiem lojalizującym było obniżenie progu uczestnictwa w ofercie Orange Open z 39 zł do 29 zł co umożliwiło wejście do promocji wszystkich planów telefonii stacjonarnej.

Według wewnętrznych szacunków Orange Polska, Grupa miała następujący udział w rynku:

Udział w rynku usług głosowych telefonii stacjonarnej w grudniu 2015 r.

	4 kw. 2015 (dane szacunkowe)	4 kw. 2014	Zmiana
Abonament – klienci detaliczni ¹	52,1%	53,3%	-1,2pp

2.2.3 Stacjonarne usługi przesyłu danych

Rynek usług dostępu szerokopasmowego do Internetu – kluczowe wskaźniki:

	31.12.2015	31.12.2014
Penetracja usług dostępu szerokopasmowego do Internetu w populacji	18,8%	18,9%
Całkowita liczba łączy szerokopasmowego Internetu w Polsce (w tys.)	7.237	7.275
Udział ilościowy Orange Polska	29,3%	30,9%

W 2015 r. sprzedaż Internetu stacjonarnego w Orange Polska spadła, natomiast sytuacja była zróżnicowana na obszarach zderegulowanych i poza nimi. Na obszarze objętym deregulacją rynku, wprowadzoną w 4 kwartale 2014 r. nastąpił wzrost sprzedaży Neostrady i pakietów z Neostradą (w stosunku do analogicznego okresu w 2014 r.), a dzięki strategii wyrównywania cen między prędkościami oraz ofercie gadżetowej wzrósł udział wyższych prędkości i pakietów Neostrady z telewizją.

Pozytywne przyjęcie nowej oferty na obszarach zderegulowanych i wzmożona presja konkurencyjna skłoniła Orange Polska do zrównania cen na obszarze całego kraju, co nastąpiło w czerwcu 2015 r. Wprowadzona została jedna cena dla trzech opcji prędkości (do 10, do 20 i do 80 Mb/s). Ceny Neostrady zostały obniżone w stosunku do dotychczasowych promocji wiodących o 10 zł dla opcji do 10 Mb/s i o 20 zł dla wyższych opcji prędkości.

W drugiej połowie 2015 r. sprzedaż Internetu stacjonarnego w Orange Polska wzrosła o ok. 18% w stosunku do sprzedaży w pierwszej połowie roku, głównie dzięki obniżce cen na obszarach regulowanych, obejmujących ok. 2/3 polskich gospodarstw domowych.

Działania Orange Polska nadal koncentrowały się na promowaniu wysokich prędkości Internetu. Oprócz ciągłej sprzedaży VDSL, którego baza klientów przekroczyła już 290 tysięcy, rozpoczęliśmy w 2015 r. inwestycję w sieć światłowodową. Do końca 2015 r. wybudowano zasięg FTTH do ponad 700 tys. gospodarstw domowych. W ramach programu prowadzone były inwestycje w Warszawie, Lublinie, Białymstoku, Bydgoszczy, Katowicach, Łodzi, Szczecinie, Wrocławiu, Gdańsku, Elblągu, Krakowie, Mysłowicach, Opolu, Piotrkowie Trybunalskim, Sosnowcu i Zielonej Górze. Ogólnopolska promocja usługi dostępu przez łącza światłowodowe pod markę Supernova została rozpoczęta 1 października. Na koniec 2015 r. mieliśmy 17 tys. klientów usługi światłowodowej. Dzięki inwestycjom w łącza światłowodowe Orange Polska będzie realizował plan odzyskania pozycji na rynku Internetu wysokich prędkości w dużych miastach gdzie obecnie dominują sieci kablowe.

¹ Bez klientów korzystających z łączy Orange Polska na podstawie umów hurtowej odsprzedaży abonamentu, z uwzględnieniem usług stacjonarnych Orange świadczonych w oparciu o dostęp WLR oraz usług VoIP stanowiących ekwiwalent łączy głównych.

3 PERSPEKTYWY ROZWOJU ORANGE POLSKA

3.1 Perspektywy rynkowe

Według szacunków Grupy, wartość rynku telekomunikacyjnego od klientów końcowych w 2015 r. spadła o 2,9% w stosunku do 2014 r. Równocześnie nastąpił rozwój rynku hurtu mobilnego, w szczególności usług świadczonych operatorom dla kreowania przez nich usług do klientów końcowych. W dalszym ciągu trwa przecena rynku telefonii stacjonarnej połączona z obniżką rynku komórkowego w zakresie usług detalicznych w wyniku obniżania się średnich opłat płaconych przez klientów. W efekcie całkowita wartość rynku usług telekomunikacyjnych w Polsce (obejmująca zarówno przychody detaliczne oraz hurtowe) wykazała nieznaczny wzrost w 2015 r. o 0,7% (rok-do-roku).

Operatorzy kontynuują oferowanie usług głosowych bez limitów minut, zarówno w ramach ofert mobilnych, jak i stacjonarnych. Wpływa to na obniżenie wartości rynku, zwłaszcza segmentu mobilnego. Z drugiej strony, wzrost popularności smartfonów, tabletów i innych urządzeń wykorzystujących mobilny dostęp do Internetu korzystnie wpływa na rozwój rynku telekomunikacyjnego, szczególnie usług mobilnego transferu danych.

Niekorzystnym czynnikiem pozostaje zastępowanie usług stacjonarnych usługami mobilnymi. O ile w poprzednich latach podstawową usługą podlegającą temu trendowi była telefonia stacjonarna, obecnie zaczyna to również dotyczyć szerokopasmowego dostępu do Internetu. Popularyzacja LTE może w zależności od opcji cenowych wpłynąć na zjawisko substytucyjności usług mobilnych wobec stacjonarnych, jak również na komplementarność obu usług.

W najbliższych latach rozwój rynku będzie koncentrował się wokół nabierającej znaczenia konwergencji usług stacjonarnych i komórkowych, dalszego łączenia usług telekomunikacyjnych z telewizją i rozrywką a także ekspansji usług opartych na technologii 4G. Na rynku biznesowym kierunkiem rozwoju w kolejnych latach będzie prawdopodobnie rosnąca popularność ofert telekomunikacyjnych łączonych z ofertami ICT oraz wzrost segmentu machine-to-machine (M2M).

Polska przechodzi obecnie transformację rynku Internetu stacjonarnego w kierunku wzrostu udziału usług szerokopasmowych dużej prędkości w całkowitej liczbie dostępów. Posiadanie produktu o bardzo wysokiej prędkości łączy w portfolio usług jest kluczowe dla firmy, która chce pozostać konkurencyjna i chce stawić czoła wyzwaniom związanym z rosnącymi potrzebami klientów. Po przeprowadzeniu dużego pilota w technologii FTTH w roku 2014 Orange Polska rozpoczął duże inwestycje w technologię światłowodową w 2015 r.

W 2015 r. miało miejsce kilka ważnych zmian właścicielskich na rynku telekomunikacyjnym. Po zakupie GTS Central Europe przez Deutsche Telekom (właściciel T-Mobile Polska) i akceptacji tej transakcji przez Komisję Europejską wyniki GTS Poland od 1Q 2015 są konsolidowane z wynikami T-Mobile Polska. Netia, w celu wzmocnienia swojej pozycji na rynku B2B przejęła od firmy PKP za 222 mln zł 100% udziałów w TK Telekom.

Pojawiły się również nowe partnerstwa biznesowe łączące usługi telekomunikacyjne z innymi sektorami gospodarki. Operatorzy, w tym Orange Polska zaczęli sprzedawać usługi bankowe, a także razem z operatorami energetycznymi oferować dostawę energii elektrycznej swoim klientom. Rozważana jest także sprzedaż gazu przez jednego z operatorów telefonii komórkowej. Przewiduje się, że procesy te będą kontynuowane w przyszłych latach.

3.2 Średniookresowy plan działań Orange Polska

Orange Polska w lutym 2016 roku ogłosił nowy plan strategiczny, obejmujący lata 2016-2018. Plan zakłada intensywne inwestycje w obszarze pozyskania klientów oraz zapewnienie najlepszej jakości sieci mobilnej oraz stacjonarnej w celu zbudowania długoterminowej wartości i odwrócenia negatywnych tendencji w ewolucji udziałów w rynku, przychodów i zysków.

Nowy plan działań nie zakłada daleko idących zmian w stosunku do kierunków wyznaczonych w poprzednim planie. Na pierwszym miejscu pozostaje klient, inwestycje w sieć, konwergencja oraz efektywność. Akcentowaną zmianą jest intensywność podejmowanych działań. Widzimy ku temu następujące powody.

Po pierwsze, w naszej opinii rynek oferuje dogodne warunki do inwestowania. Prognozy makroekonomiczne dla Polski są korzystne, wzrost gospodarczy oraz spadające bezrobocie powinny przełożyć się na wzrost siły nabywczej konsumentów oraz przedsiębiorstw. Środowisko regulacyjne zapewnia przyjazne warunki do inwestowania. Rynek telekomunikacyjny, choć nadal bardzo konkurencyjny, jest bardziej stabilny niż kilka lat temu. Konkurencja staje się bardziej zróżnicowana, nie ogranicza się do prostej oferty cenowej.

Po drugie, widzimy szybko zmieniające się potrzeby klientów. Postępująca cyfryzacja społeczeństwa generuje olbrzymi wzrost popytu na transfer danych. Głównie widać to w sieciach mobilnych, konsumenci chcą być on-line zawsze i wszędzie. W sieciach stacjonarnych konsumpcja danych też rośnie bardzo dynamicznie, zmienia się struktura ruchu, co generuje popyt na prędkość. Według Cisco do roku 2019 średni roczny wzrost ruchu mobilnego w Polsce przekraczać będzie 60%. Jeśli chodzi o ruch w sieciach stacjonarnych to Analysys Mason prognozuje jego wzrost w tym samym okresie o prawie 30% co roku. Z drugiej strony widzimy, że klienci

oczekują czegoś więcej niż tania oferta. Coraz bardziej doceniana jest prostota oferty oraz obsługa klienta. Gospodarstwa domowe dostrzegają coraz więcej korzyści z kupowania większej ilości usług od jednego dostawcy. Sądzymy, że popyt na oferty konwergentne będzie rósł jeszcze szybciej niż do tej pory.

Po trzecie, zostały przydzielone częstotliwości z zakresu 800 MHz. Zakończenie aukcji i przydział częstotliwości istotnie zwiększa przejrzystość rynku, która była zaburzona z tego powodu przez ostatnie kilka lat. Orange Polska okazał się zwycięzcą aukcji, znacząco poprawiając swój stan posiadania, jeśli chodzi o częstotliwości komórkowe. Bardzo istotnie wpłynęło to na kształt naszej strategii w aspekcie technologicznym i komercyjnym. Jesteśmy również bogatsi o doświadczenia pierwszego roku znaczących inwestycji w sieć światłowodową.

W rezultacie intensywnych inwestycji w sieć oraz agresywnych wydatków marketingowych na akwizycję klientów chcemy poprawić nasze udziały w rynku i zbudować bazę pod przyszły wzrost. Liczymy, że gospodarstwa domowe, które są naszymi klientami będą korzystały z dużo większej liczby naszych usług, co przyczyni się do dalszego dynamicznego wzrostu bazy klientów konwergentnych.

Nasza strategia jeśli chodzi o zapewnienie najlepszej jakości sieci oraz działania komercyjne będzie brała pod uwagę specyfikę lokalnych rynków, tak aby zapewnić jak największą optymalizację alokacji zasobów. W dużych miastach, średnich i małych miejscowościach oraz obszarach wiejskich otoczenie konkurencyjne, nasze udziały rynkowe w poszczególnych segmentach rynku, warunki co do rozwoju sieci oraz potrzeby klientów są różne. Nasze działania będą uwzględniały te różnice. Wspólnym mianownikiem tych działań będzie konwergencja. W dużych miastach nacisk położony zostanie na budowę dostępu siecią światłowodową oraz odzyskanie udziałów w rynku stacjonarnego Internetu, wykorzystując naszą bardzo dobrą pozycję na rynku usług mobilnych. Z kolei na terenach wiejskich główną opcją dostępu do szybkiego Internetu będą technologie mobilne, uzupełnione o technologie stacjonarne. Naszym głównym wyzwaniem będzie obrona bazy klientów Internetu stacjonarnego, między innymi wykorzystując możliwości w zakresie doświadczeń usług mobilnych.

W ramach rozbudowy sieci światłowodowej nasz plan strategiczny zakłada przyłączenia do 1 miliona gospodarstw domowych rocznie do roku 2018. Na ten cel planujemy przeznaczyć ponad 2 miliardy złotych w okresie 2016-2018. Zdecydowana większość inwestycji będzie prowadzona w dużych miastach. W rezultacie na koniec 2018 r. dostęp na naszych usługach FTTH ma mieć do 3,5 miliona klientów. Plan ten będzie na bieżąco monitorowany pod względem osiągnięcia założonych celów komercyjnych.

W aspekcie finansowym, nowy plan strategiczny ma przynieść wzrost skonsolidowanych przychodów oraz zysku EBITDA w roku 2018. Głównymi czynnikami odwrócenia negatywnego trendu będzie poprawa w części mobilnej oraz stacjonarnej. Liczymy na dalszy duży wzrost liczby klientów mobilnych i dalszą poprawę ARPU pod wpływem dynamicznego wzrostu popytu na transfer danych, EBITDA będzie wspierana poprawą przychodów, dźwignią operacyjną oraz kolejnymi optymalizacjami w zakresie kosztów.

W poniższej tabeli podsumowane zostały główne zakładane cele, zgrupowane wokół pięciu kategorii.

lider w jakości sieci zapewnienie najlepszej jakości sieci w technologii mobilnej i stacjonarnej dla wszystkich klientów, bez względu na ich lokalizację geograficzną	zakładane cele <ul style="list-style-type: none"> - objęcie do 2,8 mln gospodarstw domowych naszą siecią FTTH w latach 2016-2018 - dalszy rozwój naszego zasięgu LTE w oparciu o nowo zakupione częstotliwości oraz zapewnienie najlepszej jakości łączności LTE- wzrost zasięgu sieci LTE w populacji do ponad 99% w 2017 - zwiększenie ilościowych udziałów w rynku stacjonarnego Internetu i w rynku telefonii komórkowej;
lider w konwergencji zapewnienie pełnego portfolio usług, wzbogaconego o produkty dodane wszystkim gospodarstwom domowym w każdym miejscu	zakładane cele <ul style="list-style-type: none"> - umocnienie naszej pozycji, jako unikalnego dostawcy usług konwergentnych w Polsce - dostosowanie naszej intensywniej strategii komercyjnej do specyfiki różnych stref geograficznych - zwiększenie bazy klientów konwergentnych do ponad 1 miliona do 2018 - zwiększenie w bazie udziału gospodarstw domowych, które korzystają z trzech lub więcej usług do około 45% w 2018
najlepsze doświadczenie klientów umieszczenie klientów w centrum wszystkich naszych działań	zakładane cele <ul style="list-style-type: none"> - poprawa doświadczenia klientów poprzez oferowanie atrakcyjnych produktów i usług, wraz z poprawą obsługi klienta i kanałów sprzedaży, zarówno tradycyjnych jak i online - bycie innowacyjnym i elastycznym w reagowaniu na ruchy konkurencji - osiągnięcie drugiej pozycji pośród dużych operatorów dla wskaźnika Net Promoter Score
elastyczna i efektywna organizacja być elastyczną i cyfrową organizacją, ciągle szukającą	zakładane cele <ul style="list-style-type: none"> - ciągła transformacja kosztów pośrednich - optymalizacja i automatyzacja procesów, optymalizacja wydatków IT, a także ułatwienie procesu podejmowania inicjatyw komercyjnych,

pola do poprawy efektywności	<p>zwłaszcza w przypadku ofert konwergentnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plan Socjalny umożliwiający redukcję zatrudnienia do 2050 etatów w latach 2016-2017 - kontynuacja optymalizacji portfela nieruchomości
<p>założenia finansowe</p> <p>zbudowanie długoterminowej wartości dla spółki i jej interesariuszy, która umożliwi nam powrót na ścieżkę wzrostu</p>	<p>zakładane cele</p> <ul style="list-style-type: none"> - przychody - powrót do wzrostu w 2018, w następstwie sukcesu projektu FTTH i rosnącej liczby klientów telefonii komórkowej - wzrost EBITDA w 2018 - dzięki wzrostowi przychodów, dźwigni operacyjnej, optymalizacji modelu biznesowego - Wskaźnik dług netto do skorygowanej EBITDA nie będzie wyższy niż 2,2 w latach 2016-2018 - całkowite nakłady inwestycyjne na projekt FTTH w latach 2016-2018 wyniosą ok. 2,2 mld zł - spadek nakładów inwestycyjnych w pozostałych obszarach do poziomu 1,3-1,4 mld zł w 2018

3.3 Atuty Orange Polska

Orange Polska działa w ramach coraz bardziej wymagającego rynku. Konkurencja oraz struktura rynku powodują, że podejmowane przez Grupę działania muszą być zdecydowane i konsekwentne. Umiejętność dopasowania się do warunków oraz reagowanie na nowe trendy rynkowe wynika z licznych atutów Orange Polska, spośród których do najważniejszych należą:

- Najszerszy na rynku portfel usług mobilnych i stacjonarnych, w tym możliwość oferowania rozwiązań konwergentnych,
- Atrakcyjne cenowo pakiety usług telekomunikacyjnych,
- Najszerszy na rynku pakiet usług powiązanych w ramach jednej oferty (Orange Open),
- Rozszerzenie portfela usług o sprzedaż energii elektrycznej oraz usługi bankowe,
- Rozpoznawalna marka Orange na rynku usług telekomunikacyjnych,
- Innowacyjna oferta mobilna typu B-brand pod marką nju.mobile,
- Największy zasięg sieci telekomunikacyjnej w Polsce,
- Umiejętność budowy i rozwoju aliansów strategicznych (m.in. z T-Mobile (patrz punkt 4.3 poniżej), nc+, mBank),
- Kompetencje w zakresie kompleksowego zarządzania infrastrukturą ICT dzięki spółce Integrated Solutions,
- Szerokie uznanie dla standardów w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu (obecność w RESPECT Index 2015 dla firm notowanych na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, od trzech lat w czołówce Rankingu Odpowiedzialnych Firm opracowywanego przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu, Gazetę Prawną i Akademię Leona Koźmińskiego, wyróżnienie Złotym Listkiem CSR wśród firm notowanych na Liście 500 Tygodnika Polityka, nagroda 2015 Disability Matters EU 2015 w kategorii Workplace Area przyznana przez SPRINGBOARD CONSULTING, Kryształowa Statuetka Lidera Zarządzania Zasobami Ludzkimi oraz certyfikat „Profesjonalne ZZL” w konkursie organizowanym przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych), w tym projektów realizowanych przez Fundację Orange Polska na rzecz bezpiecznego Internetu dla dzieci i młodzieży,
- Największa w Polsce sieć sprzedaży, umożliwiająca profesjonalną obsługę sprzedażową oraz posprzedażową; jednocześnie rozwijane są nowoczesne kanały dystrybucji szczególnie online,
- Aktywność w budowaniu społeczeństwa informacyjnego poprzez różne inicjatywy, w tym budowanie infrastruktury telekomunikacyjnej na terenach zagrożonych wykluczeniem cyfrowym,
- Szeroka współpraca międzynarodowa oraz dostępność doświadczeń partnerów z Grupy Orange, w tym korzystanie ze spółki zakupowej Buy-In (joint venture Orange Group i Deutsche Telekom), współpraca i wymiana doświadczeń badawczo-rozwojowych w ramach Orange Labs,
- W gronie najlepszych pracodawców w 2015 r. w Polsce według badania Top Employers Institute (wyróżnienie prestiżowymi certyfikatami Top Employer Polska 2015 i Top Employer Europe 2015) oraz jedna z najbardziej atrakcyjnych firm jako potencjalny pracodawca w branży telekomunikacyjnej dla studentów (wg rankingu Programu Twoja Perspektywa),
- Doświadczeni pracownicy oraz dobrze rozwinięty system oceny pracy oraz rozwoju kompetencji.

Dzięki tym atutom Orange Polska jest wiodącym dostawcą oferty zintegrowanej i usług dodanych do produktów telekomunikacyjnych o zasięgu ogólnokrajowym. Grupa jest w stanie zapewnić swoim klientom ofertę dopasowaną do ich potrzeb, a jednocześnie skutecznie odpowiadać na działania konkurencji.

4 ISTOTNE ZDARZENIA MAJĄCE WPŁYW LUB MOGĄCE MIEĆ WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ ORANGE POLSKA

Poniżej przedstawiono kluczowe zdarzenia, które w opinii Zarządu obecnie mają lub w niedalekiej przyszłości mogą mieć wpływ na działalność Orange Polska. Dodatkowe ujęcie zagrożeń i ryzyk mogących wpływać na działalność operacyjną oraz wyniki finansowe Grupy zostało zawarte w rozdziale IV niniejszego dokumentu.

4.1 Ogłoszenie nowego średniookresowego planu działań Orange Polska

Orange Polska w lutym 2016 roku ogłosił nowy plan strategiczny, obejmujący lata 2016-2018. Plan zakłada intensywne inwestycje w pozyskanie klientów oraz zapewnienie najlepszej jakości sieci mobilnej oraz stacjonarnej w celu zbudowania długoterminowej wartości i odwrócenia negatywnych tendencji w ewolucji udziałów rynkowych, przychodów i zysków. Plan jest zbudowany wokół czterech głównych ambicji: bycia liderem rynkowym w zakresie jakości sieci, usług konwergentnych, obsługi klienta oraz bycia dynamiczną i elastyczną organizacją.

Plan zakłada duże inwestycje w sieć oraz intensywne wydatki marketingowe na akwizycję klientów. W naszej opinii szeroko rozumiane warunki rynkowe, zmiany w potrzebach klientów oraz zakończenie aukcji na częstotliwości mobilne stwarzają dogodne otoczenie do ofensywnych działań rynkowych. Chcemy poprawić nasze udziały w rynku i zbudować bazę pod przyszły wzrost. Liczymy, że gospodarstwa domowe, które są naszymi klientami będą korzystały z dużo większej liczby naszych usług, co przyczyni się do dalszego dynamicznego wzrostu bazy klientów konwergentnych.

W aspekcie finansowym, nowy plan strategiczny ma przynieść wzrost skonsolidowanych przychodów oraz zysku EBITDA w roku 2018. Głównymi czynnikami odwrócenia negatywnego trendu będzie poprawa w części mobilnej oraz stacjonarnej. Liczymy na dalszy duży wzrost liczby klientów mobilnych i dalszą poprawę ARPU pod wpływem dynamicznego wzrostu popytu na transfer danych, EBITDA będzie wspierana poprawą przychodów, dźwignią operacyjną oraz kolejnymi optymalizacjami w zakresie kosztów.

4.2 Rozwój technologii 4G oraz aukcja częstotliwości

Najważniejszym wydarzeniem 2015 r. w zakresie częstotliwości była rozpoczęta w dniu 10 lutego 2015 roku i zakończona w październiku 2015 r. aukcja na częstotliwości z zakresu 800 MHz oraz 2600 MHz, przeznaczone do dalszego rozwoju zasięgu i pojemności sieci 4G. Aukcja obejmowała pięć bloków z zakresu pasma 800 MHz (łącznie 2x25 MHz) oraz 14 bloków z zakresu pasma 2600 MHz (łącznie 2x70 MHz). Oprócz Orange Polska w procesie aukcyjnym uczestniczyło również pięć innych podmiotów, w tym wszyscy mobilni operatorzy infrastrukturalni: T-Mobile, Polkomtel, P4, spółka zależna od spółki Emitel oraz spółka NetNet.

W aukcji Orange Polska zdobył dwa bloki z zakresu pasma 800 MHz (łącznie 2x10 MHz) oraz trzy bloki z zakresu pasma 2600 MHz (2x15 MHz). Łączna cena jaką Orange Polska zaoferował za wygrane bloki częstotliwości wynosi 3,168 mld zł. Ceny uzyskane w polskiej aukcji na te zasoby spektrum należą do najwyższych w Europie, jednak ceny zaoferowane przez Orange Polska są niższe od średniej jaka ma być zapłacona przez konkurentów.

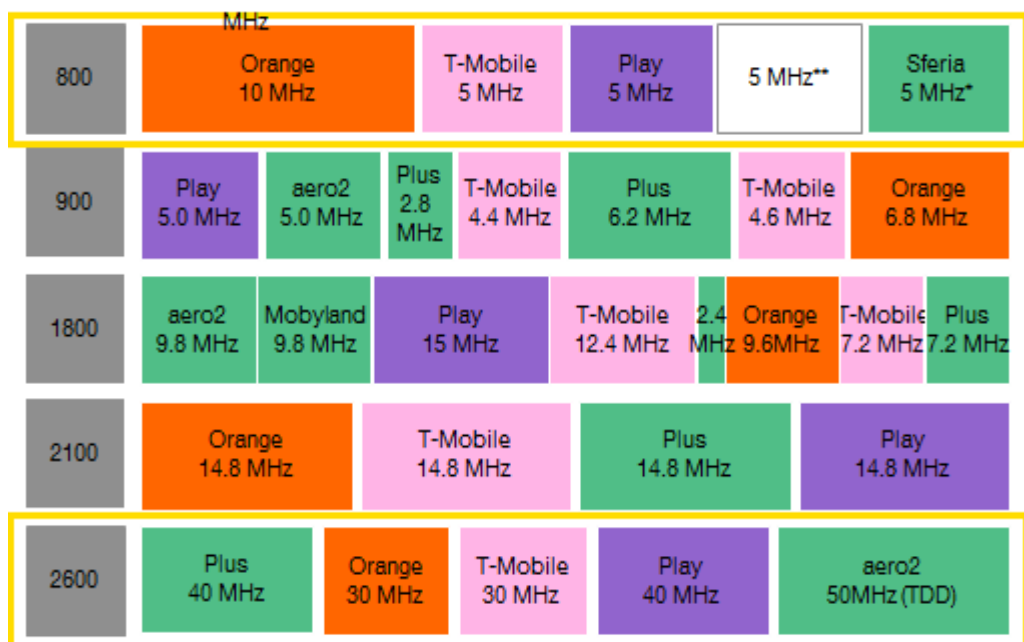
W dniu 25 stycznia 2016 r. Orange Polska otrzymał decyzje w których Prezes UKE dokonał na rzecz Orange Polska rezerwacji częstotliwości. Rezerwacje częstotliwości zostały dokonane na 15 lat i są ważne od dnia doręczenia decyzji (decyzja została opatrzona klauzulą natychmiastowej wykonalności). Orange Polska uiszczył wymagane opłaty związane z otrzymanym spektrum.

Do Prezesa UKE wpłynął również wniosek spółki NetNet o wycofaniu wcześniejszego wniosku o rezerwację wygranej częstotliwości. W związku z powyższym na dzień 15 lutego 2016 r. nie jest zatem znany finalny przydział wszystkich bloków z zakresu pasma 800 MHz będących przedmiotem aukcji.

W 2015 r. wszyscy operatorzy w Polsce kontynuowali rozbudowę sieci transmisji danych z wykorzystaniem technologii LTE. Do marca 2015 r. do świadczenia usług w technologii LTE w Polsce wykorzystywane było komercyjnie przede wszystkim pasmo 1800 MHz. W marcu nastąpiło zawarcie umów między spółkami należącymi do grupy Midas oraz spółką Sferia (posiadającą rezerwację częstotliwości na jeden z bloków z zakresu tzw dywidendy cyfrowej), na podstawie których Polkomtel rozpoczął również świadczenie usług LTE w paśmie 800 MHz.

Orange Polska rozpoczął świadczenie usług LTE z wykorzystaniem częstotliwości 800 MHz i 2600 MHz w dniu 3 lutego 2016 r. W 2015 r. Orange Polska zwiększył pokrycie siecią LTE z 60,9% do 83,7%.

Poniżej znajduje się mapa częstotliwości

* Częstotliwości objęte w wyniku porozumienia podmiotu z rządem

** Częstotliwości przyznane NetNet, z których objęcia spółka zrezygnowała

4.3 Umowa o współkorzystanie z infrastruktury sieciowej oraz częstotliwości

Orange Polska kontynuował współpracę w zakresie RAN sharing z T-Mobile Polska rozpoczętą w 2011 r. W wyniku współpracy klienci Orange mogli korzystać z usług w oparciu o ok. 10 300 stacji, z czego ok. 5000 stacji partnera. W roku 2015 główny nacisk rozwoju sieci dotyczył zwiększania zasięgu usług LTE (z wykorzystaniem pasma 1800 MHz), które na koniec roku były dostępne w oparciu blisko 6600 stacji zapewniając zasięg dla 83,7% populacji Polski. Nastąpiło również rozszerzenie kanału w oparciu o który świadczone są usługi LTE z 10 MHz do 15 MHz, co miało na celu podniesienie jakości usług dla klientów (zwiększenie maksymalnej przepływności) i dorównanie w tym zakresie konkurentom.

4.4 Konkurencja na rynku telefonii komórkowej

Ponieważ rynek telefonii komórkowej znajduje się w fazie nasycenia, w działalności operatorów infrastrukturalnych kluczowego znaczenia nabierają dwa obszary: wzrost bazy poprzez przejmowanie klientów od konkurencyjnych operatorów w ramach przenośności numeru oraz przychody hurtowe.

Dzięki agresywnej polityce marketingowo-cenowej w 2015 r. wciąż największy, choć malejący, udział w przenoszeniu numerów miał Play.

Na rynku hurtowym na szczególną uwagę zasługuje dalsza rozbudowa infrastruktury przez spółki z Grupy Midasa, kontrolowanej przez Zygmunta Solorza-Żaka. Wybudowane stacje bazowe są następnie wykorzystywane do świadczenia usług hurtowej transmisji danych dla pozostałych przedsiębiorstw kontrolowanych przez biznesmena, m.in. na rzecz Polkomteli, Cyfrowego Polsatu oraz spółki powiązanej Sferia.

4.5 Współpraca z ITI Neovision

Orange Polska kontynuuje współpracę z ITI Neovision w zakresie podstawowej oferty telewizyjnej oraz oferty pakietów płatnej telewizji będące odzwierciedleniem oferty „platformy nc+”. Oprócz dystrybucji „pakietów nc+” z ofertą Neostrada z TV, firmy rozwijały współpracę na pozostałych liniach produktowych, Internet mobilny Orange Free Net oraz planach taryfowych Smart Plan Halo i Multi. Wszystkie oferty mają na celu wzmocnienie potencjału sprzedaży poprzez wykorzystanie wzajemnych baz, a także osiągnięcie synergii kosztowych.

Bogata oferta telewizyjna jest bardzo istotnym elementem konkurencyjności na rynku internetu stacjonarnego. Jej istotność wzrasta w świetle rozwoju usług w technologii światłowodowej.

4.6 Działalność Grupy w obszarze usług Information and Communication Technology (ICT)

Oferta ICT kierowana jest do klientów Orange Polska zarówno za pośrednictwem własnych kanałów sprzedaży, jak i we współpracy z powołaną w czerwcu 2011 r. firmą Integrated Solutions („IS”), należącą w 100% do Grupy. Strategia Grupy przewiduje budowanie oferty ICT zarówno w modelu usługowym i

projektowym, jak również systematyczne rozszerzanie oferty do nowych segmentów rynku. Do realizacji planu w obszarze ICT Grupa wykorzystuje zasoby infrastrukturalne i technologiczne, dzięki którym może osiągnąć efekt skali i zaoferować klientom wartość w postaci kompletnej, bezpiecznej usługi.

Usługi ICT realizowane są również w obszarach takich jak usługi chmurowe w zakresie obsługi agentów Contact Center oraz stanowisk telefonii biurowej, a także telefonii IP wraz z dodatkowymi funkcjonalnościami takimi jak: komunikator Jabber, system IVR, system telekonferencyjny i taryfikacyjny oraz możliwość nagrywania połączeń.

4.7 Machine to Machine (M2M)

M2M jest jednym z kluczowych obszarów rozwoju w Orange. Potwierdzają to badania rynkowe, które wskazują Orange jako lidera na polskim rynku w obszarze telemetrii. Według danych PBS Orange stabilnie utrzymuje swoją pozycję.

Klienci M2M doceniają elastyczną ofertę dopasowywaną do indywidualnych potrzeb klienta w zależności od prowadzonej przez niego formy działalności.

W czwartym kwartale 2015 r. została uruchomiona dedykowana struktura obsługowa dla Klientów M2M w ramach której klienci M2M otrzymują specjalizowaną obsługę w trybie 24/7/365.

Technologia M2M wykorzystywana jest w projektach wpisujących się w ideę Smart City z zakresu m.in. smart metering, smart grid, czy zdalnego oświetlenia miejskiego. Smart metering to projekty wdrożenia zdalnego monitorowania pomiaru wodomierzy, które zaimplementowano już w Środzie Wielkopolsce, Józefowie k. Otwocka, Mikołowie. Zdalne oświetlenie wdrożono w Gdańsku. Inwestycje te mają na celu przede wszystkim wprowadzenie oszczędności w budżecie miast czy przedsiębiorstw wodociągowych.

4.8 Operatorzy telewizji kablowych

Operatorzy telewizji kablowych, posiadający ok. 40% rynku płatnej telewizji oraz jedną trzecią rynku szerokopasmowego dostępu do Internetu, kontynuowali w 2015 r. strategię wzmacniania swojej pozycji rynkowej.

Stosowane do tej pory narzędzia marketingowe polegające przede wszystkim na ulepszaniu oferty, poszerzaniu pakietów o kolejne usługi telekomunikacyjne oraz kompleksowe rozwiązania dla gospodarstw domowych (ubezpieczania, energia) skoncentrowane na terenach większych miast, gdzie operatorzy byli obecni do tej pory, już nie wystarczają, żeby ten cel osiągnąć.

Nasycenie rynku w dużych miastach zmusza operatorów kablowych do poszukiwania nowych dróg rozwoju w mniejszych miejscowościach. Odbyna się to zarówno poprzez bezpośrednie inwestycje w infrastrukturę, czego przykładem są inwestycje UPC w Płocku, Rzeszowie czy Tarnowie jak również przejęcia mniejszych operatorów komunikowane przez wszystkich największych operatorów (UPC, Multimedia Polska oraz Vectra).

Ekspansja operatorów kablowych na rynkach lokalnych, w których Orange miał dotychczas ugruntowaną pozycję, stanowi potencjalne ryzyko dla pozycji Orange. Sytuacja w dużych aglomeracjach pokazuje, że Orange Polska ma utrudnione możliwości konkurowania z kompleksową ofertą operatorów kablowych bazując na tradycyjnej infrastrukturze miedzianej. Dlatego właśnie plan inwestycji Orange w FTTH obejmuje również mniejsze miasta, gdzie operatorzy kablowi jeszcze nie zdążyli ugruntować swojej obecności.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę na komunikowaną przez operatorów kablowych konieczność dostarczenia klientowi pełnowartościowej i atrakcyjnej oferty mobilnej. To może doprowadzić albo do powstania aliansu strategicznego operatora kablowego z operatorem mobilnym albo ich fuzję. Takie zdarzenie zmniejszyłoby przewagę konkurencyjną Orange Polska jako jedynej dostawcy oferty konwergentnej dla klientów indywidualnych na rynku. Spodziewając się takiego scenariusza, Orange Polska priorytetowo traktuje doskonalenie posiadanej oferty konwergentnej.

Rosnąca personalizacja dostarczanych treści (szczególnie związanych z rozrywką) i rozwój usług na żądanie, szczególnie telewizji internetowej, kanałów HD, muzyki czy filmów na życzenie, generuje większy popyt na szybkie łącza szerokopasmowe, dlatego też CATV unowocześniają i rozbudowują własną sieć oraz coraz częściej dzierżawią włókna światłowodowe. Celem inwestycji jest także pozyskanie klientów z segmentu biznesowego, który stanowi dla telewizji kablowych rosnące źródło przychodów.

4.9 Rozbudowa infrastruktury

W 2015 r. Orange Polska rozpoczęła masową budowę linii światłowodowych w technologii FTTH. Do końca roku zasięgiem usług FTTH objęto ponad 700 tys. gospodarstw domowych. Na koniec 2015 r. Orange Polska miał w zasięgu technologii VDSL ponad 4,7 mln gospodarstw domowych. Równolegle trwał projekt migracji sieci agregacyjnej ze standardu ATM na standard IP, dzięki któremu na koniec 2015 r. ponad 75% abonentów usługi Neostrada oraz 60% abonentów usługi iDSL obsługiwanych było z wykorzystaniem węzłów dostępowych przyłączonych poprzez sieć agregacyjną IP.

W 2015 rozpoczęto 2 letni projekt budowy nowej konwergentnej sieci szkieletowej IP opartej wyłącznie o łącza o przepływności 100Gb/s. W ramach przetargu na budowę nowej sieci oraz dzięki użyciu nowych technologii znacząco ograniczono koszty utrzymania oraz przyszłych rozbudów. Zakończono także migrację łączy międzynarodowych na nową sieć szkieletową na rozwiązanie oparte o łącza 100Gb/s. W ramach zarządzania kontentem, wybudowano sieć Content PoP oraz rozpoczęto budowę nowej generacji sieci CDN – Content Delivery Network. Jednym z dużych klientów jest Google z serwerami YouTube. Sieć kontentowa znacząco poprawia jakość dla klientów końcowych, a jednocześnie pozwala uzyskać dodatkowe przychody i ograniczyć koszty rozbudowy.

W roku 2015 rozbudowana została sieć EPC (Evolved Packet Core) dla wzrastającego ruchu transmisji danych w sieci mobilnej. Wzrost ten był na poziomie 120% w odniesieniu do roku 2014. Zakończona została migracja punktów dostępu do usługi mobilnej transmisji danych (APN) dla wszystkich klientów B2B do nowych elementów sieci EPC.

W laboratoriach Orange Labs prowadzone są badania nad technologią G.fast. Jest to technika dostępowa zestandaryzowana przez ITU-T pod koniec 2014 r., umożliwiająca osiągnięcie wysokich prędkości z wykorzystaniem pary miedzianej. W ramach przygotowywanego pilota sieciowego w grudniu podłączono pierwszych klientów. Start pilota sieciowego planowany jest na pierwszy kwartał 2016.

W czerwcu w Orange Polska rozpoczął się pilot sieciowy technologii MoCA (Multimedia over Coax Alliance) polegający na uruchomieniu usług z pakietu FTTH Orange z wykorzystaniem kabla koncentrycznego na ostatnich metrach do abonenta. Planowane są dalsze prace związane z wykorzystaniem technologii MoCA do dostarczania usług o wysokich przepływnościach dla klientów Orange Polska.

W 2015 prowadzone były prace badawczo-rozwojowe w obszarze rozwoju usługi hybrydowego dostępu do Internetu (DSL+LTE) w Orange Polska. Usługa hybrydowa zakłada zmniejszenie churnu użytkowników Neostrady oraz poprawienie prędkości łącz za pomocą dodania interfejsu radiowego do routerów CPE („Customer Premises Equipment”). Uruchomienie takiej usługi zakłada wdrożenie nowych routerów CPE oraz odpowiednie zwymiarowanie sieci transportowej Orange Polska.

W 2015 r. Orange Polska wykonał pierwsze połączenie w technologii VoLTE, które umożliwi uzyskanie lepszych parametrów jakościowych połączeń głosowych w sieci mobilnej. Komercyjnego wdrożenia należy oczekiwać w 2016 r.

W drugiej połowie 2015 r. Orange Polska uruchomił pierwsze testowe połączenia FUT interkonektu głosowego IP pomiędzy sieciami mobilnymi. To z kolei umożliwi w 2016 jakość HD połączeń głosowych pomiędzy operatorami.

W roku 2015 w Orange Polska kontynuowano rozbudowę sieci mobilnej. Dzięki inwestycjom w rozbudowę infrastruktury mobilnej, w zasięgu sieci 3G (UMTS / HSPA) na koniec 2015 znajdowało się 99,6 % populacji Polski. W 2015 kontynuowano również rozbudowę sieci LTE w paśmie 1800 MHz (rozpoczętą w drugiej połowie 2013), uzyskując na koniec 2015 r. dostępność usług LTE dla 83,7 % ludności Polski.

4.10 Ewolucja sieci dystrybucji Grupy

Dążąc aktywnie do zapewnienia klientom indywidualnym i biznesowym bardzo dobrej obsługi sprzedażowej i posprzedażowej, Grupa utrzymuje różnorodne kanały dystrybucji: tradycyjne punkty sprzedaży, kanały alternatywne, sprzedaż internetową, telesprzedaż oraz sprzedaż aktywną. Sieć ta podlega ciągłym zmianom wynikającym ze zmieniających się potrzeb klientów, naszego własnego mixu oferowanych usług oraz z potrzeb ciągłego podnoszenia jej efektywności.

Sieć punktów sprzedaży to obecnie około 800 własnych salonów sprzedaży oraz salonów franczyzowych, w których dostępna jest pełna oferta produktów i usług. Dążąc do poprawy doświadczenia klientów w kontaktach z operatorem, Grupa unowocześnia sieć punktów sprzedaży poprzez takie działania jak otwarcie 8 nowego typu salonów – Smart Store, modernizację 659 punktów sprzedaży do nowych formatów, a także wdrożenie nowego inteligentnego systemu zarządzania obsługą klientów w 5 Centrach Orange. Sprzedaż internetowa to najdynamiczniej rozwijający się kanał sprzedażowy – w 2015 przypadło na niego około 15% sprzedaży do klientów indywidualnych.

Do kontaktu z klientami, głównie w zakresie ofert utrzymaniowych, wykorzystywany jest także kanał telesprzedaży. W takim przypadku, umowa i produkt są dostarczane przez kuriera,

Obecnie jest rozwijany również kanał sprzedaży bezpośredniej (door-to-door). Związane to jest z rozpoczęciem w roku 2015 sprzedaży usług w technologii światłowodowej. Sprzedaż bezpośrednia jest w tym przypadku najbardziej efektywnym kanałem sprzedażowym i sposobem konkurencji z operatorami kablowymi. Zgodnie z przyjętą strategią koncentrujemy się na zapewnieniu najlepszego doświadczenia klientów poprzez wdrażanie rozwiązań łączących różne kanały dystrybucji, takich jak Click To Call (połączenie telefoniczne za pomocą komputera), Live Chat (czat z konsultantem), odbiór w salonie, wizualizacja dostępnej oferty,

lokalizator punktów sprzedaży, bony na zakupy przez Internet, prowadzenie i zakup w salonie z dostawą do klienta.

Do sprzedaży typowych mobilnych usług przedpłaconych wykorzystywana jest kompleksowa sieć punktów sprzedaży, obejmująca zarówno dedykowane punkty sprzedaży Orange jak i dystrybutorów (sklepy osiedlowe, kioski, stacje benzynowe). Zestawy startowe Orange w ofercie na kartę są szeroko dostępne w 40 tys. punktów sprzedaży, a doładowania – w ponad 96,5 tys. lokalizacji.

4.11 Aktywność Orange Polska w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych

Orange Polska jako beneficjent dofinansowania UE 2007-2013 zbudował własną szerokopasmową infrastrukturę szkieletowo-dystrybucyjną w dwóch województwach: lubuskim i pomorskim w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych, a także – z wykorzystaniem środków Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej - zrealizował 9 lokalnych projektów budowy sieci dostępowej. W trzech województwach, w których regionalne sieci są własnością samorządów, spółki z grupy zrealizowały prace bezpośrednio na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego (TP Teltech i Integrated Solutions w województwie łódzkim) lub jako podwykonawca Partnera Prywatnego Urzędu Marszałkowskiego (TP Teltech w województwach warmińsko-mazurskim i podkarpackim). Realizacja poszczególnych zakresów rzeczowych została zakończona w terminach zgodnych z zawartymi umowami o dofinansowanie lub dotyczącymi wykonawstwa. Przeprowadzone w roku 2015, na zlecenie Instytucji Zarządzających i Pośredniczących, zewnętrzne kontrole poszczególnych projektów zrealizowanych przez Orange Polska jako beneficjenta dofinansowania, zakończyły się pozytywnymi ocenami. W perspektywie finansowej UE 2014-2020, z wykorzystaniem środków z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, możliwe będzie uzupełnienie istniejącej infrastruktury o nową sieć „ostatniej mili”, spełniającą wymagania Europejskiej Agendy Cyfrowej.

4.12 Obowiązki regulacyjne

Do 30 kwietnia 2015 r. Orange Polska miał obowiązki regulacyjne na detalicznych rynkach właściwych 3–6 (wg rekomendacji KE z 2003 r.):

- na rynku świadczenia usługi krajowych połączeń telefonicznych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej dla konsumentów (rynek 3/2003),
- na rynku świadczenia usługi międzynarodowych połączeń telefonicznych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej dla konsumentów (rynek 4/2003),
- na rynku świadczenia usługi krajowych połączeń telefonicznych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej dla użytkowników końcowych, z wyłączeniem konsumentów (rynek 5/2003),
- na rynku świadczenia usługi międzynarodowych połączeń telefonicznych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej dla użytkowników końcowych, z wyłączeniem konsumentów (rynek 6/2003),

Na mocy decyzji UKE z 2007 r. Orange Polska był zobowiązany m.in. poddawać wyniki kalkulacji kosztów usług oraz sprawozdania z rachunkowości regulacyjnej na rynkach 3/2003-6/2003 badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta. Orange Polska podlegał także obowiązkowi polegającemu na przedstawianiu do zatwierdzenia przez Prezesa UKE cenników i regulaminów świadczenia usług objętych zakresem rynków 3/2003-6/2003, przy czym ceny nie mogły mieć charakteru ani cen zaniżonych, ograniczających konkurencję, ani cen zawyżonych.

W dniu 29 kwietnia 2015 r. Prezes UKE wydał decyzje zdejmujące z dniem doręczenia decyzji, tj. 30 kwietnia 2015 r., obowiązki regulacyjne z Orange Polska na detalicznych rynkach świadczenia usług krajowych i międzynarodowych połączeń telefonicznych dla klientów indywidualnych oraz dla klientów biznesowych (rynk 3-6/2003), uznając, że na rynkach tych występuje skuteczna konkurencja.

Zgodnie z decyzjami wydanymi przez Prezesa UKE w 2012 r. Orange Polska ma pozycję znaczącą na detalicznych rynkach właściwych:

- na rynku przyłączenia do stacjonarnej sieci publicznej i utrzymania w gotowości do świadczenia usług telekomunikacyjnych – dla konsumentów (rynek 1/2003),
- na rynku przyłączenia do stacjonarnej sieci publicznej i utrzymania w gotowości do świadczenia usług telekomunikacyjnych – dla klientów biznesowych (2/2003).

Na mocy powyższych decyzji na Orange Polska ciąży obowiązek uzyskiwania akceptacji UKE dla cenników i regulaminów, zakaz stosowania zaniżonych cen, zakaz zobowiązywania użytkownika do korzystania z usług, które są dla niego zbędne, zakaz stosowania nieuzasadnionych preferencji dla grup użytkowników, zakaz utrudniania wejścia na rynek innym operatorom.

Na mocy decyzji wyznaczających Orange Polska jako operatora o pozycji znaczącej na hurtowych rynkach właściwych według rekomendacji KE z 2007 r., na Orange Polska ciąży m.in. następujące obowiązki:

- na krajowym rynku rozpoczynania połączeń w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej (rynek 2/2007) – obowiązek zapewnienia możliwości zarządzania obsługą użytkownika końcowego, oferowania usług na warunkach hurtowych w celu ich dalszej sprzedaży (usługa WLR), zapewnienia infrastruktury telekomunikacyjnej, kolokacji i innych form wspólnego korzystania z budynków - na zasadach określonych w ofercie ramowej;
- na krajowym rynku zakańczania połączeń w sieci stacjonarnej Orange Polska (rynek 3/2007) – obowiązek dostępu do sieci na niedyskryminacyjnych zasadach, określonych w ofercie ramowej, w tym także obowiązek rozliczania się za świadczoną usługę na podstawie płaskiej stawki interkonektowej;
- na krajowym rynku świadczenia usług hurtowego (fizycznego) dostępu do infrastruktury sieciowej (w tym dostępu dzielonego lub w pełni uwolnionego) w stałej lokalizacji (rynek 4/2007). W skład rynku zostały włączone nie tylko pętle i podpętle miedziane, ale także światłowodowe. Orange Polska ma obowiązek zapewnienia dostępu do tej infrastruktury na warunkach określonych przez UKE w ofercie ramowej;
- na krajowym rynku świadczenia hurtowych usług dostępu szerokopasmowego, z wyłączeniem 76 obszarów gminnych (rynek 5/2007), które zostały uznane za konkurencyjne. Na obszarach zderegulowanych na Orange Polska nie ciążyą żadne obowiązki regulacyjne (zarówno w zakresie FTTx jak i xDSL), z wyłączeniem obowiązku przejściowego (obowiązującego do października 2016 r.) w zakresie utrzymania uprzednio ustanowionego dostępu BSA. Na obszarach regulowanych Orange Polska ma obowiązek dostępu do infrastruktury światłowodowej i miedzianej na zasadach określonych w ofercie ramowej zatwierdzonej przez Prezesa UKE.

Na podstawie decyzji SMP na rynkach 2/2007, 3/2007, 4/2007 Orange Polska ma obowiązek polegający na ustalaniu opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego w oparciu o koszty ponoszone oraz obowiązek polegający na prowadzeniu rachunkowości regulacyjnej zgodnie z zatwierdzoną przez Prezesa UKE instrukcją. Sprawozdania z rachunkowości regulacyjnej na wskazanych rynkach Orange Polska jest zobowiązany poddawać badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta.

Na podstawie decyzji SMP dla rynku 5/2007 Orange Polska ma obowiązek kalkulacji kosztów świadczenia usług oraz stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, uwzględniających zwrot uzasadnionych kosztów operatora. Kalkulacje kosztów usług na tych rynkach podlegają badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta. Do czasu przeprowadzenia audytu regulacyjnego Orange Polska ma obowiązek stosowania cen w oparciu o koszty ponoszone.

Na mocy decyzji Prezesa UKE z 16 września 2015 r., Orange Polska został wyznaczony za podmiot o znaczącej pozycji na rynku usług wysokiej jakości w stałej lokalizacji o przepływności do 2 Mb/s włącznie (tzw. rynek 4/2014 do 2 Mb/s). Z tytułu posiadanej pozycji, na Orange Polska zostały nałożone obowiązki w zakresie dostępu, niedyskryminacji, przejrzystości, w tym przedłożenia oferty ramowej i rachunkowości regulacyjnej. Orange Polska jest zobowiązany do ustalania stawek hurtowych na podstawie kosztów ponoszonych.

Do 21 września 2015 r. na Orange Polska ciążyły obowiązki nałożone na rynku dzierżawy łączy będących zakończeniami łączy (rynek 13/2003). Orange Polska był zobowiązany w szczególności do udostępniania swoich usług, na niedyskryminacyjnych zasadach i stawkach, określonych w ofercie ramowej zatwierdzonej przez Prezesa UKE. Na mocy postanowienia Prezesa UKE z 16 września 2015 r., obowiązki te zostały całkowicie zdjęte w odniesieniu do łączy powyżej 2 Mb/s – z dniem otrzymania decyzji, tj. z dniem 21 września 2015 r., natomiast regulacja w zakresie tych łączy do 2 Mb/s została zastąpiona regulacją wynikającą z rynku 4/2014 do 2 Mb/s. Łączy powyżej 2 Mb/s zostały zderegulowane.

Do 21 grudnia 2015 r. na Orange Polska ciążyły obowiązki regulacyjne w zakresie dzierżawy łączy niebędących zakończeniami łączy (rynek 14/2003). Orange Polska był zobowiązany w szczególności do udostępniania swoich usług, na niedyskryminacyjnych zasadach i stawkach, określonych w ofercie ramowej zatwierdzonej przez Prezesa UKE. Na mocy decyzji z 16 września, obowiązki te zostały zdjęte – z dniem 21 grudnia 2015 r.

Orange Polska jest operatorem o pozycji znaczącej na rynku zakańczania połączeń w ruchomej publicznej sieci telefonicznej Orange Polska (rynek 7/2007). Najważniejsze obowiązki regulacyjne nałożone na tym rynku to obowiązek niedyskryminacji, obowiązek przejrzystości, polegający na ogłaszaniu informacji w sprawach zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, obowiązek zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego oraz obowiązek stosowania opłat za zakończenie połączenia w sieci Orange Polska w wysokości określonej w zamieszczonym w decyzji SMP z 14 grudnia 2012 r. harmonogramie (4,29 gr/min od 1 lipca 2013 r.). W dniu 31 grudnia 2012 r. Orange Polska złożył stosowne odwołanie od decyzji UKE z 14 grudnia 2012 r., nakładającej obowiązki regulacyjne na rynku 7/2007. 16 lipca 2015 r. sąd pierwszej instancji (SOKiK) uchylił decyzję UKE w zakresie stawek. Wyrok nie jest prawomocny - strony postępowania złożyły apelację

14 grudnia 2010 r. decyzją Prezesa UKE Orange Polska został uznany za podmiot o pozycji znaczącej na rynku zakańczania połączeń SMS w sieci mobilnej Orange Polska. Najistotniejszy obowiązek regulacyjny nałożony tą decyzją to obowiązek świadczenia usług zakańczania połączeń SMS w oparciu o ponoszone koszty. Odwołanie Orange Polska od tej decyzji zostało prawomocnie oddalone. Orange Polska złożył skargę kasacyjną. 6 maja 2015 r. Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał sprawę do ponownego

rozpoznania.

19 sierpnia 2015 r. Sąd Apelacyjny zmienił decyzję SMP nakładającą obowiązki na Orange Polska na rynku zakańczania SMS poprzez doprecyzowanie obowiązków dostępowych, ustalenie stawki maksymalnej za zakańczanie SMS w wysokości 0,05 gr. Wyrok jest prawomocny. Orange Polska złożył skargę kasacyjną od wyroku.

4.13 Proponowane zmiany w regulacjach

UKE prowadzi analizę rynku uwolnienia lokalnej pętli abonenckiej (LLU), ale projekt decyzji w tej sprawie nie został jeszcze opublikowany.

4.14 Regulacja stawek roamingowych

W 2015 r. Orange Polska stosował stawki hurtowe oraz ceny detaliczne za usługi roamingowe zgodnie ze stawkami określonymi w rozporządzeniu Parlament Europejskiego i Rady z maja 2012 r., zgodnie z którym maksymalne opłaty (wyrażone w walucie EUR, bez VAT) za usługi telekomunikacyjne w roamingu mogły maksymalnie wynosić:

Stawki detaliczne (w euro centach – „c”)

Transmisja danych – 20c/1MB; Połączenia głosowe wychodzące – 19c/min; Połączenia głosowe przychodzące – 5c/min; SMS – 6c. Od 1 lipca 2015 r. nastąpiła nieznaczna obniżka cen roamingowych wynikająca ze zmiany referencyjnego kursu wymiany euro.

Stawki hurtowe (w euro centach – „c”)

Transmisja danych – 5c/1 MB; Połączenia głosowe – 5c/min; SMS – 2c.

W dniu 25 listopada 2015 r. Parlament Europejski i Rada przyjęły treść Rozporządzenia nr 2015/2120 zmieniającego treść rozporządzenia nr 531/2012 w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii. Przedmiotowe rozporządzenie ustanawia nowe zasady świadczenia usług roamingu na terenie UE. Kluczowe kwestie nowych zasad świadczenia usług roamingowych wskazane w rozporządzeniu:

a. Stawki detaliczne

- Od 15 czerwca 2017 r. detaliczne opłaty roamingowe zostaną zrównane z cenami usług krajowych.
 - Po zrównaniu opłat ramingowych, celem zapobieżenia nadużyciom rynkowym, operatorom będą przysługiwały mechanizmy ochronne, tzw. „fair usage”, tj. możliwość ograniczenia wolumenu usług roamingu po cenach krajowych oraz możliwość pobierania niewielkich dopłat do cen krajowych w przypadku, gdy operator wykaże, że nie jest w stanie odzyskać poniesionych kosztów, stosując dla połączeń roamingowych stawkę krajową. Decyzję w sprawie możliwości stosowania przez operatora dodatkowej opłaty będzie podejmował regulator. Brak obecnie przepisów precyzujących mechanizm „fair usage” - mechanizmy te oraz zasady ich stosowania mają być określone w akcie wykonawczym BEREC, który powinien być przyjęty w 1Q 2016.
- w okresie „przejściowym” (tj. do czasu zrównania opłat roamingowych z cenami usług krajowych), czyli od 30 kwietnia 2016 r. do 14 czerwca 2017 r., zostanie wprowadzony mechanizm ustalania detalicznych cen roamingowych, polegający na dodaniu do cen krajowych stosownych dopłat w wysokości 5 c/min połączenia głosowego wychodzącego; 2c - SMS; 5c/1 MB transmisji danych.

Dodatkowo:

- Roamingowa cena detaliczna (ustalana jako suma ceny krajowej i dopłaty) nie może przekroczyć ustalonego poziomu 19 c/ min, 6 c/ SMS, 20 c/ 1 MB.
- Dopłaty do połączeń odbieranych nie mogą przekroczyć średniej ważonej europejskich stawek MTR wskazanej przez BEREC, czyli 0,0114 c/min.

b. Stawki hurtowe

- Zanim dojdzie do zrównania opłat roamingowych z cenami usług krajowych, Komisja Europejska zostanie zobowiązana do przeprowadzenia stosownych analiz w zakresie stawek hurtowych i przedstawienia odpowiednich propozycji legislacyjnych odnośnie stawek hurtowych na podstawie wyników analizy.

Mając na uwadze fakt, iż rozporządzenie w wielu aspektach nie wskazuje precyzyjnych zasad implementacji obecnie polscy operatorzy, za pośrednictwem izb gospodarczych, prowadzą rozmowy z UKE dot. implementacji nowych zasad od kwietnia 2016 r. Operatorzy, w tym Orange Polska, starają się uzgodnić zasady, które umożliwią implementację nowych zasad w wymaganym czasie.

4.15 Wyniki kalkulacji kosztów

Zgodnie z obowiązkami regulacyjnymi wynikającymi z pozycji znaczącej na rynkach właściwych Orange Polska jest zobowiązany do sporządzenia oraz poddania niezależnemu audytowi (przez biegłego rewidenta wybranego przez Prezesa UKE) sprawozdań z rachunkowości regulacyjnej

Orange Polska, wypełniając nałożone prawem obowiązki, w dniu 16 lutego 2015 r. przedłożył Prezesowi UKE do zatwierdzenia instrukcję sporządzania sprawozdań z rachunkowości regulacyjnej za 2014 r. W dniu 2 kwietnia 2015 r. Prezes UKE wydał decyzję zatwierdzającą. Orange Polska złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Prezesa UKE, przekazując uwagi do decyzji. W dniu 17 czerwca 2015 r. Prezes UKE wydał decyzję z wniosku Orange Polska o ponowne rozpatrzenie sprawy w zakresie zatwierdzenia instrukcji sporządzania sprawozdań z rachunkowości regulacyjnej za rok 2014.

W dniu 3 czerwca 2015 r. Prezes UKE powołał audytora firmę Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. do przeprowadzenia audytu w Orange Polska. Audyt regulacyjny zakończył się wydaniem w dniu 14 sierpnia 2015 r. raportu z badania oraz opinii audytora, z której wynika, że Orange Polska wypełnił wszystkie obowiązki nałożone przez Prezesa UKE w zakresie prowadzenia rachunkowości regulacyjnej za rok 2014. Raport oraz opinia zostały opublikowane przez prezesa UKE na stronie internetowej urzędu.

Realizując obowiązki regulacyjne w ramach hurtowego rynku dostępu szerokopasmowego (rynek 5), Orange Polska przedłożył Prezesowi UKE instrukcję sporządzania sprawozdań z rachunkowości regulacyjnej za 2015 rok oraz opis kalkulacji kosztów usług dla rynku 5. W roku 2016 Prezes UKE wyda decyzję zatwierdzającą dokumenty, zgodnie z którymi zostanie przeprowadzona kalkulacja i sporządzone sprawozdania podlegające badaniu przez biegłego rewidenta.

4.16 Dopłata do usługi powszechnej

W dniu 10 października 2014 r. Prezes UKE wydał decyzję ustalającą listę przedsiębiorców zobowiązanych do udziału w pokryciu dopłaty za rok 2006 oraz jednolity procentowy wskaźnik udziału w dopłacie (odnoszący się do przychodów danego przedsiębiorcy). W roku 2015 Prezes UKE wydał decyzje indywidualne w sprawie wysokości kwot dopłaty dla konkretnych przedsiębiorców - za rok 2006.

W wyniku tych decyzji od maja do października Orange Polska otrzymał dopłaty na łączną kwotę 132,8 tys. zł.

Postępowania Prezesa UKE w przedmiocie ustalenia przedsiębiorców zobowiązanych do udziału w dopłacie do usługi powszechnej za lata 2007 – 2011 są w toku, w związku z tym w odniesieniu do tych lat nie zostały jeszcze wszczęte postępowania dotyczące określenia kwot dopłaty przypadających na poszczególnych operatorów.

W odniesieniu do niektórych operatorów Orange Polska osiągnął porozumienie regulujące kwestie wzajemnych rozliczeń z tytułu świadczenia usługi powszechnej.

4.17 Zmiany prawa

27 marca 2015 r. w Dzienniku Ustaw poz. 443 została opublikowana ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane. Ustawa weszła w życie z dniem 28 czerwca 2015 r. Wprowadzone uproszczenia mogą mieć znaczenie dla projektów budowy sieci szerokopasmowych.

1 października 2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji, która wprowadza narzędzia kontrolne dla Ministra Skarbu do zatwierdzania istotnych transakcji akcjami lub udziałami spółek, w tym również potencjalnie na rynku telekomunikacyjnym. Lista konkretnych podmiotów może zostać określona w rozporządzeniu Rady Ministrów.

16 października 2015 r. została opublikowana ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw, która w zakresie tzw. „klausul abuzywnych”, wprowadza nowe narzędzia oddziaływania na przedsiębiorców, w tym telekomunikacyjnych. Ustawa wchodzi w życie z dniem 17 kwietnia 2016 r.

Opublikowane zostało Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiające środki dotyczące dostępu do otwartego Internetu oraz zmieniające dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii. Przedmiotowy akt obok regulacji opłat roamingowych, które docelowo (od czerwca 2017) mają być zrównane ze stawkami krajowymi, wprowadza regulacje mające na celu zapewnienie neutralnego i otwartego charakteru Internetu w całej Unii. Dostawcy będą musieli w czasie świadczenia usług dostępu do Internetu traktować cały ruch w sieci jednakowo bez względu na nadawcę i odbiorcę, rozpowszechniane treści, wykorzystywane czy dostarczane aplikacje lub usługi. Będą również zobligowani do zawierania w umowach m.in. informacji o prędkościach pobierania i wysyłania danych. Przepisy Rozporządzenia będą się stosować od 30 kwietnia 2016 r.

30 grudnia 2015 r. w Dzienniku Ustaw poz. 2281 została opublikowana ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw, na mocy której sprawy dotyczące telekomunikacji zostały przeniesione z działu łączność do działu informatyzacji, tym samym jako zadanie nowego Ministerstwa Cyfryzacji.

Ważniejsze rozporządzenia związane z działalnością telekomunikacyjną, które ukazały się w 2015 r. to:

- Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 stycznia 2015 r. w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych (Dz. U. 2015 poz. 99);
- Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących zasad adresowania dla właściwego kierowania połączeń (Dz. U. 2015 poz. 12);
- Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie konkursu na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wyznaczonego do realizacji obowiązku świadczenia usług wchodzących w skład usługi powszechnej (Dz. U. 2015 poz. 11);
- Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać kanały technologiczne (Dz. U. 2015 poz. 680);
- Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020 (Dz. U. 2015 poz. 1466);
- Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 23 września 2015 r., zmieniające rozporządzenie w sprawie przetargu, aukcji oraz konkursu na rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych. (Dz. U. 2015 poz. 1472);
- Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 3 grudnia 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości, sposobu ustalania, terminów i sposobu uiszczania rocznej opłaty telekomunikacyjnej (Dz. U. 2015 poz. 1777);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2015 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego (Dz. U. 2015 poz. 2333);
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego oraz punktów centralnych służb (Dz. U. 2015 poz. 2356).

Obecnie na różnym etapie legislacyjnym trwają prace nad następującymi aktami prawnymi, mogącymi mieć wpływ na działalność inwestycyjną operatorów telekomunikacyjnych, w tym również Orange Polska:

- nowelizacja Ustawy o wspieraniu i rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Megaustawa) w celu:
 - transpozycji do polskiego porządku prawnego dyrektywy w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej tzw. „dyrektywa kosztowa”;
 - usunięcie kluczowych barier prawnych w procesie inwestycyjnym;
- projekt kodeksu budowlanego (planowane jest jego rozszerzenie o część urbanistyczną, w wyniku czego ma powstać kodeks urbanistyczno-budowlany);

Jako ważne dla działalności gospodarczej należy przyjąć zapowiedzi nowelizacji ustaw podatkowych, w tym ustawy o podatku od towarów i usług (VAT) oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (CIT).

Na szczeblu rządowym toczą się prace legislacyjne nad projektem ustawy o podatku od sprzedaży detalicznej. Projekt będący aktualnie przedmiotem uzgodnień międzyresortowych przewiduje objęcie nowym podatkiem sieci handlowych oraz sprzedawców detalicznych (w tym sklepy internetowe).

Bazując na aktualnym kształcie projektu, sektor telekomunikacyjny (w tym Orange Polska) może zostać również objęty nowym podatkiem. Prace legislacyjne nad powyższym projektem, jak również innymi propozycjami przewidującymi zmianę reżimu podatkowego są na bieżąco monitorowane i analizowane.

Istotne znaczenie będą miały również przyjęte regulacje na szczeblu Unii Europejskiej. Na ostatnim etapie prac legislacyjnych jest projekt Rozporządzenia dotyczącego ochrony danych osobowych, który wprowadza jednolitą regulację w tym zakresie dla wszystkich krajów UE. Wśród wielu zmian regulacja wprowadzi kary finansowe za naruszenie zasad ochrony danych osobowych, do wysokości nawet 4% globalnego obrotu osiągniętego przez ukarany podmiot w poprzednim roku kalendarzowym.

Na poziomie UE zainicjowane zostały również prace zmierzające do urzeczywistnienia koncepcji Jednolitego Rynku Cyfrowego UE, stąd też planowana jest fundamentalna rewizja pakietu dyrektyw telekomunikacyjnych, zmiana szeroko rozumianego prawa autorskiego, czy też wprowadzenie regulacji umożliwiających korzystanie z wykupionych treści internetowych z każdego miejsca w Europie (tzw. *content portability*).

4.18 Roszczenia i spory, kary i postępowania

Informacje o istotnych postępowaniach i roszczeniach przeciwko spółkom Grupy, jak również karach i postępowaniach, w tym o karze nałożonej przez Komisję Europejską, znajdują się w nocie 28 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

5 WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA GRUPY W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU

5.1 Prace badawczo-rozwojowe

Polskie Orange Labs należy do międzynarodowej sieci Orange Labs, w skład której wchodzi jednostki badawczo-rozwojowe i laboratoria Orange, rozmieszczone w 8 państwach.

Polskie Orange Labs jest odpowiedzialne za definiowanie i zarządzanie rozwojem architektury sieci stacjonarnej, mobilnej i wybranych systemów IT, a także za definiowanie planów rozwoju sieci i odpowiednich koncepcji technicznych. Ważnym elementem działalności jednostki jest również proces tworzenia, wyboru i wdrażania innowacji, obejmujący współpracę z partnerami zewnętrznymi i realizację prac badawczo-rozwojowych dla Orange Polska i Grupy Orange.

Orange Labs aktywnie promuje innowacyjność w Orange Polska i poza nią. Od uruchomienia Ogródów Innowacji w 2014 r. zaprezentowano 57 rozwiązań Orange o charakterze prototypowym i komercyjnym, odbyło się 130 ważnych wydarzeń z udziałem przedstawicieli Orange SA, uczelni oraz dostawców i administracji państwowej. Ogrody Innowacji odwiedziło ponad 15 000 gości.

Polskie Orange Labs uczestniczyło w rozwoju i kreowaniu innowacyjnego wizerunku Orange Polska poprzez udział w szeregu krajowych i międzynarodowych panelów dyskusyjnych, konferencji, (np. Innovation Days, Innovative Technology) prezentacjach jak również poprzez organizację i współorganizację licznych warsztatów szkoleniowych i konkursów (Telekreator, BIHAPI, Orange Fab, Imagine with Orange).

Najważniejsze osiągnięcia polskiego Orange Labs w 2015 r.

1. Prace nad przygotowaniem wdrożenia technologii G.fast doprowadziły do podłączenia pierwszych klientów Friendly User Test (grudzień 2015). Kolejnym krokiem będzie uruchomienie Field Trial w pierwszym kwartale 2016r.
2. Na przełomie drugiego i trzeciego kwartału 2015 przeprowadzono pilot sieciowy technologii MoCA (Multimedia over Coax Alliance). Po pozytywnych wnioskach w drugim kwartale 2016 planowane jest rozszerzenie dostępności MoCA w całym kraju, a przez to oferowanie usług o bardzo dużych przepływnościach z wykorzystaniem kabla koncentrycznego na ostatnich metrach.
3. Wdrożenie rozwiązania Content PoP umożliwiającego cache'owanie ruchu zewnętrznych i wewnętrznych dostawców treści w celu wzrostu QoE klientów Orange Polska.
4. Wdrożenie matryc OTN na styku sieci teletransmisyjnej Backbone (ROADM) i Metro Access (OSN1800), w celu grooming'u ruchu pomiędzy węzłami sieci Metro Access zapewniając bardziej efektywne zarządzanie pasmem kanału optycznego.
5. Rozpoczęcie Proof of Concept rozwiązania LSR (Label Switch Routers), celem budowy Pakietowej Sieci Szkieletowej umożliwiającej szybkie i elastyczne dostarczanie zasobów pasma na potrzeby usług Orange Polska oraz hurtowych rozwiązań klienckich. Sieć LSR zostanie docelowo zintegrowana w ramach SDN (Software Defined Network) tworząc pełne rozwiązanie cloud-owe z warstwą usługową.
6. Kontynuacja i uruchamianie kolejnych programów do współpracy z deweloperami (konkurs BIHAPI) oraz z małymi i średnimi przedsiębiorstwami (program akceleracyjny Orange Fab) czy wreszcie całym otoczeniem Orange (Imagine with Orange – platforma crowdsourcingowa) w celu poszukiwania trendów i nowych rozwiązań uatrakcyjniających ofertę Orange.
7. Wdrożenie warstwy ekspozycji danych (API Exposure) w Orange Polska, którego celem jest monetyzacja udostępnionych usług oraz danych telekomunikacyjnych.
8. Rozszerzenie systemu Proactive Fault Center zapewniającego proaktywną naprawę usług szerokopasmowych na usługi rynku B2B oraz wdrożenie nowej funkcjonalności Oczyszczanie Szeroko Otwarte umożliwiającej wykrywanie grupowych zerwań sesji PPP na kartach urządzeń sieciowych DSLAM, co pozwoliło rozszerzyć zakres informowania klienta o wszystkich zdarzeniach już na IVR (maj 2015 r.)

5.2 Współpraca z Orange SA w dziedzinie badań i rozwoju

Kluczowe projekty realizowane dla Orange SA (główne obszary i projekty o największym finansowaniu):

- Odpowiedzialność w ramach grupy Orange SA za rozwój wybranych rozwiązań sieciowych: xDSL, FTTx (GPON, FTTP), Routery IP / BNG, platformy IN Prepaid, Open Service Gateway, IMS/Volte AS, Huawei PSCN/EPC evolution, PCEF and MIG evolution, SDM validation / expertise,
- Dynamic Social Network (zbudowanie enablera dla Grupy dla nowego rodzaju usług i funkcjonalności – usługi społecznościowe komunikacyjne),
- Telco API,
- Mobilny VoIP oraz rozwój Voice over LTE (VoLTE), Voice over Wifi (VoWifi), Video over LTE (ViLTE),
- Hybrid Box – Usługa polegająca na połączeniu dostępu stacjonarnego z dostępem mobilnym. Użytkownik dysponujący słabą linią DSL będzie miał możliwość korzystania z większego pasma dostępu do Internetu.

ROZDZIAŁ III

STRUKTURA ORGANIZACYJNA

6 ZMIANY ORGANIZACYJNE W GRUPIE W 2015 ROKU

6.1 Zmiany w strukturze organizacyjnej Orange Polska S.A.

W 2015 r. Spółka nie przeprowadzała istotnych zmian w strukturze organizacyjnej.

6.1.1 Zarząd Orange Polska S.A.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Zarząd jest ośmioosobowy, a poszczególnym Członkom Zarządu przyporządkowane są następujące sprawy Spółki do bezpośredniego prowadzenia:

- Prezes Zarządu,
- Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych,
- Wiceprezes Zarządu ds. Rynku Biznesowego,
- Członek Zarządu ds. Finansów,
- Członek Zarządu ds. Zasobów Ludzkich.
- Członek Zarządu ds. Sprzedaży i Komercyjnej Digitalizacji
- Członek Zarządu ds. Obsługi Klientów i Strategii Relacji z Klientami
- Członek Zarządu ds. Marketingu

6.1.2 Jednostki organizacyjne Orange Polska S.A.

Liczba jednostek organizacyjnych funkcjonujących w strukturze Spółki uległa nieznacznej zmianie.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. w strukturze Orange Polska funkcjonowało 77 jednostek organizacyjnych, bezpośrednio raportujących do:

- 1) Prezesa Zarządu – 6 jednostek organizacyjnych,
- 2) Wiceprezesa Zarządu ds. Rynku Biznesowego – 7 jednostek organizacyjnych,
- 3) Wiceprezesa Zarządu ds. Operacyjnych – 12 jednostek organizacyjnych,
- 4) Członka Zarządu ds. Finansów – 6 jednostek organizacyjnych,
- 5) Członka Zarządu ds. Zasobów Ludzkich – 9 jednostek organizacyjnych,
- 6) Członka Zarządu ds. Sprzedaży i Komercyjnej Digitalizacji - 7 jednostek organizacyjnych,
- 7) Członka Zarządu ds. Obsługi Klientów i Strategii Relacji z Klientami - 1 jednostek organizacyjnych,
- 8) Członka Zarządu ds. Marketingu - 10 jednostek organizacyjnych,
- 9) Dyrektora Wykonawczego ds. Korporacyjnych – 6 jednostek organizacyjnych,
- 10) Dyrektora Wykonawczego ds. Centrum Usług – 4 jednostek organizacyjnych,
- 11) Dyrektora Wykonawczego ds. Efektywności i Transformacji – 3 jednostki organizacyjne,
- 12) Dyrektora Wykonawczego ds. Rynku Klientów-Operatów – 6 jednostek organizacyjnych,
- 13) Dyrektor Wykonawczy ds. Marki i Komunikacji Marketingowej,

6.1.3 Zmiany w strukturach organizacyjnych jednostek zależnych Orange Polska S.A.

W 2015 r. nie było znaczących zmian w strukturach organizacyjnych jednostek zależnych Orange Polska S.A.

6.2 Zmiany własnościowe w Grupie w 2015 r.

6.2.1 Likwidacja spółki Przedsiębiorstwo Produkcyjne Projektowo – Wdrożeniowe „Telefon 2000” sp. z o.o.

Dnia 28 maja 2015 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS wykreślił z Krajowego Rejestru Sądowego spółkę Przedsiębiorstwo Produkcyjne Projektowo – Wdrożeniowe „Telefon 2000” sp. z o.o w likwidacji. Wszystkie udziały w zlikwidowanej spółce należały do TP Invest sp. z o.o.

6.2.2 Sprzedaż spółki Contact Center sp. z o.o.

W dniu 6 lipca 2015 r. Orange Polska i Arteria SA podpisały warunkową umowę zobowiązującą dotyczącą sprzedaży 100 proc. akcji spółki Contact Center sp. z o.o., specjalizującej się w dostarczaniu usług call & contact center oraz obsługi sprzedaży. Dnia 25 sierpnia 2015 r. podpisana została ostateczna umowa sprzedaży ww. akcji za kwotę 9 mln zł.

6.2.3 Podwyższenie kapitału zakładowego Orange Szkolenia sp. z o.o.

Uchwałą nr 1/15 z dnia 14.07.2015 r. Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Orange Szkolenia sp. z o.o. podwyższono kapitał zakładowy Orange Szkolenia sp. z o.o. o 61.310.000 zł poprzez utworzenie 122.620 udziałów o wartości 500 zł. Udziały te objęła Orange Polska S.A. w zamian za wniesienie wkładu niepieniężnego w postaci 140.000 udziałów o wartości 500 zł TP Edukacja i Wypoczynek sp. z o.o.

6.2.4 Połączenie spółek TP Edukacja i Wypoczynek sp. z o.o i Orange Szkolenia sp. z o.o.

Dnia 30 listopada 2015 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy KRS wydał postanowienie na mocy którego nastąpiło połączenie spółki TP Edukacja i Wypoczynek sp. z o.o. z Orange Szkolenia sp. z o.o. Połączenie nastąpiło na podstawie art. 492 par. 1 ksh poprzez przeniesienie całego majątku TP Edukacja i Wypoczynek sp. z o.o. (spółka przejmowana) na Orange Szkolenia sp. z o.o. (spółka przejmująca).

6.3 Akcjonariat jednostki dominującej

Na dzień 31 grudnia 2015 r., kapitał zakładowy Spółki wynosił 3.937 mln złotych i był podzielony na 1.312 mln w pełni opłaconych akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 3 złote każda.

Struktura własnościowa kapitału zakładowego na dzień 15 lutego 2016 r. była następująca:

Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji (w szt.)	Liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu Orange Polska S.A.	Udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Orange Polska S.A.	Wartość nominalna posiadanych akcji (w zł)	Udział w kapitale zakładowym
Orange SA	664.999.999	664.999.999	50,67%	1.994.999.997	50,67%
Pozostali akcjonariusze	647.357.480	647.357.480	49,33%	1.942.072.440	49,33%
RAZEM	1.312.357.479	1.312.357.479	100,00%	3.937.072.437	100,00%

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Orange SA posiadało 50,67% akcji Spółki. Orange SA posiada prawo powoływania większości Członków Rady Nadzorczej Orange Polska S.A. Rada Nadzorcza powołuje i odwołuje Członków Zarządu.

Orange SA jest jednym z największych na świecie wiodących operatorów telekomunikacyjnych, którego sprzedaż w 2014 r. wyniosła 39 mld euro. Orange SA zatrudnia 157.000 pracowników na całym świecie, w tym 98.000 pracowników we Francji. Obecna w 28 krajach Grupa Orange posiada bazę 263 milionów klientów na całym świecie, w tym 200 mln mobilnych użytkowników i 18 milionów stałych klientów usług szerokopasmowych. Orange SA jest również wiodącym dostawcą globalnych usług IT i telekomunikacyjnych dla przedsiębiorstw wielonarodowych, pod marką Orange Business Services. W marcu 2015 r. Grupa Orange przedstawiła nowy plan strategiczny "Essentials 2020". Orange SA jest notowana na giełdzie Euronext w Paryżu (symbol ORA) oraz na Nowojorskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (symbol ORAN).

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Spółka nie posiada informacji o istniejących umowach lub innych zdarzeniach, w wyniku których mogą nastąpić zmiany w strukturze akcjonariatu.

W 2015 r. Orange Polska S.A. nie emitował akcji pracowniczych.

7 STRUKTURA GRUPY NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2015

Opis organizacji Grupy został przedstawiony w nocie 1.2 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

7.1 Organy zarządzające i nadzorujące jednostki dominującej

Szczegółowe informacje dotyczące Zarządu i Rady Nadzorczej Orange Polska znajdują się w punkcie 12 niniejszego Sprawozdania.

7.1.1 Akcje Orange Polska będące w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących Orange Polska

Członkowie Zarządu nie posiadali akcji Orange Polska S.A. jak również akcji czy udziałów w jednostkach powiązanych na dzień 15 lutego 2016 r.

W ramach ustanowionego przez Spółkę programu motywacyjnego, Członkowie Zarządu Spółki objęli wyemitowane przez Orange Polska S.A. imienne obligacje serii A z prawem pierwszeństwa do subskrybowania akcji Spółki przed dotychczasowymi akcjonariuszami. Liczba obligacji z prawem pierwszeństwa do subskrybowania akcji będąca w posiadaniu Członków Zarządu Spółki na dzień 15 lutego 2016 r.:

Mariusz Gaca	68.839
Piotr Muszyński	190.896
Jacek Kowalski	25.241
Maciej Nowohoński	36.715
Jolanta Dudek	13.768
Bożena Leśniewska	27.536

Na dzień 15 lutego 2016 r. pan Maciej Witucki, Przewodniczący Rady Nadzorczej Orange Polska S.A., był w posiadaniu 305.557 obligacji z prawem pierwszeństwa do subskrybowania akcji. Pozostali Członkowie Rady Nadzorczej Orange Polska S.A. nie uczestniczą w programie motywacyjnym Spółki i na dzień 15 lutego 2016 r. nie posiadali obligacji z prawem pierwszeństwa do subskrybowania akcji. Na dzień 15 lutego 2016 r. pan Maciej Witucki, Przewodniczący Rady Nadzorczej Orange Polska S.A., posiadał 4.000 akcji Orange Polska. Żadna z pozostałych osób zarządzających lub nadzorujących Orange Polska S.A. nie była w posiadaniu akcji Spółki.

7.1.2 Informacje o wynagrodzeniach osób zarządzających i nadzorujących

Informacje o wynagrodzeniach, łącznie z wynagrodzeniem z zysku, wypłaconych przez Spółkę lub należnych osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących zostały przedstawione w nocie 29.1 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

7.1.3 Umowy z osobami zarządzającymi

W treści umów o pracę zawartych z Członkami Zarządu Orange Polska znajdują się zapisy dotyczące odpraw przysługujących w przypadku rozwiązania umów o pracę przez Spółkę (także w przypadku rozwiązania stosunku pracy za porozumieniem stron) jak również zapisy dotyczące odszkodowań wynikających z zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy. Wysokość odpraw z tytułu rozwiązania umów o pracę wynosi 6-krotność miesięcznego, stałego wynagrodzenia zasadniczego. Odszkodowania z tytułu zakazu działalności konkurencyjnej po ustaniu stosunku pracy wynoszą 6-krotność miesięcznego, stałego wynagrodzenia zasadniczego, w zamian za powstrzymanie się przez okres 12 miesięcy od prowadzenia działalności konkurencyjnej w stosunku do Orange Polska (dotyczy Członków Zarządu Orange Polska, którzy pełnią funkcje na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania).

7.1.4 Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy

W dniu 9 kwietnia 2015 r. Zwyczajne WZA przeznaczyło na wypłatę dywidendy 656 mln złotych (tj. 0,5 zł na akcję). Uprawnionych do dywidendy było 1.312.357.479 akcji. Dywidenda została wypłacona 9 lipca 2015 r.

7.2 Zatrudnienie

Według stanu na 31 grudnia 2015 r. zatrudnienie w Orange Polska wynosiło 16 599 etatów. W stosunku do stanu z końca grudnia 2014 r. poziom zatrudnienia w Orange Polska obniżył się o 8,0%.

Obniżenie zatrudnienia w Orange Polska S.A. to głównie efekt realizacji Umowy Społecznej zawartej na lata 2014-2015, w ramach której w 2015 r. odeszło ze spółki 1 100 osób, z tego 92% stanowiły odejścia w ramach programu odejść dobrowolnych. Wysokość średniej odprawy dla odchodzących pracowników Orange Polska S.A. wyniosła w 2015 r. 67 tys. zł. Program odejść dobrowolnych realizowany był także w Orange Customer

Service sp. z o.o. („OCS” - w 100% zależna od Orange Polska S.A.). W oparciu o postanowienia Umowy Społecznej zawartej na lata 2014-2015 pomiędzy Zarządem OCS a organizacjami związkowymi, w 2015 r. z OCS odeszło 320 osób, z tego 96 % w ramach odejść dobrowolnych. Średnia wysokość wypłaconej odprawy dla odchodzących pracowników OCS wyniosła w 2015 r. 53,1 tys. zł. Odejścia dobrowolne w OCS przebiegały na zasadach analogicznych jak w Orange Polska S.A.

W 2015 r. rekrutacja zewnętrzna w Orange Polska wyniosła 623 osoby. Rekrutacje dotyczyły głównie stanowisk sprzedażowych i pracowników obsługi klienta.

7.2.1 Umowa Społeczna

W dniu 2 grudnia 2015 r. Zarząd Orange Polska S.A. podpisał ze związkami zawodowymi nową Umowę Społeczną na lata 2016-2017, która obowiązuje od 1 stycznia 2016 r. Umowa Społeczna dotyczy między innymi inwestycji w przyjazne środowisko pracy, podwyżek wynagrodzeń (2,5% w 2016 r. i w 2017 r.), umożliwienia odejść z Orange Polska S.A. za godziwym odszkodowaniem długoletnim pracownikom firmy oraz wsparcia w poszukiwaniu pracy (outplacement).

W latach 2016-2017 z odejść dobrowolnych będzie mogło skorzystać maksymalnie 2050 pracowników Orange Polska S.A. oraz OCS, którzy 10 letni zakładowy staż pracy osiągną w roku kalendarzowym, w którym nastąpi rozwiązanie stosunku pracy. Ponadto Strony podpisały osobne porozumienia z organizacjami związkowymi precyzujące, iż w 2016 r. z wyżej wymienionego pakietu może skorzystać maksymalnie 730 pracowników Orange Polska S.A. oraz 300 pracowników Orange Customer Service. W Orange Polska S.A. oferta odejść dobrowolnych skierowana jest do pracowników spółki objętych Ponadzakładowym Układem Zbiorowym Pracy.

Wartość pakietu przypadająca na odchodzącego pracownika zależy od stażu pracy w Grupie i kształtuje się w przedziale od 4 do 15 miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego i powiększona jest w 2016 r. o 5 tys. zł dla pracowników ze stażem pracy od 10 do 15 lat, o 10 tys. zł ze stażem pracy od 15 do 20 lat oraz o 26 tys. zł ze stażem pracy od 20 lat.

ROZDZIAŁ IV

KLUCZOWE CZYNNIKI RYZYKA

8 CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z ORANGE POLSKA

Opisane w niniejszym Sprawozdaniu ryzyka nie wyczerpują opisu całego potencjalnego ryzyka i niepewności, które mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność, wyniki finansowe, płynność lub zasoby kapitałowe Grupy. Zarząd opracował i wprowadził system kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem w Grupie. Podejście to umożliwia zarządzanie ryzykami, które mogą mieć wpływ na niezrealizowanie celów biznesowych, oraz w istotnym stopniu zabezpiecza Spółkę przed poważnymi nieprawidłowościami w sprawozdawczości i stratami (zarządzanie ryzykiem nie oznacza jego całkowitej eliminacji, lecz lepsze rozpoznanie zagrożeń i podejmowanie odpowiednich działań w sytuacjach uzasadnionych) - (dodatkowe informacje dotyczące głównych nierozstrzygniętych sporów i roszczeń znajdują się w notce 28 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego). Nasze procesy są zaprojektowane tak, aby dawać rozsądne, lecz nie absolutne zapewnienie, że ryzyka istotne dla Grupy są zidentyfikowane i odpowiednie działania są podejmowane. Mogą istnieć ryzyka obecnie nieznanne lub nieuznane za istotne, które w przyszłości okażą się istotne. Załączamy opis działań podejmowanych w celu zarządzania ryzykami jednak jest możliwe, że nie wszystkie działania będą skuteczne.

Grupa wdrożyła proces zarządzania ryzykiem, który obejmuje identyfikację, analizę i ocenę ryzyk, opracowywanie działań obniżających poziom ryzyka oraz weryfikację rezultatów podjętych działań. Dzięki temu Zarząd dysponuje wiedzą o najważniejszych ryzykach w obrębie Grupy i może dodatkowo wspierać podjęte działania zapobiegawcze. Zespół Zarządzania Ryzykiem zapewnia strukturę, dba o odpowiednią komunikację i dokonuje przeglądu ryzyk sektora telekomunikacyjnego. Analiza i ocena zidentyfikowanych ryzyk oraz identyfikacja najważniejszych przyczyn i wdrażanie planów działania do ryzyk odbywa się z udziałem wyższej kadry menedżerskiej.

Najważniejsze ryzyka dla Grupy są monitorowane. Dla tych ryzyk, podejmowane są działania zapobiegawcze mające na celu ograniczenie ich podatności i zmniejszenie ich potencjalnego wpływu na działalność Grupy. Najważniejsze ryzyka są corocznie aktualizowane i przedstawiane przez Zarząd Radzie Nadzorczej. Plan audytów wewnętrznych na każdy rok jest sporządzany również w oparciu o listę zidentyfikowanych głównych ryzyk.

8.1 Realizacja nowego średniookresowego planu działań Grupy

Nowy strategiczny plan działań zakłada intensywne inwestycje w pozyskania klientów oraz zapewnienie najwyższej jakości sieci mobilnej oraz stacjonarnej w celu zbudowania długoterminowej wartości i odwrócenia negatywnych tendencji w ewolucji udziałów rynkowych, przychodów i zysków. Zakłada też dalsze doskonalenie obsługi klienta i polepszanie elastyczności działania. Chcemy poprawić nasze udziały w rynku i zbudować bazę pod przyszły wzrost. W aspekcie finansowym, nowy plan strategiczny ma przynieść wzrost skonsolidowanych przychodów oraz zysku EBITDA w roku 2018.

Realizacja celów nowego średniookresowego planu działań jest dużym wyzwaniem dla Spółki i jest obarczona szeregiem ryzyk. Silna konkurencja może spowodować, że Grupa nie zrealizuje zakładanych celów. Środowisko makroekonomiczne w Polsce w chwili obecnej pozostaje pod wpływem czynników optymistycznych – wysoki wzrost PKB w skali Unii Europejskiej. Jednakże w średnim terminie zarówno otoczenie makroekonomiczne Polski jak i wewnętrzne nastroje konsumentów i przedsiębiorców mogą ulec zmianie. Otoczenie regulacyjne również może wywierać presję na działalność Grupy a tym samym na wysokość przychodów, zysku oraz jej ogólną sytuację finansową.

8.2 Decyzje regulacyjne oraz zmiany w otoczeniu regulacyjnym mogą niekorzystnie wpływać na Grupę

Grupa musi wypełniać różne obowiązki regulacyjne określające zasady, według których produkty i usługi mają być świadczone, w tym także odnoszące się do pozyskiwania i odnawiania licencji. Obowiązki regulacyjne wynikają ze znaczącej pozycji rynkowej Orange Polska na odpowiednich rynkach. Gdy spółki Grupy nie są w stanie spełniać nałożonych przez regulatora wymagań bądź też nie spełniają narzuconych prawem krajowym lub europejskim wymagań, istnieje ryzyko nałożenia kary administracyjnej, przez organy krajowe lub unijne.

Kompetencje w zakresie nakładania kar mogą być realizowane przez:

Prezesa UKE, który na podstawie Ustawy Prawo Telekomunikacyjne z 16 lipca 2004 r. w przypadku niespełnienia niektórych wymogów określonych w tej ustawie może nałożyć na operatora karę pieniężną w wysokości do 3% przychodu uzyskanego w poprzednim roku kalendarzowym.

Prezesa UOKiK, który zgodnie z Ustawą o Ochronie Konkurencji i Konsumentów w przypadku nie zastosowania się do jej przepisów może nałożyć na przedsiębiorstwo karę w maksymalnej wysokości do 50 milionów EUR za niedopełnienie obowiązku udzielenia informacji (lub udzielenia nieprawdziwych informacji) jak również do 10% obrotu podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku obrotowym, za naruszenie przepisów prawa.

Komisję Europejską, która zgodnie z prawem europejskim, w przypadku udowodnienia naruszenia reguł konkurencji może nałożyć na przedsiębiorstwo karę w maksymalnej wysokości do 10% jego przychodów osiągniętych w poprzednim roku obrotowym, jak również karę do 1% przychodów osiągniętych w poprzednim roku obrotowym za dostarczenie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji.

Więcej informacji na temat ryzyk regulacyjnych znajduje się w punkcie 9.1.

8.3 Wpływ konkurencji i presja na usługi i ceny

Silna konkurencja na rynku oraz technologiczny rozwój nowych usług wyzwała presję na obniżkę cen na rynku połączeń w segmencie telefonii mobilnej i segmencie telefonii stacjonarnej. Istnieje ryzyko, iż dalsze obniżki cen nie będą zrekomensowane zwiększeniem wolumenu czasu i ilości połączeń w sieci.

Konkurencja może prowadzić do obniżenia tempa, w jakim Grupa przyłącza nowych klientów, obniżenia wielkości udziału Grupy w rynku i spadku ARPU na niektórych rynkach.

Grupa staje przed wyzwaniem konkurowania z firmami działającymi w sektorze telekomunikacyjnym i telewizji kablowej, ale również spoza tego rynku, np. dostawcami innych usług (np. VoIP, usług video/TV Over-The-Top).

W odpowiedzi na działania konkurencji, Grupa dąży do tego, aby lepiej spełniać oczekiwania klientów w zakresie jakości i prostoty usług. Grupa rozwija organizację, dostosowuje procedury i systemy mając na celu oferowanie najnowszych osiągnięć technologicznych i ulepszonych produktów i usług dla swoich klientów. Głównym priorytetem Orange Polska jest zaufanie naszych klientów. W celu poprawienia relacji z klientami Grupa kontynuuje transformację w kierunku organizacji skoncentrowanej na kliencie.

Grupa kontynuuje wprowadzanie ofert konwergentnych, na przykład Pakiet Rodzinny, stanowiący wspólną ofertę telefonii komórkowej i domowej wraz z Internetem stacjonarnym i usługą telewizyjną.

Grupa kontynuuje wdrażanie oferty usług integracji systemów informatycznych i telekomunikacyjnych oraz rozwiązań, które mają zaspokajać potrzeby klientów biznesowych. Niepewność pozostaje w odniesieniu do poziomu przychodów generowanych z nowych usług oferowanych klientom oraz osiągnięcia zwrotu z dokonanych znaczących inwestycji.

Jednocześnie, nowe produkty i usługi wymagają przystosowania systemów sieciowych i informatycznych. Proces ten jest złożony i czasochłonny, przez co możliwe jest wystąpienie ryzyka opóźnień we wdrożeniach produktów i usług na rynek. Konieczność zapewnienia przez Orange Polska równoważnej oferty dla operatorów alternatywnych rodzi dodatkowe ryzyko dla terminowego ich wdrożenia. Opóźnienia we wdrożeniach nowych produktów i usług mogą się przełożyć na niższe niż planowane efekty sprzedaży, stanowiąc ryzyko niezrealizowania założonych wyników finansowych Grupy.

8.4 Potencjalne nasycenie sieci

Obecny rozwój usług wykorzystujących dostęp szerokopasmowy, takich jak usługi telewizyjne (w ramach ofert łączonych typu „triple play”) oraz przede wszystkim zwiększenie konsumpcji danych przez użytkowników korzystających z dostępu do Internetu, zarówno w sieciach stacjonarnych jak i komórkowych, doprowadził już w niektórych przypadkach do chwilowego nasycenia ruchem istniejących sieci agregacyjnych i szkieletowych. Coraz większe wykorzystanie urządzeń (smartfonów, tabletów) oraz rozwój usług wymagających dużych przepustowości powoduje, że Grupa staje przed wyzwaniem zrealizowania znaczących inwestycji w zakresie rozbudowy sieci agregacyjnych i szkieletowych, aby zapewnić obsługę rosnącego ruchu IP.

8.5 Nowe inwestycje w infrastrukturę sieciową

W 2015 r. Grupa wylicytowała w aukcji na częstotliwości prowadzonej przez Prezesa UKE dwa bloki z zakresu pasma 800 MHz (5 MHz każdy) oraz trzy bloki z zakresu pasma 2600 MHz (5 MHz każdy). W dniu 25 stycznia 2016 r. Orange Polska otrzymał decyzje w których Prezes UKE dokonał na rzecz Orange Polska rezerwacji częstotliwości z zakresu 800 i 2600 MHz. Równolegle w stosunku do postępowań administracyjnych w sprawie rezerwacji częstotliwości toczy się postępowanie w sprawie unieważnienia aukcji z wniosków niektórych uczestników aukcji. W związku z tym, istnieje w dalszym ciągu ryzyko związane z anulowaniem aukcji przez Prezesa UKE, co może nastąpić również po wydaniu decyzji rezerwacyjnych (aukcja może zostać unieważniona także na drodze późniejszego postępowania sądowego, w wyniku ewentualnego zaskarżenia decyzji Prezesa UKE odmawiającej unieważnienia aukcji).

W związku z nabyciem nowych zasobów częstotliwości Grupa zamierza inwestować w rozwój technologii LTE z wykorzystaniem pasma 800 MHz. Pasma 2600 MHz będzie wykorzystywane przede wszystkim dla zwiększania pojemności w miejscach, gdzie ruch mobilnej transmisji danych będzie szczególnie wysoki. Spodziewamy się, że pasmo 800 MHz pozwoli na zapewnienie łącznie dostępności usług Orange w technologii LTE dla ponad 95% populacji Polski do końca roku 2016.

Orange Polska będzie również kontynuował współpracę z T-Mobile Polska w zakresie sieci współdzielonych „RAN Sharing”, której efektem jest zakończony w 2014 r. projekt konsolidacji radiowych sieci dostępowych. W ramach tej współpracy powołana została również spółka joint venture – NetWorks! – podmiot odpowiedzialny za zarządzanie sieciami radiowymi Orange i T-Mobile. Dotychczas nie została podjęta decyzja, czy współpraca w zakresie RAN sharing zostanie również rozszerzona na pasma 800 MHz i 2600 MHz.

Trendy związane ze wzrostem ruchu w sieciach mobilnych, powstające nowe obszary mieszkaniowe i biznesowe oraz drogi przyczynią się w najbliższych latach również do rozbudowy istniejących stacji bazowych (np. o nowe zakresy częstotliwości) oraz inwestycji w nowe lokalizacje, które zapewnią jak najlepsze pokrycie usługami Orange oraz zwiększą pojemność sieci dla ruchu „data” (transmisji danych).

Czynnikami ryzyka związanymi z rozwojem technologii LTE w pasmach 800 MHz i 2600 MHz i rozbudową stacji są przede wszystkim ograniczenia związane z normami emisji elektromagnetycznej (EMF). W przypadku budowy nowej infrastruktury radiowej sieci dostępowej (RAN) istotnym czynnikiem są obawy społeczne związane ze stawianiem urządzeń w pobliżu miejsc zamieszkania i w efekcie brak możliwości pozyskania miejsca pod nową stację w danej lokalizacji.

W 2016 r. Orange Polska zamierza nadal inwestować w projekt budowy światłowodowej sieci dostępowej. Celem inwestycji jest możliwość dostarczenia klientom szybkiego stacjonarnego Internetu i poprawa udziału Grupy w tym rynku. Istnieje ryzyko, że nowy projekt nie spełni założeń odnośnie liczby pozyskanych klientów oraz zakładanego zwrotu z inwestycji.

8.6 Nowe usługi

Wzrost Grupy zależy również od strategii rozwoju nowych przedsięwzięć, aby odpowiedzieć na szybką i kompleksową transformację sektora komunikacji elektronicznej. Strategia ta opiera się na nowych przedsięwzięciach, w szczególności na usługach opartych o technologię światłowodową, treściach multimedialnych i telewizyjnych (kontentu), płatnościach mobilnych, komunikacji typu M2M czy przetwarzaniu w chmurze (cloud computing). Dodatkowo Orange Finanse oraz Orange Energia będzie wspierać potencjał dywersyfikacyjny Grupy. Realizacja tych wyzwań wymaga zasobów, w szczególności w zakresie integracji usług oraz rozwoju kontentu. Niemniej jednak nie ma gwarancji, że wykorzystanie tych usług i treści wzrośnie, a także że będą one spieniężone i przyniosą zakładany zwrot w stosunku do poniesionych kosztów. Dodatkowo rozwój nowych usług może być utrudniony przez zmiany regulacyjne albo w wyniku sytuacji gospodarczej.

Więcej informacji na temat usług Orange Polska znajduje się w punkcie 2.

8.7 Niedostępność i awarie infrastruktury technicznej

Niezbędna dla świadczenia usług i dostarczania produktów przez Grupę infrastruktura techniczna jest narażona na zniszczenia i przerwy w działaniu wynikające z oddziaływania sił natury, awarii, zużycia sprzętu i zamierzonych oraz niezamierzonych działań ludzkich. Przerwy w funkcjonowaniu infrastruktury technicznej przekładają się bezpośrednio na możliwości Grupy w zakresie świadczenia usług i dostarczania produktów, co z kolei powoduje ograniczenie przychodów z tych produktów i usług oraz wpływa negatywnie na satysfakcję klientów i wizerunek firmy. Ryzyko to jest minimalizowane poprzez odpowiednie planowanie rozwoju sieci i systemów IT, działania prewencyjne, wdrażane plany ciągłości działania i zarządzania kryzysowego oraz programy ubezpieczeniowe. Orange Polska stale inwestuje w rozwiązania z zakresu odtwarzania środowiska po awarii (disaster recovery). Spółka, jako pierwszy operator telekomunikacyjny w Polsce, uzyskała certyfikat na zgodność z normą ISO 22301:2012 dla Systemu Ciągłości Działania w zakresie świadczonych usług telekomunikacyjnych i teleinformatycznych. Grupa jest objęta ochroną w ramach programu ubezpieczenia majątku i utraty zysku (PD/Bi), który powinien umożliwić uzasadnione roszczenia z tytułu zniszczonej lub uszkodzonej infrastruktury telekomunikacyjnej Grupy, a także utraty zysku na skutek szkody. Z ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są linie napowietrzne i kable podmorskie, co oznacza, że straty wynikające z ich uszkodzenia są w całości ponoszone przez Grupę.

8.8 Niedostępność i awarie systemów informatycznych

Ze względu na wymagania klientów dotyczące atrakcyjności oferty oczekuje się od dostawcy szybkiego wdrażania lub modyfikacji systemów informatycznych. Może to spowodować powstanie ryzyka awarii wynikających z niedostatecznego testowania nowych usług oraz ryzyko braku integralności danych we współpracujących ze sobą systemach. Ewentualne wystąpienia awarii oraz zwiększona niedostępność najważniejszych systemów spowodowana częstymi zmianami w funkcjonujących aplikacjach mogą spowodować obniżenie jakości świadczonych usług oraz opóźnienia w reagowaniu na zmieniające się potrzeby klientów.

8.9 Bezpieczeństwo systemów i ochrona danych

Grupa rozszerzyła zakres certyfikatu bezpieczeństwa ISO/IEC 27001:2013 i obecny jego zakres obejmuje świadczenie usług telekomunikacyjnych i teleinformatycznych, kolokacji, hostingu i cloud computing oraz

towarzyszące działania i procesy wspomagające. Ponad to w Orange Polska utrzymywane są certyfikaty European CERT dla funkcji CERT oraz WebTrust PKI Signet. Jakiegokolwiek znaczące niepowodzenie w utrzymaniu bezpieczeństwa infrastruktury sieciowej oraz systemów IT lub nadużycia mogą mieć poważny wpływ na naszą reputację i spowodować przerwy w procesach biznesowych prowadzące do strat w przychodach. Dlatego Grupa, tam gdzie jest to uzasadnione, wdraża w oparciu o zarządzanie ryzykiem narzędzia mające chronić infrastrukturę sieciową oraz systemy IT przed cyber atakami oraz nadużyciami i wykrywać ujawnienia danych wrażliwych osobom nieupoważnionym oraz umożliwiać szybką reakcję na incydenty bezpieczeństwa.

8.10 Zależność od dostawców zewnętrznych

Grupa podpisuje z dostawcami zewnętrznymi kontrakty między innymi dotyczące rozwoju i utrzymania sieci, infrastruktury teleinformatycznej oraz systemów informatycznych.

Pomimo zawarcia w umowach odpowiednich klauzul ochronnych i zabezpieczających, istnieje ryzyko związane z niewywiązywaniem się kontrahentów z umów, co może przełożyć się na opóźnienia oraz obniżenie jakości usług świadczonych przez Grupę. Jednocześnie, Grupa przekazała dostawcom zewnętrznym część odpowiedzialności w zakresie eksploatacji oraz nadzoru nad systemami i procesami teleinformatycznymi. Ten proces podlega stałemu monitoringowi w celu zapewnienia jego optymalnego działania i podjęcia skutecznych działań korygujących w razie potrzeby.

8.11 Ryzyko związane z umowami handlowymi, aliansami, strategicznymi porozumieniami

Grupa w celu realizacji celów biznesowych oraz ograniczania ryzyka podejmuje działania zmierzające do poszerzania oferty handlowej dla klientów wykorzystując przy tym porozumienia lub umowy handlowe oraz strategiczne umowy na korzystanie z produktów oraz usług firm zewnętrznych. Założeniem jest, iż te obustronne umowy wniosą dodatkową wartość dla Grupy oraz klienta. Jednakże istnieje ryzyko, iż realizacja umowy oraz spodziewane korzyści nie będą zrealizowane w oczekiwanej i zaplanowanej wielkości.

Jednocześnie, Grupa jest narażona na konsekwencje utraty części przychodów wynikające z rezygnacji dotychczasowych klientów na skutek zawartych przez nich korzystnych dla siebie umów handlowych oraz porozumień z innymi dostawcami usług telekomunikacyjnych, konkurencyjnymi wobec Orange Polska S.A. W celu zmniejszenia ekspozycji Orange Polska S.A. podejmuje szereg działań, między innymi kontynuowana jest współpraca z nC+, aby spełnić rosnące oczekiwania klientów i dostarczyć im jak najpełniejszą ofertę.

8.12 Dostępność wykwalifikowanych pracowników

Grupa funkcjonuje na rynku, który charakteryzuje się ciągłym występowaniem ryzyka związanego z pozyskaniem i utrzymaniem wykwalifikowanych pracowników ze wszystkich obszarów działalności. Ryzyko braku dostępności odpowiednich kandydatów zauważalne jest zwłaszcza w obszarze sprzedaży i obsługi klienta, który charakteryzuje się stosunkowo wysokim poziomem rotacji personelu oraz w obszarze technologicznym, w którym istnieje potrzeba pozyskiwania pracowników o wysokich kwalifikacjach. Może to stanowić zagrożenie dla terminowości i jakości realizacji podstawowych procesów w Grupie i negatywnie wpłynąć na realizację celów biznesowych Grupy.

8.13 Ryzyka związane z zasobami ludzkimi oraz dostosowaniem struktury organizacyjnej

Grupa i jej kierownictwo kontynuują proces zmiany kultury organizacyjnej w celu motywowania pracowników i promowania kultury ciągłego doskonalenia, a także usprawnia organizację i infrastrukturę tak aby móc sprostać konkurencji oraz wdrażać nowe technologie i nowe, bardziej wydajne modele biznesowe w ramach programu transformacji. Jeżeli Grupie nie powiedzie się ukończenie tych transformacji będzie to miało negatywny wpływ na marże operacyjne, pozycję firmy i jej wyniki finansowe.

Grupa kontynuowała proces odejść dobrowolnych oraz proces optymalizacji zatrudnienia. Regularne badania satysfakcji pracowników przeprowadzane są przez zewnętrznego konsultanta.

8.14 Kwestie związane z powstaniem Orange Polska S.A.

Orange Polska S.A. powstała w wyniku przekształcenia państwowej jednostki organizacyjnej Poczta Polska Telegraf i Telefon („PPTiT”) w dwa podmioty - Poczta Polska i Orange Polska S.A. Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej zawiera, zgodnie z aktem notarialnym z dnia 4 grudnia 1991 r., kwotę 713 milionów złotych, powstała w wyniku wniesienia części majątku PPTiT związanego z działalnością telekomunikacyjną. W procesie przekształcenia PPTiT oraz przekazywania mienia na rzecz nowo utworzonych podmiotów w dokumentacji zostały pominięte niektóre nieruchomości, a także inne składniki majątkowe, które obecnie są kontrolowane przez Orange Polska. Dokumentacja związana z przekształceniem jest w tym zakresie niekompletna. W związku z powyższym prawo Orange Polska do niektórych nieruchomości i innych aktywów trwałych może być kwestionowane, a w konsekwencji zmianie ulec może wartość kapitału z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej.

8.15 Podatkowe zobowiązania warunkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom prawnym (np. kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli różnych organów administracyjnych, które są uprawnione do nakładania kar i innych sankcji oraz naliczania odsetek. Częste zmiany w regulacjach prawnych dotyczących podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych i innych podatków, a także ubezpieczeń społecznych skutkują brakiem stabilności systemu podatkowego. Częste różnice co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno w obrębie organów państwowych jak i pomiędzy organami państwowymi a przedsiębiorstwami, powodują z kolei powstawanie obszarów niepewności i konfliktów.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym przypada termin płatności podatku. W wyniku przeprowadzonych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Orange Polska oraz niektóre jej jednostki zależne podlegały kontrolom podatkowym w zakresie zapłaconych podatków. Niektóre z powyższych postępowań kontrolnych nie zostały jeszcze zakończone. W opinii Grupy utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

8.16 Przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych oraz nieprzestrzeganie umów licencyjnych i praw autorskich

Orange Polska S.A. posiada znaczącą bazę klientów i stale podejmuje działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa danych osobowych klientów. Firma w tym zakresie wdraża odpowiednie polityki, zasady i wytyczne, oraz przeprowadza odpowiednie szkolenia. Orange Polska S.A. zarządza bezpieczeństwem informacji, w tym danych osobowych zgodnie z najlepszymi światowymi standardami, co potwierdza posiadanie certyfikatu międzynarodowej normy ISO 27001:2013. Mając na uwadze współczesne zagrożenia związane z informatycznymi technologiami przetwarzania tych danych, nie można jednak całkowicie wykluczyć ryzyka naruszenia ich ochrony.

Kolejnym czynnikiem ryzyka jest fakt, iż Orange Polska S.A. jest nadawcą programu telewizyjnego Orange Sport, w związku z tym narażony jest na ryzyko naruszenia praw autorskich, pokrewnych, dóbr osobistych osób fizycznych lub prawnych, podlega odpowiedzialności redakcyjnej za treści audycji tworzących jego programy telewizyjne oraz podlega szeregowi obowiązków regulacyjnych nałożonych przez ustawę o radiofonii i telewizji. Jednocześnie Orange Polska S.A. dokłada wszelkich starań w celu należytego wykonywania obowiązków wynikających z prawa autorskiego, prawa prasowego, prawa własności intelektualnej i przemysłowej, ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Dotyczy to treści wykorzystywanych na wszystkich polach eksploatacji, w tym w Internecie. Dodatkowo istnieje ryzyko braku kontroli nad jakością treści nadawanych w programach telewizyjnych, szczególnie audycji nadawanych na żywo. Należy zauważyć, że Grupa przygotowuje i zestawia programy zapewniając wysoką staranność, aby nie dopuścić do emisji materiałów niezgodnych z prawem.

8.17 Ryzyka związane z ochroną środowiska

W opinii Grupy, ze względu na prowadzoną działalność usługową a nie produkcyjną, jej funkcjonowanie nie powoduje istotnego zagrożenia dla środowiska naturalnego. Wytwarzane w wyniku działalności Grupy odpady przemysłowe (takie jak zużyty sprzęt i podzespoły elektroniczne, zużyte baterie i akumulatory, wymieniane kable i słupy telegraficzne oraz inne odpady) są odbierane przez wyspecjalizowane firmy, z którymi Spółka ma podpisane umowy ramowe. Zagospodarowanie tych odpadów jest objęta ścisłą kontrolą.

W Grupie funkcjonuje Wydział Zarządzania Umowami i Ochroną Środowiska, którego zadaniem jest stała weryfikacja zgodności z obowiązującymi przepisami, maksymalnymi poziomami emisji oraz innymi wymogami z zakresu ochrony środowiska. W Orange Polska funkcjonuje System Zarządzania Środowiskowego w zakresie świadczenia usług telefonii mobilnej, który jest każdego roku poddawany certyfikacji na zgodność z normą ISO 14001.

Oddziaływanie pól elektromagnetycznych związanych z działaniem telefonii komórkowej może budzić obawy o wpływ na ludzkie zdrowie. Pogorszenie postrzegania tego ryzyka lub jego udowodnienie naukowe mogłoby mieć istotny wpływ na działalność i wyniki takich operatorów jak Orange Polska.

8.18 Ryzyko utraty wartości aktywów

Wartości odzyskiwalne przedsiębiorstw, które wpływają na wartość księgową aktywów trwałych, w tym wartości firmy, są wrażliwe na metody wyceny i założenia przyjęte w modelu. Są one również wrażliwe na wszelkie zmiany w środowisku biznesowym w stosunku do przyjętych założeń. Więcej informacji dotyczących utraty wartości firmy oraz wartości odzyskiwalnych znajduje się w notach do rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych.

9 CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z SEKTOREM TELEKOMUNIKACYJNYM

Poniższa sekcja obejmuje potencjalne ryzyka w sektorze telekomunikacyjnym, które mogą mieć wpływ na działalność operacyjną Grupy, poza zdarzeniami opisanymi w punkcie 8 powyżej.

9.1 Ryzyka regulacyjne

Presja na przychody Grupy spowodowana zmianami w otoczeniu regulacyjnym zmniejszyła się w 2015 r. w porównaniu do lat wcześniejszych.

Orange Polska podejmuje działania wobec regulatora i operatorów w zakresie rozwiązywania kwestii związanych między innymi z usługami hurtowej odsprzedaży abonamentu (WLR), dostępu typu Bitstream czy dostępu do lokalnej pętli abonenckiej, aby zapewnić optymalne wypełnienie obowiązków regulacyjnych.

Grupa wykorzystuje wszelkie dostępne środki prawne w celu ochrony swoich interesów. W przypadkach, w których zdaniem Grupy nastąpiło złamanie prawa europejskiego, Orange Polska odwołuje się do instytucji Unii Europejskiej.

9.1.1 Jedna oferta ramowa

Obowiązująca oferta ramowa o dostępie telekomunikacyjnym w zakresie RIO, WLR, BSA i LLU (oferta SOR) została zatwierdzona decyzją Prezesa UKE z 29 września 2010 r.

W 2015 r., na wnioski Orange Polska i KIGeIT o ponowne rozpatrzenie sprawy, UKE wydał decyzję, zmieniającą ofertę SOR w zakresie:

- wprowadzenia do oferty usług BSA w opcji „do 80 Mb/s – decyzja z 5 maja 2015 r.,
- zasad naliczania kar umownych – decyzja z 7 maja 2015 r.,
- obowiązków na rynku 4 (LLU) oraz na rynku 5 (BSA) – decyzja z dnia 3 lipca 2015 r.
- usług o podwyższonej opłacie, udostępnianych w ramach usługi WLR – decyzja z 12 sierpnia 2015r.
- odzwierciedlenia w usługach hurtowych usług detalicznych o charakterze regulowanym (w konsekwencji procesu TTM) – decyzja z dnia 9 czerwca 2015r (IDSL 20 Mb/s) oraz z dnia 2 listopada 2015 (100 Mb/s 300 Mb/s); wprowadzenia modyfikacji dotyczących realizacji zamówień na usługi regulowane powiązane z przeniesieniem numeru przez Platformę Lokalizacyjno-Informacyjną z Centralną Bazą Danych - decyzja z dnia 21 grudnia 2015 r.

Obecnie w UKE toczą się postępowania o zmianę oferty SOR, dotyczące m.in.:

- usługi rozpoczynania połączeń jako wykonanie obowiązku nałożonego na rynku 2/2007;
- usługi zakańczania połączeń, w szczególności w zakresie likwidacji podziału na okresy taryfikacyjne, jako wykonanie decyzji UKE zobowiązującej Orange Polska do zmiany SOR w tym zakresie (status: przed konsultacjami projektu decyzji);
- odzwierciedlenia w usługach hurtowych usług detalicznych o charakterze regulowanym, w konsekwencji procesu TTM;
- dodania skróconego procesu dostarczania usług (n+1) (status: przed konsultacjami projektu decyzji);
- zmiany stawek za udostępnienie włókna światłowodowego oraz udostępnienia Lokalnej Pętli Światłowodowej (status: przed konsultacjami projektu decyzji);
- procedowania przenośności numerów przez Platformę Lokalizacyjno-Informacyjną z Centralną Bazą Danych (PLI CBD).

9.1.2 Dzierżawa łączy (RLLO)

Obecnie obowiązuje oferta ramowa o dostępie telekomunikacyjnym w zakresie świadczenia usługi dzierżawy odcinków zakończeń łączy, odcinków niebędących zakończeniami łączy i łączy end-to-end, zatwierdzona decyzją UKE z 31 grudnia 2009 r. Po wyroku NSA z grudnia 2013 r., uchylającym decyzję z października 2010 r. zmieniającą ofertę RLLO, Prezes UKE reaktywował postępowanie o ponowne rozpatrzenie decyzji z grudnia 2009 r. Rozstrzygnięcie wydane w sprawie może wpływać na kształt oferty ramowej RLLO.

23 lutego 2015 r. Prezes UKE wydał decyzję z wniosku NASK, zobowiązującą Orange Polska do przygotowania zmiany oferty RLLO. Wykonując decyzję Orange Polska przedłożył w UKE projekt zmian oferty. Niezależnie od tego, Orange Polska zaskarżył w trybie wniosku o ponowne rozpatrzenie wspomnianą decyzję zobowiązującą.

Oprócz tego w UKE toczą się dwa postępowania, które mogą zakończyć się zmianą oferty:

- na wniosek Orange Polska z kwietnia 2013 r.;
- z urzędu, wszczęte w listopadzie 2013 r., o zobowiązanie Orange Polska do zmiany oferty RLLO poprzez wprowadzenie zasad dzierżawy łączy między węzłami sieci Ethernet.

W związku z częściową deregulacją hurtowego rynku dzierżawy łączy, Orange Polska wnioskował o zawieszenie części tych postępowań.

Ponadto po wydaniu rozstrzygnięć UKE ws. częściowej deregulacji usługi dzierżawy łączy, Orange Polska złożył w UKE wnioski o stwierdzenie wygaśnięcia decyzji zmieniających OR RLLO: w zakresie łączy będących zakończeniami łączy powyżej 2 Mb/s oraz w zakresie łączy niebędących zakończeniami łączy.

W dniu 21 grudnia 2015 r. Orange Polska przedłożył Prezesowi UKE projekt nowej oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym w zakresie świadczenia usługi dostępu wysokiej jakości w stałej lokalizacji do 2 Mb/s włącznie. Postępowanie jest w toku.

9.1.3 Nowy model kalkulacji kosztów zakańczanie połączeń w sieci stacjonarnej (FTR)

W roku 2014 UKE rozpoczął prace związane z przygotowaniem nowego modelu kalkulacji kosztów FTR (bottom up LRIC), mające na celu wdrożenie na rynku polskim Zalecenia KE z dnia 7 maja 2009 (2009/396/WE). 28 sierpnia 2014 r. UKE ogłosił wyniki przetargu na wykonawcę modelu. Na podstawie umowy z UKE model wykonała firma Ernst&Young.

W lutym 2015 r. UKE przedstawił wyniki kalkulacji stawki FTR na podstawie danych statystycznych. UKE zaprezentował stanowisko, że stawki skalkulowane w oparciu o bottom up LRIC nie będą wdrożone w 2015 r. Można spodziewać się obniżenia stawek FTR oraz likwidacji asymetrii w rozliczeniach, najwcześniej w drugiej połowie 2016 r.

9.1.4 Zakańczanie połączeń w sieciach mobilnych (MTR)

Obecnie brak sygnałów ze strony regulatora o planowanych zmianach stawki MTR. Od 1 lipca 2013 r. obowiązuje stawka 4,29 gr/min.

9.2 Ryzyka konkurencyjne

9.2.1 Operatorzy telewizji kablowych

Operatorzy telewizji kablowych, posiadający ok. 40% rynku płatnej telewizji oraz jedną trzecią rynku szerokopasmowego dostępu do Internetu, kontynuowali w 2015 r. strategię wzmocnienia swojej pozycji rynkowej.

Stosowane do tej pory narzędzia marketingowe polegające przede wszystkim na ulepszaniu oferty, poszerzaniu pakietów o kolejne usługi telekomunikacyjne oraz kompleksowe rozwiązania dla gospodarstw domowych (ubezpieczenia, energia) skoncentrowane na terenach większych miast, gdzie operatorzy byli obecni do tej pory, już nie wystarczają, żeby ten cel osiągnąć.

Nasylenie rynku w dużych miastach zmusza operatorów kablowych do poszukiwania nowych dróg rozwoju w mniejszych miejscowościach. Odbyna się to zarówno poprzez bezpośrednie inwestycje w infrastrukturę, czego przykładem są inwestycje UPC w Płocku, Rzeszowie czy Tarnowie jak również przejęcia mniejszych operatorów komunikowane przez wszystkich największych operatorów (UPC, Multimedia Polska oraz Vectra). Ekspansja operatorów kablowych na rynkach lokalnych, w których Orange miał dotychczas ugruntowaną pozycję, stanowi potencjalne ryzyko dla pozycji Orange. Sytuacja w dużych aglomeracjach pokazuje, że Orange Polska ma utrudnione możliwości konkurowania z kompleksową ofertą operatorów kablowych bazując na tradycyjnej infrastrukturze miedzianej. Dlatego właśnie plan inwestycji Orange w FTTH obejmuje również mniejsze miasta, gdzie operatorzy kablowi jeszcze nie zdążyli ugruntować swojej obecności.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę na komunikowaną przez operatorów kablowych konieczność dostarczenia klientowi pełnowartościowej i atrakcyjnej oferty mobilnej. To może doprowadzić albo do powstania aliansu strategicznego operatora kablowego z operatorem mobilnym albo ich fuzję. Takie zdarzenie zmniejszyłoby przewagę konkurencyjną Orange Polska jako jedynej dostawcy oferty konwergentnej dla klientów indywidualnych na rynku. Spodziewając się takiego scenariusza, Orange Polska priorytetowo traktuje doskonalenie posiadanej oferty konwergentnej.

Rosnąca personalizacja dostarczanych treści (szczególnie związanych z rozrywką) i rozwój usług na żądanie, szczególnie telewizji internetowej, kanałów HD, muzyki czy filmów na życzenie, generuje większy popyt na szybkie łącza szerokopasmowe, dlatego też CATV unowocześnia i rozbudowują własną sieć oraz coraz częściej dzierżawią włókna światłowodowe. Celem inwestycji jest także pozyskanie klientów z segmentu biznesowego, który stanowi dla telewizji kablowych rosnące źródło przychodów.

9.2.2 Dosprzedaż usług pomiędzy Cyfrowym Polsatem i Polkomtelem

Cyfrowy Polsat i Polkomtel (obie spółki kontrolowane przez Zygmunta Solorza-Żaka w ramach Grupy Kapitałowej Cyfrowy Polsat) kontynuowały w 2015 r. wzajemną dosprzedaż usług (łącznie oferty telefonii komórkowej, mobilnego dostępu do Internetu i telewizji uzupełnione o sprzedaż energii elektrycznej i usług finansowych) w celu zacieśnienia relacji marketingowych z obecnymi i nowymi klientami oraz w celu zbudowania wspólnej bazy klienckiej. Klienci otrzymują wiele korzyści w zamian za równoczesne korzystanie z usług mediowo-telekomunikacyjnych oferowanych przez obie marki. Na szczególną uwagę zasługuje program „Smart DOM”, który jest zbiorem ofert dedykowanych dla gospodarstw domowych, który został uzupełniony o program lojalnościowy „Paszport korzyści”.

W rozwój łączonych ofert Cyfrowego Polsatu i Polkomtela angażowane są często pozostałe firmy kontrolowane przez Zygmunta Solorza-Żaka (Mobyland należący do NFI Midas, Plus Bank, grupa energetyczna ZE PAK).

9.2.3 Nowy operator zintegrowany na rynku biznesowym: T-Mobile połączony z GTS

Od 15 stycznia 2015 r. wszystkie produkty T-Mobile Polska i GTS Polska są oferowane pod jedną marką (marka GTS zniknęła z rynku w efekcie przejęcia jakie miało miejsce w maju 2014 r.). Po połączeniu infrastruktury oraz wprowadzeniu kompleksowej oferty, T-Mobile może obecnie zaoferować więcej usług konwergentnych skierowanych do klientów biznesowych – zarówno z sektora prywatnego, jak też instytucji publicznych. Wachlarz usług obejmuje tradycyjne usługi telefoniczne, transmisji danych, dostępu do Internetu, do serwerów, aplikacji, usług finansowych oraz przetwarzania danych. Po połączeniu T-Mobile Polska oferuje 15 tys. km sieci światłowodowej, ponad 5 tys. punktów dostępowych do sieci oraz 5 centrów przetwarzania danych o ogólnej powierzchni 6,3 tys. km² przeznaczonej na kolokację. Powyższe czynniki generują zwiększone ryzyko biznesowe związane z możliwym wzrostem presji cenowej i konkurencyjności na rynku B2B.

9.2.4 Proces wypierania telefonii stacjonarnej przez telefonię komórkową

Substytucja telefonii stacjonarnej przez telefonię komórkową jest jednym z istotnych wyzwań dla operatorów telekomunikacyjnych, szczególnie w regionie Europy Środkowo-Wschodniej, gdzie penetracja telefonią stacjonarną w momencie spopularyzowania telefonii komórkowej była znacząco niższa niż w krajach Europy Zachodniej.

W Polsce zjawisko zastępowania telefonii stacjonarnej mobilną ma większą skalę niż w większości krajów Europy Zachodniej i odsetek użytkowników „tylko usług komórkowych” jest od nich wyższy.

Wyraźnie rośnie popularność usług, w których telefonia stacjonarna jest usługą dodaną do Internetu czy telefonii komórkowej, stanowiąc ekwiwalent „tradycyjnej” linii telefonicznej. Takie usługi dedykowane do zastosowań stacjonarnych (w domach i w firmach) a oparte na infrastrukturze komórkowej oferują zarówno sieciowi operatorzy komórkowi, ale 2015 rok pokazał, że coraz częściej jest do tego celu wykorzystywany model biznesowy komórkowego operatora wirtualnego (MVNO). Netia, Novum, Telestrada i Tele-Polska chcą zmigrować swoich klientów telefonii stacjonarnej na sieć komórkową.

9.2.5 Bezprzewodowy dostęp do Internetu spowalnia rozwój Internetu stacjonarnego

W 2015 r. kontynuowany był trend wzrostowy w mobilnym dostępie do Internetu. Według szacunków Orange Polska, poziom penetracji mobilnym Internetem w populacji na koniec grudnia 2015 r. wyniósł 17,0%. Mobilny dostęp do Internetu wydaje się mieć w Polsce częściowo charakter substytucyjny względem Internetu stacjonarnego w zależności od opcji cenowych tej technologii. W ostatnich latach jego rozwój miał częściowo wpływ na spowolnienie tempa rozwoju Internetu stacjonarnego.

Dostawcy usług mobilnego Internetu szerokopasmowego dążą do zwiększania zasięgu i możliwości technologicznych sieci w celu zaoferowania większych prędkości transmisji danych.

9.2.6 Rynek ofert hurtowych WLR, BSA i LLU

Zasady świadczenia regulowanych usług hurtowych WLR, BSA i LLU określa oferta ramowa SOR (patrz punkt 9.1.1 – jedna oferta ramowa)

9.2.7 Rynek łączy dzierżawionych

Największymi konkurentami Orange Polska na hurtowym rynku łączy dzierżawionych są Grupa Netia, Grupa PGE/Exatel, Grupa GTS/T-Mobile, Grupa Multimedia i ATM. Operatorzy ci dysponują zasobami sieciowymi, pozwalającymi konkurować z ofertą Orange Polska pod względem jakościowym i cenowym oraz posiadają własne węzły we wszystkich 16 województwach. Z drugiej strony ww. operatorzy stanowią trzon głównych klientów usług hurtowych Orange Polska. Istotną część rynku łączy dzierżawionych (RLLO) stanowi również

rynek detaliczny, na którym konkurencyjne są także mniejsze podmioty, budujące swoją ofertę detaliczną na bazie łączy dzierżawionych od Orange Polska oraz pozostałych dużych graczy rynkowych.

Obowiązująca oferta RLLO zapewnia dostęp do usługi szerokiej grupie odbiorców, jednak ograniczenie w 2015 roku regulacji do przepływności 2 Mb/s włącznie pozwoli Orange Polska na komercyjne kształtowanie sprzedaży w zakresie przepływności wysokoprzychodowych w najbliższych latach. Firmy, korzystające dotychczas z detalicznej oferty dzierżawy łączy mogą, po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, skorzystać z cennika hurtowego dla przepływności do 2 Mb/s i wyłącznie dla relacji do najbliższego węzła Orange Polska.

Coraz bardziej odczuwalna jest zmiana preferencji odbiorców w kierunku zaawansowanych usług transmisji danych w sieciach zarządzanych oraz w kierunku usług konwergentnych łączących tradycyjną usługę łączy dzierżawionych z usługami opartymi na sieciach pakietowych. Dlatego w Polsce, podobnie jak w Europie, obserwujemy migrację z tradycyjnych usług transmisji danych, do rozwiązań zarządzanych. Zarówno Orange Polska jak i konkurencja rozwijają zakres usług w tym kierunku. Zmianę preferencji odnotował również regulator w związku z tym spodziewana jest jeszcze w roku 2016 zmiana uwarunkowań regulacyjnych dla łączy dzierżawionych i powstanie nowego rynku dostępu wysokiej jakości w stałej lokalizacji dla przepływności do 2 Mb/s włącznie, przy zachowaniu neutralności technologicznej, który obejmie swoim zakresem również część dotychczasowego rynku 13 do 2 Mb/s. Oczekiwana jest również deregulacja dotychczasowych rynków: rynku 13 powyżej 2 Mb/s i w całości rynku 14.

9.2.8 Pisma Polkomtela do UOKiK i Komisji Europejskiej

W dniu 1 kwietnia 2014 r. Komisja Europejska poinformowała Orange Polska o piśmie skierowanym przez Polkomtela do Komisji Europejskiej, informującym o możliwym naruszeniu przez Orange Polska i T-Mobile Polska przepisów Traktatu, które zakazują zawierania porozumień mogących zakłócić konkurencję wewnątrz wspólnego rynku (art. 101 ust. 1 Traktatu). Pismo dotyczyło też możliwego naruszenia przepisów o właściwości zawartych w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 139/2004 w sprawie kontroli koncentracji. W swoim wniosku Polkomtela postawił bowiem tezę, jakoby zgodę na utworzenie spółki Networks! powinna wydać Komisja Europejska, a nie UOKiK.

Orange Polska w dniu 15 kwietnia 2014 r. skierował do Komisji Europejskiej odpowiedź na postawione przez Polkomtela zarzuty, przedstawiając stanowisko, że Spółka uważa je za niezasadne. W 2014 i 2015 roku Komisja Europejska zwróciła się do Orange Polska z dalszymi pytaniami a Spółka przedstawiła wymagane przez Komisję informacje i dokumenty.

W dniu 11 kwietnia 2014 r. UOKiK wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy w związku z działaniami przedsiębiorców telekomunikacyjnych dotyczącymi współpracy w zakresie udostępniania, łączenia lub współdzielenia sieci telekomunikacyjnych, infrastruktury telekomunikacyjnej lub zasobów częstotliwości mogło nastąpić naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W dniu 15 stycznia 2016 r., UOKiK zakomunikował, że zakończył postępowanie i prześle swoje ustalenia do Komisji Europejskiej.

10 CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z OGÓLNA SYTUACJĄ GOSPODARCZĄ I STANEM RYNKÓW FINANSOWYCH

10.1 Czynniki makroekonomiczne oraz czynniki związane z sytuacją w Polsce

10.1.1 Wzrost gospodarczy

Polska gospodarka w 2015 r. kontynuowała wzrost w tempie nieco szybszym niż w 2014 r. Dynamika PKB wg wstępnego szacunku GUS wyniosła 3,6%. Pozytywny obraz gospodarki kształtował w głównej mierze stabilny wzrost konsumpcji prywatnej wspierany przez utrzymujące się korzystne tendencje w eksporcie i inwestycjach. Wszystkie trzy silniki wzrostu powinny odpowiadać za kontynuację wzrostu gospodarczego w 2016 r. Poprawa na rynku pracy, wzrost płac, możliwe dodatkowe transfery socjalne oraz niskie stopy procentowe będą działały korzystnie na wzrost wydatków gospodarstw domowych. Z kolei eksport, który spowolnił nieco w drugiej połowie 2015 r. powinien ulec ożywieniu dzięki przyspieszeniu w strefie euro. Na perspektywę dalszego wzrostu gospodarczego wpływ ma kondycja gospodarek europejskich oraz koniunktura na rynkach światowych. Silne powiązanie polskiej gospodarki z europejskimi, w szczególności z niemiecką powoduje, że ewentualny niekorzystny scenariusz dotyczący rozwoju europejskiej gospodarki lub niemieckiej, może negatywnie wpłynąć na dynamikę wzrostu polskiego PKB. Czynniki wewnętrznymi wpływającym na ewentualne ryzyko obniżenie się tempa wzrostu gospodarczego mogą być dodatkowe wydatki państwa, związane z realizacją obietnic wyborczych nowego rządu. Mogą one wpłynąć na wzrost deficytu budżetowego, co w konsekwencji może przyczynić się do zmniejszenia bezpośredniego wkładu wydatków publicznych w tempo wzrostu popytu krajowego oraz ograniczenie wolumenu inwestycji publicznych.

10.1.2 Inflacja

Średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług w 2015 r. osiągnął poziom -0,9% i pozostał znacząco poniżej celu inflacyjnego (2,5%). Za utrzymującą się od połowy 2015 r. deflację odpowiadały głównie obniżki cen żywności, surowców oraz paliw. W obu przypadkach główny wpływ na zaistniałą sytuację miały czynniki zewnętrzne. Z jednej strony sankcje rosyjskie na eksport żywności z UE obniżyły popyt na krajowe produkty żywnościowe, z drugiej strony gwałtowna obniżka cen ropy na rynkach międzynarodowych przyczyniła się do szybkiego spadku cen paliw.

Po marcowej obniżce stóp procentowych do rekordowo niskiego poziomu (1,50%), Rada Polityki Pieniężnej zachowała do końca roku podstawową stopę procentową na niezmiennym poziomie, podtrzymując ocenę, że bieżący, stabilny wzrost gospodarczy, ogranicza ryzyko utrzymania się inflacji poniżej celu w średnim okresie.

Ewentualny wzrost inflacji może być pochodną osłabienia złotego, w przypadku znaczącego wzrostu awersji do ryzyka na światowych rynkach finansowych.

10.1.3 Bezrobocie i koszty pracy

Obserwowane ożywienie gospodarcze, wpłynęło korzystnie na rynek pracy, czego pozytywnym efektem był wzrost zatrudnienia oraz spadek bezrobocia do poziomu 9,8% (-1,7 p.p. r/r) na koniec 2015 r. W tym samym czasie odnotowano wzrost płac w sektorze przedsiębiorstw, który w okresie styczeń – grudzień 2015 wyniósł 3,5% w ujęciu nominalnym.

W 2016 r. można oczekiwać dalszej poprawy na rynku pracy, czemu sprzyjać będzie rosnący PKB, polepszające się nastroje panujące w sektorze przedsiębiorstw, rosnące inwestycje oraz napływ środków z UE.

10.1.4 Czynniki polityczno-ekonomiczne

Na przestrzeni ostatnich 25 lat w Polsce zaszły istotne przemiany polityczne, ekonomiczne i społeczne. Zmiany warunków politycznych, ekonomicznych, społecznych mogą mieć wpływ na gospodarkę i kondycję przedsiębiorstw, w tym sytuację finansową i wyniki Grupy. Obserwowana w ostatnich latach tendencja pokazuje, że znacznie poważniejsza w skutkach dla Grupy i całego rynku telekomunikacyjnego jest działalność regulatora rynku telekomunikacyjnego i konkurencji, niż zmiany polityczne w Polsce.

Podwyższenie wrażliwości w Polsce i w Unii Europejskiej, związanej z ochroną danych osobowych i prywatności osób korzystających z usług telekomunikacyjnych, może się przełożyć na działania regulacyjne o negatywnych skutkach ekonomicznych dla operatorów. Istotna jest także dyskusja o pozycji Polski w Unii Europejskiej, o terminie wejścia do strefy Euro, stanowiska wobec pomysłów na wyjście unijnej gospodarki z kryzysu, w tym szczególnie debaty na temat utworzenia jednolitego rynku telekomunikacyjnego w UE.

10.1.5 Polski system podatkowy

Polskie prawo podatkowe, w szczególności dotyczące podatku od towarów i usług (VAT) oraz podatku dochodowego, jest skomplikowane i podlega częstym zmianom i nierzadko sprzecznym interpretacjom organów podatkowych. Zmiany przepisów, skutkujące brakiem stabilności systemu podatkowego mogą mieć

potencjalnie niekorzystny wpływ na sytuację prawną, biznesową i finansową Grupy. W ostatnim czasie Ministerstwo Finansów nie sygnalizowało zamiarów zmiany stawek podatkowych, w szczególności do końca 2016 r. nie jest planowany powrót do stawek VAT 22% i 7%. Widoczny jest natomiast trend, w ramach którego Ministerstwo Finansów dążąc do uszczelnienia systemu podatkowego likwiduje rozwiązania dające dotychczas możliwości legalnej optymalizacji podatkowej.

10.2 Czynniki związane z rynkami finansowymi

10.2.1 Ogólne czynniki ryzyka związane z rynkiem w Polsce

Polska nadal traktowana jest jako rynek mniej stabilny, narażony na większe fluktuacje w przypadku występowania negatywnych zjawisk na rynkach światowych. W związku z powyższym, inwestorzy powinni zachować pewną ostrożność przy ocenie ryzyka związanego z nabyciem aktywów finansowych przedsiębiorstw polskich. Z uwagi na powyższe, decyzje inwestycyjne powinny być podejmowane przez doświadczonych inwestorów, którzy mogą w pełni ocenić wszystkie ryzyka związane z takimi inwestycjami.

10.2.2 Stopy procentowe

W 2015 r. Rada Polityki Pieniężnej kontynuowała swoją łagodną politykę obniżając referencyjną stopę procentową do najniższego w historii poziomu 1,5%. Dalsze zjawiska deflacyjne w naszej gospodarce pozwalają sądzić, że stopy nie wzrosną w 2016 r. Nie wyklucza się również dalszej łagodnej polityki pieniężnej, gdy powołani zostaną nowi członkowie Rady Polityki Pieniężnej. Ewentualny wzrost stóp procentowych nie powinien mieć istotnego wpływu na koszt zadłużenia Grupy ze względu na utrzymywany wysoki poziom zabezpieczeń.

10.2.3 Kursy wymiany

Wahania kursów walutowych mają wpływ na wysokość zobowiązań Orange Polska denominowanych w walutach obcych, a także na wysokość rozliczeń z zagranicznymi operatorami. Wpływ ten jest w znacznym stopniu ograniczony poprzez posiadany portfel transakcji zabezpieczających. W 2015 r. złoty umocnił się 1,0% w stosunku do euro i osłabił się o 8,4% w stosunku do dolara amerykańskiego. Wahania naszej rodzimej waluty powodowane były głównie przez czynniki zewnętrzne. Zwiększona zmienność na rynkach walutowych nie pozwala jednoznacznie określić trendu złotego na rok 2016. Z jednej strony można oczekiwać umacniania się złotego, wspieranego poprawiającym się danymi makroekonomicznymi Polski. Z drugiej strony nasza waluta narażona jest na ryzyko geopolityczne za wschodnią granicą Polski oraz odpływ kapitału z rynków wschodzących. W omawianym okresie kurs złotego wobec euro podlegał wahaniom w zakresie 3,9822 – 4,3580 natomiast wobec dolara amerykańskiego pomiędzy 3,5550 a 4,0400. Średni kurs złotego (za NBP) w 2015 r. wyniósł 3,7730 w stosunku do dolara i 4,1843 w stosunku do euro.

10.2.4 Sytuacja na Warszawskiej Giełdzie oraz notowania

Od listopada 1998 r. akcje Orange Polska (wcześniej Telekomunikacji Polskiej S.A.) są notowane na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w systemie notowań ciągłych. Akcje Spółki wchodziły w skład indeksów następujących indeksów:

- największych spółek WIG20 oraz WIG30
- szerokiego rynku WIG
- indeksu branżowego WIG-telekomunikacja
- indeksu spółek zaangażowanych w społeczną odpowiedzialność biznesu – RESPECT Index.

W dniu 14 stycznia 2014 r. w związku ze zmianą nazwy Spółki z Telekomunikacja Polska S.A. na Orange Polska S.A. zostały zmienione na podstawie uchwały Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. nazwy skrócone używane przez Giełdę dla akcji Spółki w następujący sposób:

- a) dotychczasowa nazwa skrócona: TPSA – nowa nazwa skrócona: ORANGEPL
- b) dotychczasowe oznaczenie: TPS – nowe oznaczenie: OPL

W 2015 r. indeksy na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW) zanotowały spadki. Akcje Orange Polska S.A. spadły w tym czasie 21,2% (włączając efekt związany z wypłatą dywidendy), podczas gdy indeks dużych spółek giełdowych WIG20 zanotował spadek o 19,7%.

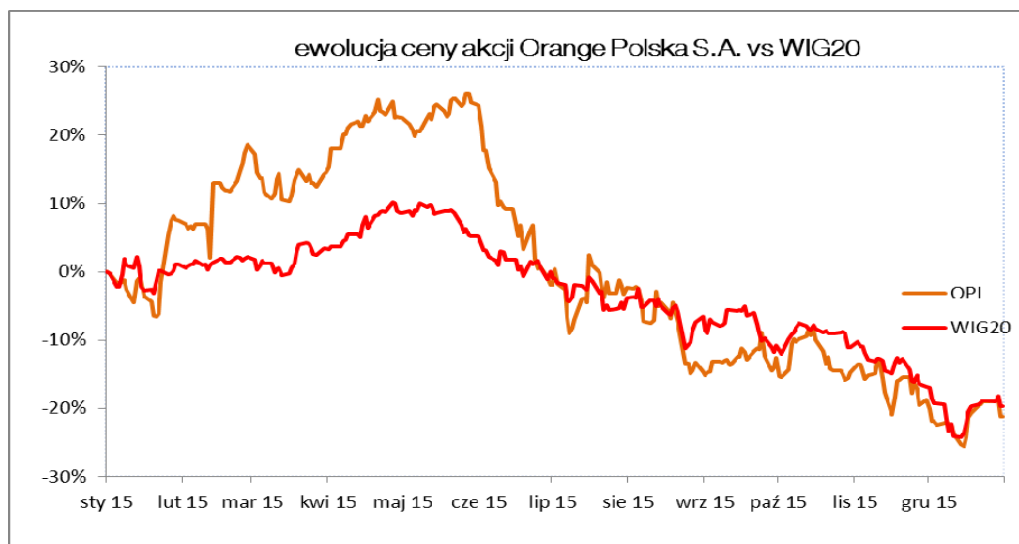
W 2015 r. Orange Polska ponownie znalazł się w prestiżowym gronie giełdowych spółek odpowiedzialnych społecznie. W ogłoszonym przez Giełdę Papierów Wartościowych nowym składzie RESPECT Index znalazły się 24 spółki. Orange Polska jest obecna w tym zestawieniu od pierwszej edycji.

Giełdowy indeks RESPECT istnieje od 2009 r. i jest pierwszym w Europie Środkowej i Wschodniej zestawieniem tego typu. Celem indeksu jest propagowanie strategicznego myślenia o społecznej odpowiedzialności biznesu. W skład indeksu wchodziły spółki wyróżniające się kompleksowym podejściem do zarządzania CSR, w sposób wiarygodny odpowiadające na potrzeby i oczekiwania interesariuszy. Wdrażające

zasady CSR zarówno na poziomie tworzenia i realizacji długoterminowych celów biznesowych, jak również codziennej działalności operacyjnej. Orange Polska od lat kompleksowo zarządza obszarem i projektami CSR. Bierze pod uwagę oczekiwania otoczenia w oparciu o dialog z interesariuszami, takimi jak: klienci, pracownicy, regulator, organizacje pozarządowe. Takie podejście pozwala na bieżąco aktualizować wiedzę na temat zmian i oczekiwań społecznych oraz brać je pod uwagę w ramach projektów biznesowych.

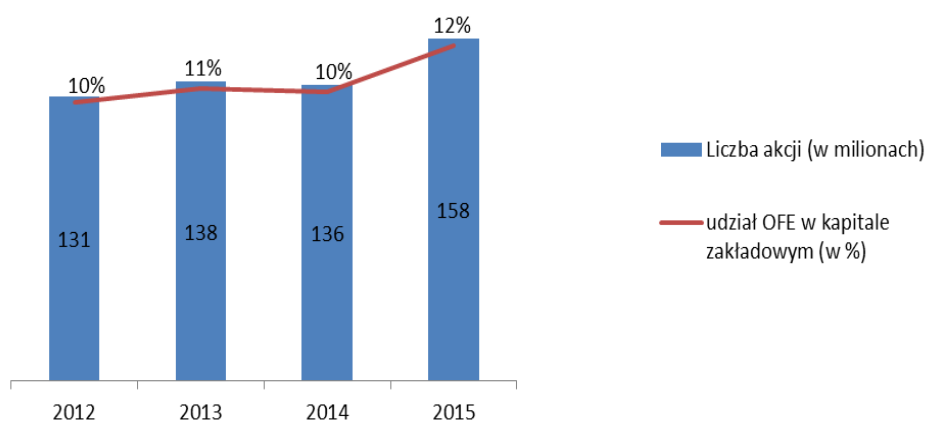
RESPECT Index cieszy się coraz większym zainteresowaniem przedsiębiorców i inwestorów, dostrzegających zależność między uwzględnianiem aspektów społecznych i środowiskowych, a wynikami finansowymi przedsiębiorstwa.

NOTOWANIA AKCJI ORANGE POLSKA S.A. - w okresie od 31 grudnia 2014 do 31 grudnia 2015.

Poniżej znajduje się graficzne zestawienie stanu posiadania akcji Orange Polska przez Polskie Otwarte Fundusze Emerytalne według stanu na koniec grudnia 2015 r. oraz za lata poprzednie. Dane przedstawione na wykresie pokazują, iż udział tych funduszy w kapitale zakładowym Orange Polska rośnie od 2012 r. Na koniec 2015 r. poziom ten był historycznie najwyższy.

Udział OFE w akcjonariacie Orange Polska

Relacje Inwestorskie Orange Polska

Działalność Orange Polska w zakresie relacji inwestorskich koncentruje się przede wszystkim na zapewnieniu przejrzystej i aktywnej komunikacji z rynkiem kapitałowym poprzez czynną współpracę z inwestorami, analitykami jak również na zapewnieniu wykonywania obowiązków informacyjnych w ramach obowiązujących aktów prawnych. Relacje Inwestorskie wraz z osobami reprezentującymi Spółkę regularnie odbywają liczne spotkania z inwestorami i analitykami w kraju i zagranicą oraz uczestniczą w większości regionalnych i branżowych konferencji inwestorskich. Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Orange Polska są kwartalnie prezentowane w ramach konferencji transmitowanych równocześnie z wykorzystaniem sieci internetowej. W

2015 roku odbyły się cztery konferencje poświęcone prezentacji wyników oraz ponad 200 spotkań z inwestorami i analitykami w Polsce i wielu innych krajach.

Działalność oraz wyniki Spółki są na bieżąco monitorowane przez analityków reprezentujących polskie i zagraniczne instytucje finansowe. W 2015 roku 21 instytucji finansowych opublikowało raporty i rekomendacje dotyczące Spółki.

W dniu 23 lutego 2015 r. Orange Polska odpowiadał na pytania inwestorów indywidualnych podczas czata inwestorskiego przeprowadzonego przez Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych. Podczas czata pytania zadawało ponad 30 inwestorów indywidualnych.

Działania podejmowane przez Relacje Inwestorskie w kontaktach z inwestorami mają przede wszystkim na celu umożliwienie rynkowi przeprowadzenia rzetelnej oceny sytuacji finansowej Spółki, jego pozycji rynkowej oraz skuteczności przyjętego modelu biznesowego z uwzględnieniem strategicznych kierunków rozwoju w kontekście rynku telekomunikacyjnego oraz sytuacji makroekonomicznej w gospodarce krajowej i na rynkach międzynarodowych.

Orange Polska posiada specjalnie dedykowaną dla inwestorów i analityków stronę internetową pod adresem: www.orange-ir.pl.

Orange Polska publikuje Raport Roczny oraz Raport Społecznej Odpowiedzialności w wersjach on-line dostępny na stronie www.orange-ir.pl.

Rekomendacje oraz raporty dla akcji Orange Polska S.A. są wydawane przez następujące instytucje finansowe (według wiedzy Spółki na dzień publikacji niniejszego sprawozdania)*:

Z SIEDZIBĄ NA TERYTORIUM POLSKI

ING SECURITIES

DM BOŚ

DM PKOBP

PEKAO IB

DM MBANKU

TRIGON DOM MAKLESKI S.A.

HAITONG

Z SIEDZIBĄ POZA TERYTORIUM POLSKI

CITIGROUP

DEUTSCHE BANK

ERSTE BANK INVESTMENT

GOLDMAN SACHS

HSBC

J.P. MORGAN

RAIFFEISENBANK AG

RENAISSANCE CAPITAL

VTB CAPITAL

MORGAN STANLEY

*aktualna lista brokerów wraz z danymi instytucji znajduje się na stronie internetowej Spółki: www.orange-ir.pl

10.2.5 Inne czynniki mogące mieć wpływ na cenę akcji Orange Polska

Do pozostałych czynników, poza opisanymi powyżej, które mogą powodować wahania cen akcji Orange Polska należą:

- Realizacja nowego średniookresowego planu działań Grupy
- Zmiana wysokości dywidendy na akcję,
- Zmiana poziomu zadłużenia Grupy,
- Sprzedaż lub nabycie aktywów przez Grupę,
- Znaczące zmiany w strukturze własnościowej Grupy,
- Zmiany przez analityków rynku kapitałowego ich prognoz i rekomendacji dotyczących Grupy, jej konkurentów, partnerów oraz sektorów gospodarki, w których działa Grupa.

ROZDZIAŁ V OŚWIADCZENIA

11 OŚWIADCZENIA ZARZĄDU

11.1 Oświadczenie o przyjętych zasadach rachunkowości

Zarząd Orange Polska S.A. w składzie:

1. Bruno Duthoit - Prezes Zarządu
2. Mariusz Gaca - Wiceprezes Zarządu ds. Rynku Biznesowego
3. Piotr Muszyński - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych
4. Jacek Kowalski - Członek Zarządu ds. Zasobów Ludzkich
5. Maciej Nowochoński - Członek Zarządu ds. Finansów
6. Jolanta Dudek – Członek Zarządu ds. Obsługi Klientów i Strategii Relacji z Klientami
7. Bożena Leśniewska – Członek Zarządu ds. Sprzedaży i Komercyjnej Digitalizacji
8. Michał Paschalis-Jakubowicz – Członek Zarządu ds. Marketingu

potwierdza, że zgodnie z jego najlepszą wiedzą, skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy oraz jej wynik finansowy.

Sprawozdanie Zarządu zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej emitenta, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

11.2 Oświadczenie o wyborze podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych dokonującego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zarząd Orange Polska S.A. oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych dokonujący badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz, że podmiot ten, oraz biegli rewidenci dokonujący tego badania spełniają warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

11.3 Umowa z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

W dniu 16 czerwca 2015 r. Orange Polska S.A. zawarła umowę z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o dokonanie badania oraz przeglądów sprawozdań finansowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych za poszczególne okresy roku 2015. W ramach tej umowy Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. przeprowadził odpowiednio:

- przegląd jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za I półrocze w 2015 roku,
- badanie jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za 2015 rok sporządzonych wg MSSF,
- uzgodnione procedury związane z badaniem oraz przeglądem jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych w 2015 roku.

Badanie sprawozdań finansowych spółek zależnych zostało przeprowadzone na podstawie odrębnych umów zawartych z Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. i z każdą ze spółek zależnych.

Łączne wynagrodzenie należne z tytułu badania oraz przeglądów powyżej wymienionych sprawozdań finansowych oraz innych usług świadczonych przez Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. za 2015 rok jest wymienione poniżej (w tys. zł).

	2015
Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy, rocznego sprawozdania finansowego Orange Polska S.A. oraz spółek zależnych	2 090
Inne usługi poświadczające dla Grupy, w tym:	2 100
– przegląd jednostkowego sprawozdania finansowego Orange Polska S.A i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy na dzień 30 czerwca 2015 r.,	485
– badanie rocznych sprawozdań regulacyjnych Orange Polska S.A. zgodnie z prawem telekomunikacyjnym	1 615
Pozostałe usługi	145
Ogólne wynagrodzenie należne od Grupy	4 335

Wynagrodzenie wypłacone Ernst & Young spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Business Advisory sp. k. i Ernst & Young spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Academy of Business sp. k. za 2015 rok wyniosło 157 tys. zł.

Łączne wynagrodzenie należne za 2014 rok z tytułu badania oraz przeglądów powyżej wymienionych sprawozdań finansowych oraz innych usług świadczonych przez Deloitte Polska sp. z o.o. sp. k. wynosiło odpowiednio: badanie sprawozdań finansowych Orange Polska S.A. i Grupy oraz spółek zależnych 3 856 tys. zł; przeglądy Orange Polska S.A. i Grupy 1 094 tys. zł; inne usługi dla Orange Polska S.A. 8 tys. zł.

11.4 Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany okres

Orange Polska S.A. nie publikował prognoz finansowych na podstawie § 5 ust.1 pkt 25 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. 2009 Nr 33 poz.259 ze zm.) dotyczących wyników Grupy w 2015 r.

12 OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO

a) Zasady ładu korporacyjnego, którym podlega Spółka

Spółka, jako emitent papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. została zobowiązana do stosowania zasad ładu korporacyjnego w postaci „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”. Treść zasad Dobrych Praktyk, którym podlegała Spółka do dnia 31.12.2015 r. jest dostępna pod adresem <http://corp-gov.gpw.pl>.

b) Przestrzeganie ładu korporacyjnego

Spółka w 2015 r. przestrzegała obowiązujących zasad ładu korporacyjnego, o których mowa powyżej.

Jednocześnie odnosząc się do działu I Dobrych Praktyk Spółka informuje, że:

- 1) Spółka posiada politykę wynagrodzeń oraz zasady ich ustalania w odniesieniu do członków organów zarządzających i nadzorujących.
- 2) Jednym z priorytetów Spółki jest zapewnienie równego dostępu kobiet i mężczyzn do stanowisk menedżerskich w Spółce (dział I ust. 9). W tym celu Orange Polska wprowadził nowe zasady rekrutacji oraz ustalił parytet zatrudniania kobiet i mężczyzn na stanowiskach menedżerskich. Dodatkowo ustalony został wskaźnik dotyczący sukcesji, czyli procent stanowisk z grona TOP 350 z przynajmniej jedną kobietą sukcesorem. Orange Polska prowadzi politykę powoływania w skład organów Spółki osób posiadających odpowiednie kompetencje, doświadczenie zawodowe i wykształcenie.
- 3) Spółka nie zdecydowała się na wprowadzenie zasady zapewnienia akcjonariuszom możliwości udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającego m.in. na dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym oraz wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku WZA (dział I ust. 12 i dział IV ust. 10), ze względu na wątpliwości dotyczące zgodności tej zasady z Kodeksem Spółek Handlowych.

c) Opis głównych cech stosowanych w Orange Polska S.A. systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych (dodatkowe informacje dotyczące kluczowych czynników ryzyka znajdują się w rozdziale IV)

Zarząd opracował i wprowadził system kontroli wewnętrznej oraz zarządzania ryzykiem w Grupie. System ten umożliwia zarządzanie ryzykiem związanym z osiąganiem celów biznesowych, (choć tego ryzyka całkowicie nie eliminuje), w istotnym stopniu zabezpieczając Spółkę przed poważnymi nieprawidłowościami w sprawozdawczości i stratami.

W 2008 r. przyjęto w Spółce Kodeks Etyczny, który określa zasady relacji z klientami, akcjonariuszami, pracownikami, dostawcami i konkurentami, a także zasady dotyczące ochrony środowiska, w którym działa Grupa. Spółka udoskonaliła system reagowania na sygnały o naruszeniu zasad etycznych oraz zgłaszania potencjalnych i faktycznych nadużyć, który jest koordynowany przez Komisję ds. Etyki. Pracownicy przechodzą szkolenie w zakresie kwestii etycznych po ukończeniu, którego otrzymują indywidualne zaświadczenia. Wprowadzono formalne kanały zgłaszania naruszeń obowiązujących zasad, w tym do Przewodniczącego Komitetu Audytowego Rady Nadzorczej oraz do Komisji ds. Etyki.

W 2013 roku zgodnie z podejściem przyjętym przez Orange Group zakładającym stopniowe wdrażanie kolejnych elementów Programu Compliance wprowadzono w Orange Polska Politykę Antykorupcyjną oraz Wytyczne do zapobiegania korupcji. Wprowadzona Polityka Antykorupcyjna, której uzupełnieniem są Wytyczne do zapobiegania korupcji, zawiera szczegółowe zasady i normy jej stosowania oraz odniesienia do konkretnych warunków i sytuacji pozwalające na zidentyfikowanie oraz mitygowanie ryzyka wystąpienia korupcji. Dodatkowo prowadzonych było szereg działań o charakterze informacyjnym oraz szkoleniowym mających na celu podniesienie świadomości pracowników w zakresie przepisów i zasad antykorupcyjnych obowiązujących w Spółce.

Grupa z najwyższą starannością podchodzi do kwestii sprawozdawczości finansowej i stałej komunikacji ze środowiskiem polskich i zagranicznych inwestorów, a także wypełniania obowiązków informacyjnych. Kluczowi menadżerowie odpowiedzialni za funkcję finansowe, prawne, regulacyjne oraz kontrolę wewnętrzną zapoznają się ze sprawozdaniami finansowymi i zgłaszają do nich uwagi w ramach Komitetu ds. Przekazywania Informacji. Celem tych spotkań jest by przekazywane ujawnienia w sprawozdaniach finansowych były dokładne, przejrzyste, kompletne, terminowe i zgodne z wymogami prawa i przyjętymi powszechnie praktykami, a także by rzetelnie odzwierciedlały sytuację finansową i operacyjną Spółki i Grupy. W 2015 r. Komitet ds. Przekazywania Informacji odbył sześć posiedzeń. Dodatkowo Komitet Audytowy dokonuje przeglądu sprawozdań finansowych Spółki i Grupy przed ich opublikowaniem.

Do kluczowych elementów systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem Grupy należą:

1) Audytorzy wewnętrzni przekazują raporty bezpośrednio Prezesowi Zarządu. Plan audytów wewnętrznych jest corocznie oceniany przez Komitet Audytowy. Komitet ten analizuje także raporty audytorów wewnętrznych. W celu wzmocnienia niezależności Audytu Wewnętrznego, decyzje Zarządu w sprawie zatrudnienia Dyrektora Audytu Wewnętrznego, rozwiązania z nim umowy o pracę, oceny oraz wysokości jego wynagrodzenia wymagają opinii Komitetu Audytowego oraz Komitetu ds. Wynagrodzeń. Dyrektor Audytu Wewnętrznego uczestniczy we wszystkich posiedzeniach Komitetu Audytowego.

2) Spółka regularnie ocenia jakość systemu kontroli i zarządzania ryzykiem. Proces ten obejmuje identyfikację i klasyfikację czynników ryzyka finansowego i pozafinansowego w działalności Grupy – zob. punkt 8 w rozdziale IV.

3) Wprowadzono procedury służące stałemu monitorowaniu istotnych czynników ryzyka (prawnego, regulacyjnego, operacyjnego, dotyczącego sprawozdawczości finansowej, związanego z ochroną środowiska, itp.), które wyznaczają ogólne kierunki w zakresie stałej kontroli ryzyka.

W 2015 r. Zarząd po raz kolejny dokonał kompleksowej oceny kontroli wewnętrznej w odniesieniu do sprawozdawczości finansowej w Grupie. Zidentyfikowano najważniejsze problemy, eliminując je lub podejmując odpowiednie działania naprawcze. Na podstawie przeprowadzonej oceny Zarząd stwierdził, że na dzień 31 grudnia 2015 r. nie istniały żadne niedociągnięcia, które mogłyby w istotny sposób wpływać na skuteczność kontroli wewnętrznej w odniesieniu do sprawozdawczości finansowej.

d) Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu

Informacje dotyczące znaczących akcjonariuszy znajdują się w punkcie 6.3.

e) Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

Spółka nie emitowała papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne akcjonariuszom lub innym podmiotom.

f) Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu, takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy Spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych

Spółka nie wprowadziła szczególnych ograniczeń dotyczących wykonywania prawa głosu z akcji.

g) Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Orange Polska S.A.

Przenoszenie prawa własności papierów wartościowych wyemitowanych przez Spółkę nie podlega ograniczeniom.

h) Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Zarząd składa się z 3 do 10 Członków, w tym Prezesa Zarządu powoływanych i odwoływanych przez Radę Nadzorczą zwykłą większością głosów oddanych. Kadencja Członków Zarządu trwa 3 lata. Do kompetencji Zarządu należy kierowanie wszelkimi działaniami Spółki z wyłączeniem spraw, które na mocy postanowień Kodeksu spółek handlowych lub Statutu są przekazane do wyłącznej kompetencji Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej. Do kompetencji Zarządu należy w szczególności ustalanie strategii Grupy, zatwierdzanie planu ekonomiczno-finansowego, tworzenie, przekształcanie i likwidowanie jednostek organizacyjnych Spółki, wykonywanie nadzoru właścicielskiego nad spółkami z Grupy. Decyzja o emisji lub wykupie akcji Spółki leży wyłącznie w kompetencji Walnego Zgromadzenia.

Szczegółowy zakres uprawnień Zarządu określa Regulamin Zarządu dostępny pod adresem www.orange-ir.pl.

i) Opis zasad zmiany statutu lub umowy Spółki

Zmiana statutu wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia Spółki podjętej większością trzech czwartych głosów.

j) Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania, w szczególności zasady wynikające z regulaminu walnego zgromadzenia, jeżeli taki regulamin został uchwalony, o ile informacje w tym zakresie nie wynikają wprost z przepisów prawa

I. Walne Zgromadzenia odbywają się w Warszawie. Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na liczbę reprezentowanych na nim akcji. Zgodnie z przyjętym Regulaminem Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca, a w razie ich nieobecności Prezes Zarządu albo osoba wyznaczona przez Zarząd, po czym spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu wybiera się Przewodniczącą. Po przedstawieniu każdej kolejnej sprawy zamieszczonej w porządku obrad Przewodniczący Walnego Zgromadzenia otwiera dyskusję, udzielając głosu w kolejności zgłaszania się. Za zgodą Walnego Zgromadzenia dyskusja może być przeprowadzana nad kilkoma punktami porządku obrad łącznie. Głos można zabierać jedynie w sprawach objętych przyjętym porządkiem obrad i aktualnie rozpatrywanych.

II. Zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia Orange Polska S.A. akcjonariuszom przysługują w szczególności następujące prawa:

- 1) Akcjonariusze mogą uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocników (innych przedstawicieli).
- 2) Każdy akcjonariusz ma prawo kandydować na Przewodniczącą Walnego Zgromadzenia lub zgłosić do protokołu jedną kandydaturę na stanowisko Przewodniczącą Walnego Zgromadzenia.
- 3) Przy rozpatrywaniu każdego punktu porządku obrad Walnego Zgromadzenia każdy akcjonariusz ma prawo do jednego 5-cio minutowego wystąpienia i 5-cio minutowej repliki.
- 4) Każdy akcjonariusz ma prawo zadawania pytań w każdej sprawie objętej porządkiem obrad.
- 5) Akcjonariusz ma prawo do sprzeciwu wobec decyzji Przewodniczącą Walnego Zgromadzenia. Walne Zgromadzenie w drodze uchwały rozstrzyga o utrzymaniu względnie uchyleniu decyzji Przewodniczącą Walnego Zgromadzenia.
- 6) Każdy akcjonariusz ma prawo wnoszenia propozycji zmian i uzupełnień do projektów uchwał objętych porządkiem obrad Walnego Zgromadzenia – do czasu zamknięcia dyskusji nad punktem porządku obrad obejmującym projekt uchwały, której taka propozycja dotyczy.

k) Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego, oraz opis działania organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących Orange Polska S.A. oraz ich komitetów

I. Skład osobowy Zarządu w 2015 r.

Skład na 1 stycznia 2015 r.:

- 1) Bruno Duthoit - Prezes Zarządu
- 2) Mariusz Gaca - Wiceprezes Zarządu
- 3) Piotr Muszyński – Wiceprezes Zarządu
- 4) Jacek Kowalski – Członek Zarządu
- 5) Maciej Nowohoński – Członek Zarządu

W dniu 8 października 2015 r. Rada Nadzorcza powołała pp. Jolantę Dudek, Bożenę Leśniewską i Michała Paschalis-Jakubowicza w skład Zarządu Spółki.

Skład na 31 grudnia 2015 r.:

- 1) Bruno Duthoit - Prezes Zarządu
- 2) Mariusz Gaca - Wiceprezes Zarządu
- 3) Piotr Muszyński – Wiceprezes Zarządu
- 4) Jolanta Dudek – Członek Zarządu
- 5) Jacek Kowalski – Członek Zarządu
- 6) Bożena Leśniewska – Członek Zarządu
- 7) Maciej Nowohoński – Członek Zarządu
- 8) Michał Paschalis-Jakubowicz – Członek Zarządu

W dniu 4 lutego 2016 r. Rada Nadzorcza Orange Polska powołała pana Jean-François Fallacher na stanowisko Prezesa Zarządu Orange Polska ze skutkiem na dzień 1 maja 2016 r.

W dniu 4 lutego 2016 r. pan Bruno Duthoit złożył rezygnację z zajmowanego stanowiska Prezesa Zarządu Spółki ze skutkiem na koniec dnia 30 kwietnia 2016 r.

Noty dotyczące członków Zarządu:

- Bruno Duthoit (ur. 1953) jest absolwentem Politechniki Paryskiej oraz francuskiej Krajowej Wyższej Szkoły Telekomunikacji (École Nationale Supérieure des Télécommunications). Karierę zawodową rozpoczął jako inżynier w spółce France Télécom S.A. (obecnie Orange S.A.). Wkrótce awansował na stanowisko zastępcy dyrektora regionalnego ds. inwestycji sieciowych w Regionie Dolnej Normandii, które zajmował do 1983 roku. Przez następne sześć lat piastował kierownicze stanowiska w administracji publicznej, w Międzyresortowej Delegaturze ds. Planowania Przestrzennego i Rozwoju Regionalnego (DATAR), na szczeblu regionalnym i krajowym. W 1991 roku powrócił do Orange S.A., stając na czele przedstawicielstwa Grupy w Czechach i Słowacji. W latach 1996-2013, był prezesem lub członkiem zarządu szeregu zagranicznych spółek zależnych Grupy, w tym między innymi prezesem Orange Slovensko (1996-1999), Orange Moldova (2006-2008), Orange Armenia (2008-2012) oraz Ethio telecom w Etiopii (2012-2013). Od 2001 do 2006 był Członkiem Zarządu Telekomunikacji Polskiej S.A., odpowiadając za szeroki wachlarz zagadnień: od transformacji poprzez sprzedaż, marketing i obsługę klientów po strategię i inwestycje.
- Mariusz Gaca (ur. 1973) jest absolwentem Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy oraz Uniwersytetu Warszawskiego, posiada również dyplom MBA University of Illinois at Urbana Champaign oraz AMP z INSEAD. Karierę zawodową rozpoczął w Grupie Elektrim S.A., gdzie w latach 1995-2000 współtworzył biznes plany lokalnych operatorów telekomunikacyjnych. Od 2001 roku w Grupie TP jako Dyrektor Pionu Multimediów, odpowiedzialny za rozwój oferty dostępu do Internetu dla rynku klientów indywidualnych. W latach 2005-2009 odpowiedzialny za rynek biznesowy Grupy TP. Od 2009 roku pełnił funkcję Dyrektora Wykonawczego Grupy TP odpowiedzialnego za sprzedaż i obsługę klienta oraz Prezesa Zarządu PTK Centertel (operatora telefonii komórkowej Grupy TP), którą pełnił do niedawnego połączenia PTK Centertel z TP S.A. Od listopada 2013 roku jest odpowiedzialny za Rynek Biznesowy Orange Polska. Od 2011 r. Vice Prezydent Pracodawców RP oraz Przewodniczący Polskiej Sekcji BIAC przy OECD.
- Piotr Muszyński (ur. 1963) ukończył Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Zaawansowany Program Zarządzania organizowany przez IESE Business School/Uniwersytet Nawarry. W Orange Polska (dawniej Telekomunikacja Polska) od 2001, początkowo jako Dyrektor Pionu Obsługi Klienta, w latach 2005- 2006 Dyrektor Dywizji Obsługa i Sprzedaż, 2006 - 2008 Dyrektor Wykonawczy Grupy TP ds. Obsługi i Sprzedaży. We wrześniu 2008 roku powołany na Członka Zarządu TP ds. Operacyjnych, a od listopada 2009 Wiceprezes Zarządu TP ds. Operacyjnych. Piotr Muszyński pełni także funkcję Prezesa Rady Fundacji Wspierania Rozwoju Radiokomunikacji i Technik Multimedialnych, Wiceprezesa Rady Nadzorczej Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych, jest członkiem Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji PAN i członkiem Rady PIIT. Za swoje osiągnięcia zawodowe został wyróżniony m.in.: jako manager roku dwukrotnie w latach 2010 i 2011 nagrodą Złotej Anteny Świata Telekomunikacji oraz Złotym Cyborgiem podczas Krajowego Sympozjum Telekomunikacji i Teleinformatyki 2011 - za wybitny wkład w budowę społeczeństwa informacyjnego.
- Jolanta Dudek (ur. 1964) ukończyła Wydział Filologiczny Uniwersytetu Śląskiego oraz studia podyplomowe z zakresu Zarządzania Gospodarką Europejską, uzyskując dyplom francuskiej Ecole des Hautes Etudes Commerciales (HEC), Juy-en Josas oraz Szkoły Głównej Handlowej (SGH) w Warszawie. Jest również absolwentką Akademii Psychologii Przywództwa (2013) i Szkoły Mentorów (2015) przy Szkole Biznesu Politechniki Warszawskiej. Posiada doświadczenie jako Auditor Wiodący Systemu Zarządzania Jakością ISO 2002 oraz jako Koordynator COPC® - Customer Operations Performance Center. Karierę w branży telekomunikacyjnej rozpoczęła w 2000 roku w PTK Centertel sp. z o.o. na stanowiskach menadżerskich związanych z zarządzaniem obsługą Klientów Indywidualnych. W latach 2004-2010 pełniła funkcję Dyrektora Obsługi Klientów Biznesowych sieci komórkowej Orange. W październiku 2010 roku objęła stanowisko Dyrektora Obsługi Klientów Biznesowych w Orange Customer Service sp. z o.o., a od listopada 2013 roku pełni funkcję Prezesa Zarządu Orange Customer Service sp. z o.o. Od listopada 2013 była Dyrektorem Wykonawczym ds. Obsługi Klientów w Orange Polska. Od 2014 dodatkowo odpowiada za obszar Relacji z Klientami Orange Polska.
- Jacek Kowalski (ur. 1964) od stycznia 2011 pracuje na stanowisku Członka Zarządu TP ds. Zasobów Ludzkich. Od 2009 Dyrektor Wykonawczy TP (obecnie Orange Polska S.A.) ds. Zasobów Ludzkich, jest związany z firmą od ponad 10 lat. Swoją karierę w Grupie rozpoczynał w 2001 w PTK Centertel na stanowisku Menedżera Human Resources dla Sprzedaży i Marketingu. Od 2005 r. był Dyrektorem Pionu Zarządzania Kompetencjami i Rozwojem Pracowników. W 1989 ukończył Wydział Historii Uniwersytetu Warszawskiego oraz w roku 1996 Studia Podyplomowe Kierowania Instytucjami Samorządowymi i Organizacjami Pozarządowymi również na Uniwersytecie Warszawskim. Wcześniej Dyrektor Szkoły Przedsiębiorczości i Kadr w Infor Training (Grupa Wydawnicza Infor) oraz Dyrektor Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli odpowiedzialny za wdrażanie programów szkoleniowych wspierających rozwój edukacji w Polsce. Członek Rady Programowej Polskiego Stowarzyszenia Zarządzania Kadrami.
- Bożena Leśniewska (ur. 1965) ukończyła Wydział Filologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, Akademię Psychologii Przywództwa w Szkole Biznesu Politechniki Warszawskiej oraz Akademię Mentoringu. Karierę zawodową rozpoczęła w obszarze Sprzedaży w 1992 roku w DHL International Ltd. Od 1996 roku

odpowiadała za rynek sprzedaży w firmie Polkomtel S.A. początkowo jako Dyrektor Sprzedaży, następnie Dyrektor Regionu Sprzedaży, Dyrektor Departamentu Klientów Indywidualnych i Zastępca Dyrektora Departamentu Klientów Biznesowych. W 2006 roku dołączyła do zespołu Orange Polska w PTK Centertel jako Zastępca Dyrektora Pionu Sprzedaży Rynku Biznesowego, a następnie Dyrektor Pionu Sprzedaży do Klientów Biznesowych. Od 2008 roku była Dyrektorem Pionu Klientów Biznesowych, a potem Dyrektorem Sprzedaży jednocześnie w PTK Centertel i w Orange Polska. Od listopada 2013 roku była Dyrektorem Wykonawczym ds. Sprzedaży w Orange Polska. Bożena Leśniewska jest Przewodniczącym Rady Nadzorczej Orange Retail S.A. Jest członkiem Rady Programowej Polish National Sales Awards, europejskiej organizacji Women in Leadership, Rady Ekspertów THINKTANK oraz Stowarzyszenia Mentorów „Przełom”.

- Maciej Nowohoński (ur. 1973) jest Członkiem Zarządu Orange Polska ds. Finansów od marca 2014. Z Orange Polska związany jest od 2003 roku – pełnił różne role o rosnącym zakresie odpowiedzialności w obszarze finansów, w tym w szczególności funkcję Kontrolera Grupy Orange Polska w latach 2006-2014. W latach 2010-2011 Maciej Nowohoński zajmował także stanowisko Członka Zarządu w spółce Emitel natomiast w latach 2011-2013 był Członkiem Zarządu ds. Finansów w spółce PTK Centertel. Maciej Nowohoński zasiada też w radach nadzorczych wybranych spółek Grupy Orange Polska. Przed dołączeniem do zespołu Orange pracował między innymi w Arthur Andersen i Andersen Business Consulting. Jest absolwentem kierunku Handel Zagraniczny Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu oraz szkoły biznesu Hogeschool van Arnhem en Nijmegen w Holandii.
- Michał Paschalis-Jakubowicz (ur.1972) jest absolwentem Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego oraz posiada dyplom Kanadyjskiego Studium Podyplomowego MBA Szkoły Głównej Handlowej. Pracował w firmach Nicom Consulting , Polkomtel S.A., Wirtualna Polska S.A. (Członek Zarządu) i A.T.Kearney. W 2009 roku rozpoczął karierę zawodową w PTK Centertel sp. z o.o. jako Dyrektor Marketingu Usług Mobilnych. W listopadzie 2013 roku dołączył do zespołu Orange Polska jako Dyrektor Wykonawczy ds. Marketingu Rynku Masowego. We wrześniu 2015 roku Michał Paschalis-Jakubowicz został Członkiem Rady Nadzorczej spółki Telefony Podlaskie S.A.

II. Skład osobowy Rady Nadzorczej oraz jej komitetów wraz ze zmianami osobowymi w 2015 r.

Skład na 1 stycznia 2015 r.:

- 1) Maciej Witucki – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- 2) prof. Andrzej K. Koźmiński - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- 3) Gervais Pellissier - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu ds. Strategii
- 4) Marc Ricau - Sekretarz Rady Nadzorczej
- 5) dr Henryka Bochniarz – Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- 6) Jean-Marie Culpin – Członek Rady Nadzorczej
- 7) Eric Debroeck – Członek Rady Nadzorczej
- 8) Ramon Fernandez - Członek Rady Nadzorczej
- 9) dr Mirosław Gronicki - Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- 10) Russ Houlden - Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu Audytowego
- 11) Sławomir Lachowski - Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- 12) Marie-Christine Lambert - Członek Rady Nadzorczej
- 13) Gérard Ries - Członek Rady Nadzorczej
- 14) dr Wiesław Rozłucki - Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu ds. Wynagrodzeń
- 15) Valérie Théron - Członek Rady Nadzorczej

W dniu 9 kwietnia 2015 r. wygasły mandaty pp.: Henryki Bochniarz, Ramona Fernandez, Andrzeja K. Koźmińskiego, Sławomira Lachowskiego, Marie-Christine Lambert i Wiesława Rozłuckiego.

Tego dnia Zwyczajne Walne Zgromadzenie powołało pp.: Henrykę Bochniarz, Ramona Fernandez, Andrzeja K. Koźmińskiego, Marie-Christine Lambert, Marię Pasło-Wiśniewską i Wiesława Rozłuckiego na Członków Rady Nadzorczej.

Skład na 31 grudnia 2015 r.:

- 1) Maciej Witucki – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- 2) prof. Andrzej K. Koźmiński - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- 3) Gervais Pellissier - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu ds. Strategii
- 4) Marc Ricau - Sekretarz Rady Nadzorczej
- 5) dr Henryka Bochniarz – Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- 6) Jean-Marie Culpin – Członek Rady Nadzorczej
- 7) Eric Debroeck – Członek Rady Nadzorczej

- 8) Ramon Fernandez - Członek Rady Nadzorczej
- 9) dr Mirosław Gronicki - Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- 10) Russ Houlden - Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu Audytowego
- 11) Marie-Christine Lambert - Członek Rady Nadzorczej
- 12) Maria Pasło-Wiśniewska - Niezależny Członek Rady Nadzorczej
- 13) Gérard Ries - Członek Rady Nadzorczej
- 14) dr Wiesław Rozłucki - Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu ds. Wynagrodzeń
- 15) Valérie Thérond - Członek Rady Nadzorczej

W chwili obecnej w skład Rady Nadzorczej Orange Polska wchodzi sześciu Członków niezależnych: prof. Andrzej K. Koźmiński, dr Henryka Bochniarz, dr Mirosław Gronicki, Russ Houlden, Maria Pasło-Wiśniewska i dr Wiesław Rozłucki.

W dniu 3 lutego 2016 r. pan prof. Andrzej K. Koźmiński zrezygnował z funkcji Członka Rady Nadzorczej Orange Polska S.A ze skutkiem od dnia 12 kwietnia 2016 r.

Skład Komitetów Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2015 r.:

Komitet Audytowy:

- 1) Russ Houlden – Przewodniczący
- 2) Marie-Christine Lambert
- 3) Maria Pasło-Wiśniewska
- 4) Marc Ricau

Pracom Komitetu przewodniczy Pan Russ Houlden, niezależny Członek Rady Nadzorczej, który posiada odpowiednie doświadczenie i kwalifikacje w kwestiach finansowo-księgowych oraz audytu.

Komitet ds. Wynagrodzeń:

- 1) dr Wiesław Rozłucki – Przewodniczący
- 2) prof. Andrzej K. Koźmiński
- 3) Marc Ricau
- 4) Valérie Thérond

Komitet ds. Strategii:

- 1) Gervais Pellissier – Przewodniczący
- 2) dr Henryka Bochniarz
- 3) Eric Debroeck
- 4) dr Mirosław Gronicki
- 5) Maria Pasło-Wiśniewska
- 6) Gérard Ries

Maciej Witucki, Przewodniczący Rady Nadzorczej oraz Russ Houlden Niezależny Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu Audytowego na stałe uczestniczą w posiedzeniach Komitetu ds. Strategii.

Poniżej znajduje się zestawienie Zwyczajnych Walnych zgromadzeń, na których wygasają mandaty członków Zarządu i Rady Nadzorczej Orange Polska:

Zarząd	Data WZA
1. Bruno Duthoit - Prezes Zarządu	2016
2. Mariusz Gaca - Wiceprezes Zarządu	2017
3. Piotr Muszyński - Wiceprezes Zarządu	2017
4. Jolanta Dudek	2018
5. Jacek Kowalski	2017
6. Bożena Leśniewska	2018
7. Maciej Nowohoński	2017
8. Michał Paschalis-Jakubowicz	2018
Rada Nadzorcza	Data WZA

1. Maciej WITUCKI – Przewodniczący	2016
2. Andrzej K. KOŹMIŃSKI – Zastępca Przewodniczącego	2018
3. Gervais PELLISSIER – Zastępca Przewodniczącego	2016
4. Marc RICAU – Secretary	2016
5. Henryka BOCHNIARZ	2018
6. Jean-Marie CULPIN	2016
7. Eric DEBROECK	2016
8. Ramon FERNANDEZ	2018
9. Mirosław GRONICKI	2016
10. Russ HOULDEN	2017
11. Marie-Christine LAMBERT	2018
12. Maria PASŁO-WIŚNIEWSKA	2018
13. Gérard RIES	2017
14. Wiesław ROZŁUCKI	2018
15. Valérie THÉRON	2017

III. Opis działania Zarządu

Pracami Zarządu Spółki kieruje Prezes Zarządu. Prezes Zarządu, a w razie jego nieobecności wskazany przez niego inny Członek Zarządu, przewodniczy posiedzeniom Zarządu Spółki. Uchwały Zarządu mogą być powzięte, jeżeli wszyscy Członkowie Zarządu zostali prawidłowo zawiadomieni o posiedzeniu Zarządu. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględnie większością głosów pełnego składu powołanego Zarządu. Poszczególni Członkowie Zarządu zarządzają powierzonymi im obszarami działalności Spółki.

Szczegółowe obowiązki i zakres odpowiedzialności Zarządu są określone w Regulaminie Zarządu dostępnym pod adresem www.orange-ir.pl.

IV. Opis działania Rady Nadzorczej

Prace Rady Nadzorczej koordynuje Przewodniczący przy wsparciu Sekretarza Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza odbywa posiedzenie, co najmniej raz na kwartał. Zarząd lub Członek Rady Nadzorczej mogą żądać zwołania Rady Nadzorczej, podając proponowany porządek obrad. Przewodniczący Rady Nadzorczej zwołuje posiedzenie w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania wniosku. Jeżeli Przewodniczący Rady Nadzorczej nie zwoła posiedzenia w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania wniosku, wnioskodawca może je zwołać samodzielnie, podając datę, miejsce i proponowany porządek obrad. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały zwykłą większością głosów oddanych przy obecności, co najmniej połowy składu Rady Nadzorczej. W przypadku głosowania, w którym oddano taką samą liczbę głosów za oraz przeciw, głos rozstrzygający przysługuje Przewodniczącemu Rady.

Rada Nadzorcza pełni swe obowiązki kolegialnie, ale przekazała część kompetencji określonym komitetom, które opisano poniżej.

Regulamin Rady Nadzorczej dostępny jest pod adresem www.orange-ir.pl.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy między innymi powoływanie Członków Zarządu i określanie ich wynagrodzenia, powoływanie niezależnych audytorów oraz sprawowanie nadzoru nad działalnością Spółki. W ramach funkcji nadzorczych, Rada Nadzorcza rozpatruje plan strategiczny i roczny budżet Grupy, a także monitoruje jej wyniki operacyjne i finansowe, wyraża opinie dotyczące zaciągania zobowiązań przekraczających równowartość 100.000.000 EUR, wyraża opinie dotyczące zbywania składników majątkowych Grupy o wartości przekraczającej równowartość 100.000.000 EUR, ocenia sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz wnioski Zarządu, co do podziału zysków lub pokrycia strat. Przy rozpatrywaniu wyżej wymienionych spraw Rada Nadzorcza bierze pod uwagę uwarunkowania społeczne, ekologiczne i etyczne działalności Grupy.

Dodatkowo, zmieniona Ustawa o Rachunkowości (z dnia 29 września 1994), która została opublikowana w 2009 r. zwiększyła zakres odpowiedzialności Członków Rady Nadzorczej za rzetelność i prawidłową prezentację raportowania finansowego Spółki.

V. Opis działania komitetów Rady Nadzorczej

A) Komitet Audytowy

Zadaniem Komitetu jest doradzanie Radzie Nadzorczej w kwestiach właściwego wdrażania zasad sprawozdawczości finansowej oraz kontroli budżetowej i wewnętrznej, w tym zarządzania ryzykiem w Grupie, a także współpraca z biegłymi rewidentami Spółki.

Najważniejsze zadania Komitetu obejmują:

- 1) Nadzorowanie rzetelności informacji finansowej przekazywanej przez Spółkę i Grupę, a w szczególności monitorowanie:
 - a) Prawidłowości i zgodności zasad rachunkowości stosowanych przez Spółkę i Grupę, w tym kryteriów konsolidacji wyników finansowych;
 - b) Zmian standardów, zasad i praktyk rachunkowych;
 - c) Głównych obszarów sprawozdawczości podlegających osądowi;
 - d) Znaczących korekt wynikających z przeprowadzonego audytu;
 - e) Oświadczeń o kontynuacji działalności Spółki;
 - f) Zgodności z obowiązującymi przepisami o rachunkowości;
- 2) Przegląd, co najmniej raz w roku, systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem Grupy w celu dokonania oceny czy w miarę możliwości najważniejsze ryzyka (w tym związane ze zgodnością z obowiązującymi przepisami i regulacjami) są prawidłowo identyfikowane, zarządzane i prezentowane;
- 3) Coroczny przegląd programu prac Audytu Wewnętrznego, w tym przegląd niezależności funkcji Audytu Wewnętrznego oraz jego budżetu, jak również koordynację prac pomiędzy audytorami wewnętrznymi i biegłymi rewidentami;
- 4) Analizę raportów audytorów wewnętrznych Grupy i głównych wniosków z innych badań wewnętrznych, jak również odpowiedzi Zarządu na zgłoszone rekomendacje;
- 5) Wydawanie zaleceń w odniesieniu do zatrudnienia, rozwiązania umowy o pracę, oceny i/lub wynagrodzenia (w tym przyznania premii) dyrektora Audytu Wewnętrznego;
- 6) Analizę i opiniowanie dla Zarządu i / lub do Rady Nadzorczej (zgodnie ze wskazaniem) istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami;
- 7) Monitorowanie pracy biegłych rewidentów Spółki pod kątem niezależności i obiektywności i przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji, co do wyboru i wynagrodzenia biegłych rewidentów Spółki, ze szczególnym uwzględnieniem wynagrodzenia za dodatkowe usługi;
- 8) Analizę przyczyn rezygnacji biegłego rewidenta;
- 9) Omawianie z biegłymi rewidentami Spółki, przed rozpoczęciem każdego badania rocznego sprawozdania finansowego, charakteru i zakresu badania oraz monitorowanie prac biegłych rewidentów;
- 10) Omawianie (z udziałem lub bez udziału Zarządu Spółki) wszelkich problemów lub zastrzeżeń zidentyfikowanych podczas badania sprawozdań finansowych;
- 11) Analizę skuteczności procesu badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta oraz odpowiedzi Zarządu na sformułowane zalecenia;
- 12) Rozpatrywanie wszelkich innych kwestii, na które zwrócił uwagę Komitet lub Rada Nadzorcza;
- 13) Regularne informowanie Rady Nadzorczej o wszelkich znaczących kwestiach leżących w zakresie działalności Komitetu;
- 14) Przedstawienie Radzie Nadzorczej rocznego sprawozdania z działalności Komitetu Audytowego i wyników tej działalności.

B) Komitet ds. Wynagrodzeń

Zadaniem Komitetu ds. Wynagrodzeń jest doradzanie Radzie Nadzorczej oraz Zarządowi w kwestii ogólnej polityki wynagrodzeń i nominacji w Grupie określanie warunków zatrudnienia oraz wysokości wynagrodzeń Członków Zarządu (wraz z wyznaczaniem celów), a także rekomendowanie Radzie Nadzorczej wysokości pensji i premii dla Członków Zarządu.

C) Komitet ds. Strategii

Do zadań Komitetu ds. Strategii należy:

- 1) formułowanie opinii i zaleceń dla Rady Nadzorczej w sprawie przygotowywanych przez Zarząd planów strategicznych oraz uwag zgłaszanych przez Radę Nadzorczą do takich planów, w szczególności względem zasadniczych wariantów strategii,
- 2) konsultowanie wszelkich projektów strategicznych w zakresie rozwoju Grupy, monitorowanie realizacji współpracy partnerskiej w ramach Grupy oraz projektów wiążących się z umowami o strategicznym znaczeniu dla Grupy (Komitet przekazuje sprawozdania i zalecenia dotyczące poszczególnych projektów tego typu Radzie Nadzorczej).

W szczególności, Komitet ds. Strategii rozpatruje następujące projekty:

- 1) umowy i sojusze strategiczne oraz umowy o współpracy technicznej i inżynierskiej, w tym wynikające ze strategicznego partnerstwa Grupy z Orange SA,
- 2) znaczące transakcje zakupu i sprzedaży majątku.

SŁOWNIK POJĘĆ SPECJALISTYCZNYCH

4G – standard telefonii komórkowej czwartej generacji, zwany również zamiennie LTE (Long Term Evolution)

Access Fee – opłata abonamentowa (abonament miesięczny w nowych planach taryfowych, obejmujący darmowe minuty)

ARPU (Average Revenue per User) – średnie miesięczne przychody na abonenta

AUPU (Average Usage per User) – średni czas połączeń na abonenta

BSA (Bitstream Acces Offer) – oferta hurtowego dostępu szerokopasmowego

CATV – telewizja kablowa

CDMA (Code Division Multiple Access) – bezprzewodowa sieć telefonii komórkowej drugiej generacji wykorzystywana również, jako bezprzewodowa pętla abonencka na terenach gdzie użycie sieci kablowej jest ekonomicznie nieuzasadnione.

Data user – użytkownik korzystający z bezprzewodowej transmisji danych w danym miesiącu

DLD (Domestic Long Distance Calls) – połączenia międzystrefowe

DSLAM (Digital Subscriber Line Access Multiplexer) – multiplexer dostępu do cyfrowego łącza abonenckiego

EBITDA – zysk operacyjny + amortyzacja + odpis aktualizujący wartość firmy + odpis aktualizujący wartość aktywów długoterminowych

F2M (Fixed to Mobile Calls) – połączenia do sieci komórkowych (z sieci stacjonarnej)

FBB – stacjonarny szerokopasmowy dostęp do Internetu

Fibre access network project (dostęp do sieci w oparciu o światłowód) – przebudowa sieci stacjonarnego szerokopasmowego dostępu do Internetu z wykorzystaniem technologii światłowodowej, która zapewni użytkownikowi końcowemu dostęp z prędkością powyżej 100 Mb/s

FTE – w przeliczeniu na pełne etaty

FTTH – światłowód bezpośrednio do mieszkania

FVNO (Fixed Virtual Network Operator) – operator wirtualnej sieci telefonii stacjonarnej

ICT (Information and Communication Technologies) – obszar usług telekomunikacji i informatyki

ILD (International Calls) – połączenia międzynarodowe

IP TV (TV over Internet Protocol) – protokół umożliwiający transmisję sygnałów telewizyjnych przez Internet

LC (Local Calls) – połączenia lokalne

Liquidity Ratio (wskaźnik płynności) – środki pieniężne oraz niewykorzystane linie kredytowe podzielone przez dług do spłaty w ciągu najbliższych 18 miesięcy

LLU (Local Loop Unbundling) – uwolnienie pętli lokalnej

LTE (Long Term Evolution) – standard przesyłu danych w telefonii komórkowej (4G)

M2M (Machine to Machine) - telemetria

MAN (Metropolitan Area Network) – Sieć Miejska

MPLS (MultiProtocol Label Switching) – technologia zarządzania ruchem stosowana w sieciach VPN

MTR (Mobile Termination Rates) – stawki za zakończenie połączeń w sieciach komórkowych

MVNO (Mobile Virtual Network Operator) – operator wirtualnej sieci telefonii komórkowej

Net Gearing (dźwignia finansowa netto) – dźwignia finansowa netto po uwzględnieniu zabezpieczeń = Dług netto po uwzględnieniu zabezpieczeń podzielony przez dług netto po uwzględnieniu zabezpieczeń + kapitały własne

Organic Cash Flow (organiczne przepływy pieniężne) – organiczne przepływy środków pieniężnych netto, tj. przepływy pieniężne z działalności operacyjnej – wydatki inwestycyjne (poniesione lub należne) + wpływy ze sprzedaży aktywów

POS – punkt sprzedaży

POTS (Plain Old Telephone Services) – tradycyjne usługi sieci telefonicznej

„RAN” (umowa) - umowa w zakresie współkorzystania z radiowych sieci dostępowych

RGU (Revenue Generation Unit) - przychód z danej usługi

RIO (Reference Interconnection Offer) – oferta ramowa w zakresie połączenia sieci telekomunikacyjnych

SAC (Subscriber Acquisition Cost) – koszt pozyskania abonenta

SIMO – oferta obejmująca tylko kartę SIM bez urządzenia

SMP (Significant Market Power) – znacząca pozycja rynkowa

SRC - koszt utrzymania klienta

UKE – Urząd Komunikacji Elektronicznej

UOKiK – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

USO (Universal Service Obligation) – oferta usług powszechnych

VDSL – łącze w technologii VDSL

VHBB – łącze szerokopasmowe bardzo wysokiej prędkości powyżej 30 Mb/s

VoIP (Voice over Internet Protocol) – protokół umożliwiający przesyłanie głosu poprzez Internet

WLL (Wireless Local Loop) – bezprzewodowa pętla lokalna

WLR (Wholesale Line Rental) – hurtowa odsprzedaż abonamentu

Podpisy wszystkich członków Zarządu Orange Polska

15 lutego 2016 r.	Bruno Duthoit	Prezes Zarządu	
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r.	Maciej Nowohoński	Członek Zarządu	
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r.	Mariusz Gaca	Wiceprezes Zarządu	
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r.	Piotr Muszyński	Wiceprezes Zarządu	
ata	Imię i nazwisko	Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r.	Jolanta Dudek	Członek Zarządu	
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r.	Jacek Kowalski	Członek Zarządu	
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r.	Bożena Leśniewska	Członek Zarządu	
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / funkcja	Podpis
15 lutego 2016 r.	Michał Paschalis-Jakubowicz	Członek Zarządu	
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / funkcja	Podpis